

31293

వ త్రి ది న ము వ్ర క టి ర వ ర ది య ను

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544

నంపుటము ౧౭ } చెన్న పట్టణము 1930-వ సం॥ డి సెంబరు నెల 26 వ తేది శుక్ర వారము } సంచిక ౨౨౧
Vol. 17 } MADRAS, FRIDAY 26th DECEMBER 1930. } No. 221
శ్రీ ప్రమాదూతనామ సంవత్సర పుష్యమాస శుద్ధ పక్షి

అమృతాంజనము
అన్ని విధములగు నొప్పులకు
సంజీవివంటిది

తలనొప్పల మాన్యును. వాయువుపోట్ల
శాపును. శార్పవపునొప్పల బారదోలును.
పోట్లను బోగొట్టును. జ్వరముల భేదించును.
వాపుల రూపుమాపును. దగ్గును తగ్గించును.
మరదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొల
గించును. నొప్పల తగ్గించును. విదేశము
లలో నూడ వాడుచున్నారు.

గొప్ప గొప్పవారిచే
వేలకు వేలు యోగ్యతా
వత్తములు పొందియున్నది
పంచభాష చీట్టిహాది కొనిన
మోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో నహా సీసా 1-కి 0-10-0
డబ్బు 1-కి రు 6-4-0 లు.

ప్రతియింట ముఖ్యముగా సంపదగినది
అమృతాంజనం డిపో
6, 7 తంటు కెట్టివీధి, మద్రాసు.

109, ప్రెంజ్ వద్ద, హైదరాబాద్.

మాదిరి యౌషధముల చూచి మోసపోకుడు

డాక్టర్ జమ్మి వెంకటరమణయ్యగారిచే సర్వవిధములైన లివర్ అండ్
స్ప్రిన్ వ్యాధులకై ప్రత్యేకముగ తయారుచేయబడినట్టి సుప్రసిద్ధ దివ్యాషధము కలదు.

ఆశాభంగము కాకుండగలందులకై ఉత్తరప్రత్యుత్తరములను, ఆర్ద్ర నన్నింటి నీ క్రింది అడ్ర
నుకు నేరుగ వ్రాయుడు:— (ఏ జెంట్లు అన్ని స్థలములకు కావలయును.)

డాక్టర్ జమ్మి వెంకటరమణయ్య (విజయనగరం వాస్తవ్యులు)

లివర్ అండ్ స్ప్రిన్ వ్యాధుల ప్రత్యేక వైద్యుడు, 8, సాలై వీధి, (Salai Street) మైలాపూరు, మద్రాసు.

వనంతకు సుమాకరము

మధుమేహము, అతిమూత్రము, రాచుకురుపులు, శుక్రనష్టము, శుక్రక్షయము, నరముల బలహీనత, చిరకాలపు తైల
కము, హఠివ్యాధులు వీధి గుంటచే కలుగు మూత్రాశయవ్యాధులు మొదలగు మేహరోగములకు పదిసార్లు పదియౌషధములను
33 మారులకు వ్యయప్రయాసల నొందినట్లన్న బంగారు, వెండి, మంచిమత్తములు, పగడిములు మొదలగు వీర్యవత్తరమైన వస్తువు
లతో సిద్ధపరుపబడి నిర్భయముగ నుంచి ఆరోగ్యము నీయగలిగిన "సుమాకరము"ను నేనించి శాశ్వతసౌఖ్యమును
కొందుట ఉత్తమపద్ధతి. అనేకులు నేనించి ఆరోగ్యమును పొంది యోగ్యతాపత్రముల నిచ్చియున్నారు. ఈ 1-కి రూ. 30
శాస్త్రీయముగ తయారుచేయబడిన 224 రకముల ఔషధములు గలవు— కేటలాగు ఉచితము.
వెంకటేశ్వర ఆయుర్వేదనిలయము, చింతలూరు, ఆలసూరుపాస్టు, తూర్పుగోదా వరిజిల్లా.

THE ANDHRA BANK LIMITED.

Estd. 1923.

Head Office:

Masulipatam.

Branches:

Cocanada, Hyderabad (Dn.)

SEASON DEPOSITS

Are being received now at special rates of
interest which may be ascertained from any
office of the bank.

D. S. SASTRI, M. A.,
Secretary.

దుక్ఖ మెడికల్ హాల్

మృత్యుచిహ్ను, శివనాథ.

గనేరియా మిక్చర్

గ్యారంటీగా 3 రోజులలో కుదుర్చును.

(1) ఈ మందు పెగరోగములను నివారించి మూత్రము
నిడుచుచున్నప్పుడు గలుగు పోటు, మంట, చురుకును యింజక్షన్
లతోను విచిత్రములతోను నిమిత్తము లేకుండ తప్పక కుదుర్చును.
సీసా 1-కి రు. 8-0-0.

మూర్ఛారిప్తము

(2) ఈ మందు ఎటువంటి మూర్ఛనైనను ఎన్ని సం॥
భృశములకుండయున్న మూర్ఛలైన నగు గ్యారంటీగా కుదుర్చును.
ఇలకు పరిపూర్ణ మందు రు. 8-0-0.

పొడలకు తైలము

(3) ఈ తైలము తైలపొడలకేగాక యితరవిధములైన
పొడలకు నూడ పోగొట్టును. ఇంకను తామర, గజ్జి, కర్పూర
మొదలుగాగల అన్ని విధములైన చర్మవ్యాధులను పోగొట్టి చక్క
మును ఈ మూలకే కుదుర్చును. డబ్బు 1-కి రు. 1-0-0.
ఏ జెంట్లు కావలెను.

సంతానం పుట్టకుండా 106-1

'కాంట్రా సెప్టిన్'

ఒక్క-పే సులభమైన మరగితోపాడుము

16 మోతాదుల ట్యూబు 1-12-0

ట్యూబులకు ఇతర వివరములను.....

వి. రామచంద్రరావు, 158, బ్రాడ్వే, మద్రాసు. పోస్ట్ బాక్ 214.

ది సోషల్ హైజిన్ సిండికేట్.

ఇతర వివరముల అండ్ ప్రజ్ఞాపత్రములకు దౌరము.

నవమల

గుడివాడ

(స్వకీయవిలేఖరి)

రాజకీయ నిర్బంధితుల విడుదల

బొగ్గవరపు వెంకటకృష్ణయ్యగారు

డిసెంబరు 28:—క్రిమినల్ అమెండుమెంట్ ఆఫ్ నడుపరిచి గుడివాడ సబ్ మేజిస్ట్రేటు గారిచే గత జూలై నెల లో ఆరునూపడులుకొక విధించబడిన శ్రీయుత బొగ్గవరపు వెంకటకృష్ణయ్యగారు అల్లిపురం క్యాంపు జైలునుండి యీనెల 20 వ తేదీన విడుదలయై నిన్నటిదినము యిచ్చటకు వచ్చిచేరిరి. వీరు ఆరోగ్యముగనే యున్నారని కొంత చికిత్సయినాడు. వీరు తూకములో పడునెనిమిది పాస్టా గోల్పోయిరి.

గడియారపు సాంబయ్యగారు

పామర్రు డిప్యూటీ తహశీల్దార్ గారిచే అక్రమసంఘ సభ్యులను కారణమున ఆరమాపములు కొక విధించబడిన శ్రీయుత గడియారపు సాంబయ్యగారు యీనెల 17 వ తేదీన అల్లి పురం జైలునుండి విడుదలయై వచ్చిరి. వీరును ఆరోగ్యముగనే కన్పట్టుచున్నారన.

విశాఖపట్టణము

(స్వకీయవిలేఖరి)

శ్రీ రామలింగారెడ్డిగారి రాజీనామా

డిసెంబరు 20:—ఆంధ్ర విశ్వకళాపరిషత్తు ఉపాధ్యక్ష పదవికి శ్రీయుత కట్టమంచి రామలింగారెడ్డిగారు రాజీ నామా పంపిరిన తెలియుచున్నది. లోగడ తాము వ్రాసిన ఉత్తరము నాటికిని ఇప్పటికిని పరిస్థితులు మారలేదనియు ఆ కారణమున తమ అధ్యక్షపదవి స్వీకరింపజాల ననియు అందు వ్రాసిరిన తెలియుచున్నది.

సి. బి. యమ్. హైస్కూలు వార్షికోత్సవము

నిన్నటిదినము సాయంకాలము 5 గంటలకు శ్రీ గొట్టు ముక్కల జగన్నాథరాజుగారి యాజమాన్యమున సి. బి. యమ్. హైస్కూలు వార్షికోత్సవము జయప్రదముగ జరిగెను. స్కూలు లో గత సంవత్సరము ఉత్తీర్ణులయినవారికి పాటిపరీక్షల యందు నెగ్గినవారికిని, బహుమతు లొసగబడెను. ఈ మండల మున స్కూలుపైను పరీక్షయందు ప్రథముడుగ ఉత్తీర్ణు లయిన బొడ్డపాటి వెంకటరావుగారికి రాజరన్న మెడలు బహుమతి చేయబడెను. బహుమానములను శ్రీమతి సామిసతి గారు బహుగిరి. రాత్రి 8-80 గంటలకు హైస్కూలు భవనమున 'షేప్స్ యియకవిచే రచింపబడిన "విడ్ సుర్ సైట్స్ డ్రీమ్" విద్యార్థులచే ప్రదర్శింపబడెను. పురప్రముఖులు పలువురు విచ్చే సియుండిరి. హైందవ విద్యుషీమణులును ఆంగ్ల విద్యుషీమణులును కొంద రుడెంచిరి. నాలుకారభము "జయజయ భారతమాత" అను దేశమాత స్తవముతో నారంభమయ్యెను. వైకాండరు పాత్ర ధరించిన దిగుమర్తి గోపాలరావుగారు (14 సం) హెర్మియా పాత్రధారి చాగంటి రామారావుగారు (18 సం) హెబిసా పాత్ర ధరించిన కొట్నూరి కాలిగారు (18 సం) చోట్టుము పాత్రధారి పి. దొరస్వామిగారు (14 సం) చక్కని నటనా కళలను చూపగలిగిరి. ఈ బాలుర యుత్సాహమును రంగ నిర్వహియు మెచ్చుదగియుండెను.

అనాధబాలిక

ఈమధ్య మినర్వాసినిమా హాలులో అనాధబాలికయను ఫిల్మును ప్రదర్శించిరి. సనాతనధర్మ మనుపేర జరుపబడు బాల్యవివాహములవలన కలుగు అనర్థములను ఇందు చక్కగ చిత్రింప బడెను. ఇందు నటించిన గోపాలకన్య తమచిత్ర హాసభావప్రకట నలసమానముగ నుండెను. రాతిగుండెల చెక్కులకేజుబాలు విషాదమును ఎట్టివారి నేని ప్రేమ కింకరులుగ సుఖపాలు మగ్గ విలాసమును ప్రకటించుటలో ఈమెకాలము అసమానము. సాధారణముగ హిందూఫిల్ములలో కన్పించు లోపము లందు తేకుండుట యొక విశేషము. ఈమెనటించిన ఫిల్ముల నన్నింటిని యుగ ప్రకటించుచున్న మినర్వాసినిమాహాలు ప్రశంసార్హ ముచున్నది.

స్వదేశప్రదర్శనము

జనవరి 4 వ తేదీన పురమండలమున జరుగ నన్న స్వదేశ ప్రదర్శనమును తెరచుటకు కలకత్తా డిప్యూటీ కమిషనరుగారు శ్రీమంతుల కమారముఖిగారు విచ్చేయుటకు ముగ్ధులైరి.

ఇండియన్ డ్రమటిక్ క్లబ్బు

డిసెంబరు 21—పై నాటక సమాజమువారు గత బుధ వారమునాడు పాండవ విజయమును గతరేయి హరిశ్చంద్రనాట కమును ఈ నగరమున జయప్రదముగ ప్రదర్శించిరి. పాండవవిజ యములో శ్రీ కృష్ణపాత్రను ధరించిన ముద్రసిద్ధ నాట్య కళా కోవిదులగు శ్రీయుత డి. వి. సుబ్బారావుగారి ఆనన్య సామాన్య ముగు నటనాకళలను ప్రేక్షకుల నాశ్చర్య పరచుటగ తే నె ను. భీష్మధోద్యోగియై, యతడు రంగమున కుడుకునప్పటిదృశ్య ము ఆలేఖ్యముగ నుండెను. నాటక కర్తల నిర్వహించినదానికం టె శ్రీ కృష్ణుని తమ కాలముచే శ్రీ సుబ్బారావుగారు అత్యు న్మత సానమునకు గొనిపోయి మానవాతీత పురుషునిగ చూప గలిగిరి. పారునకు సారథి మాత్రమేకాక, భారతయుద్ధమున కంతకును సూత్రధారియై కార్యతత్త్వము లీలామానుష విగ హుడై, వెలుగొందిన శ్రీ కృష్ణునే రంగమున మొదటినుండి యు శ్రీ సుబ్బారావుగారు ప్రదర్శించిరి. పద్యముల చదువుకప్పటి వీరి శ్రాత్రమార్గము మనోహరముగ నుండెను. అద్భుత పాత్రధారి శ్రీయుత నిరంజనరావుగారును తమ పాత్ర నిర్వహణములో నప్రమత్తులై చక్కగ నటించిరి. అభిమన్యుని మృత్యువార్త వినినపుడును, ఏడవరంగమున ధర్మజునిపై కినియు నపుడును ఈయన చూపిన భావప్రకటన మదాహరణీయము.

భీమపాత్రధారియగు శ్రీయుత పట్టాభి రామయ్యగారు నిక్క ముగు వ్యవహారముగనే కన్పట్టిరి. భారత కళా పతనపుడు భీమ యు పాత్రల నెల్లాకరించుచో అట్లే వీరు రంగమున తమ హాస భావ ప్రకటనచే ప్రేక్షకుల నాకర్షించిరి. దుర్యోధన వధాపను యయిన రణోద్యోగము "నరకమైనను నాకది స్వర్గ లోకమే" అని రాజాజీరము దన్నినపుడు బలరామునిపైకినియు నపు డును దర్శనీయముగ నుండెను. వీరికర్తవ్యవేదమును బాగున్నది. ఇక హరిశ్చంద్రనాటకములో శ్రీ సుబ్బారావుగారి హరిశ్చంద్ర పాత్ర ప్రత్యేక క్రమ శంకం ప కుత గ న ది. హరిశ్చంద్రుడు భార్యా ను తుల తో వి శ్వామి త్రాకమును ప్రవేశించిన వాడి వారజాక నగరమున భార్య విక్రయమునకు దలపడినవరకు సుబ్బారావుగారికి సాధారణ మగు నుంచినటకునిగ మాత్రమే కన్పట్టెదను. భార్య విక్రయా నంతరము తాను విక్రయింపబడి వీరదాసునామముతో కాటి కాపరియై రంగమున ప్రవేశించిన పిమ్మట శ్రీ సుబ్బారావుగారు అత్యున్నతమున తమ భావప్రకటనచూన కారంభించి అనమాన మున కేలనమొనరించిరి. ఉన్నతమున కిదంతయు తెగియున్నది. ఇప్పట్లున సాధారణముడై యగునెడల ఆరణ్య ప్రవేశము మొ దలు నాటకాంతము దనుక ఒకే స్థాయిని విషాదములపొంది ప్రేక్షకుల లోకమును విసిగించి తీరును. కాటికాపరిగ శ్రీ సుబ్బారావుగారు ప్రదర్శించిన విషాదమునకు తమ అభివ్యక్తి మనే మరపించిరి. ఆయన విలపించి ప్రేక్షకుల విలపింపజేసిరి. రంగ మంతయు కరుణార్ద్రమైనది. కన్నీరు విడువని మానవులే లేకం డిరి. అదృశ్యము సృష్టించుటకే హృదయము పలికిపోవును. క్రం గి కుమిలి, ఆయనకోరించినపుడు పాషాణములు ద్రవీభూతము గును. ఇట్టి విషాదముగ్ధిని ప్రదర్శింపగలిగిన శ్రీ సుబ్బారావు గారు ధన్యులు. ఇట్టి నటకేఖరుని బడసియున్న ఆంధ్రలోకము గర్వింపవలయుననట అతిశయోక్తికాదు. సాధారణముగ మన నటకేఖరు లేపాత్ర ధరించినను అన్నింటి యందును సామాన్యముగ వారి ప్రధానముగ హాసభావ ప్రకటన లాకరితిగనే యుండి పాత్రధారి ఫలాశా అని పోల్చుకొన గలుగుదుము. శ్రీ సుబ్బారావుగారియందు దట్టిది లేకుండుట యొక ప్రత్యేక విషయము. కృష్ణ, హరిశ్చంద్ర పాత్రలు రెండును చూచి పాత్రధారి యొక్క కేతుని యెవ్వరు నూహింపజాలరు. రెంటియందు నెవ్వంటును సామ్యమే లేదు. చంద్రుని పాత్రను ధరించిన శ్రీయుత డి. ఎల్. నరసింహారావుగారును తమ పాత్రను చక్కగ నిర్వహించుకొనగలిగిరి. విషాదమునంతగ ప్రకటింప లేక పోయినను లోపము రానీయక కుదిరెను హృద్యముగ న టించిరి. విశ్వామిత్ర, నక్షత్రముల పాత్రలు చక్కగ నన్నవి. వీరబాహుడు, కాశీలోనివిశ్వ స పాత్రలును ప్రేక్షకుల నాక ర్షించెను.

విశాఖపట్టణము

(స్వకీయవిలేఖరి)

నూలువడుకుపోటీ

ఆర్యవైశ్య యువజనసంఘమువారి యాజమాన్యమున నిన్నటిదినము కన్యకావర మేళవే ఆలయములో నూలువడుకు పోటీజరిగెను. శ్రీయుత కొల్లూరి సూర్యనారాయణ గుప్తగా రధ్యక్షతవహించిరి. శ్రీయుత గోగి నేని వెంకటరమణయ్యగారు ప్రథములుగను శ్రీయుత పసుమర్తి కాళచరణగుప్తగారు ద్వితీ యులుగను నెగిరి. శ్రీయుత పురిపండా అప్పలస్వామిగారు పరీ షీకులుగ నుండిరి. గెలిచిన పై యికపురమున రజతపతకములను ఈ మాసాంతమున జరుగనున్న ఆర్యవైశ్య యువజనసంఘ వార్షికోత్సవమునందర్పమున బహుమతియొసగబడును.

రాజమండ్రి

(స్వకీయవిలేఖరి)

నంబూరి జగ్గరాజుగారి కేసు

రాజమండ్రి డిసెం 28:—రాజమండ్రి తాలూకాలోడ్ల ఉపాధ్యక్షులగు నంబూరి జగ్గరాజుగారిపై క్రిమినల్ ప్రొసీజరు కోర్టుయొక్క 107 కేసుక్రింద రాజమండ్రి జాయింట్లు ఈ జస్టీసుకోర్టులో లేబడిన జామినాకేసులో నిన్నటిదినము 22-12-1930 తేదీన జగ్గరాజుగారి తరపున ర్యాల్కొత్తరస్తు లగు పెన్నెత్తి వెంకటనరసింహారాజుగారు సాక్ష్య విచ్చిరి. 5-12-30 సం॥ తేదీన తాము ర్యాల్కొత్తరస్తుతో లేమనిన్నీ జగ్గరాజుగారు తనయింటికి వచ్చి తమతో ఆరోజున మాట్లాడ లేదనిన్నీ వీరు చెప్పిరి.

అంతట పోలీసు తరపున ఈకేసులో పనిచేయుచున్న రాజమండ్రి పర్సన్ యిన్స్పెక్టరుగారు పోలీసు తరపున నా దనచేసిరి. జగ్గరాజుగారు గవర్న మెంటుకు వ్యతిరేకముగా పని చేయుచున్నారనినా వారు చేయుచున్న పనివల్ల ప్రభుత్వాదా యము తగ్గుచున్నదనినీ, కల్లుపాటల యజారాదార్లకున్నూ, గీతగీత వాడైకున్నూ జగ్గరాజుగారి ప్రచారకలకున్నూ సంఘట నము జరుగుననినీ, అందువల్ల ఆయనవల్ల జామినా పుచ్చుకొ నక పోయినచో విశేష అల్లరినినీ కాంతికిభంగమున్ను జరుగున నిన్నీ చెలిపిరి. జగ్గరాజుగారి తరపున వీరభుంట్ల లక్ష్మీనరసింహ మూర్తిగారు (బి. ఏ. బి. ఎల్.) క్రిమినల్ ప్రొ॥ కోర్టుయొక్క 107 కేసుక్రింద జామినా యివ్వవలసినదని కోరుటకు రుజువుకా లేదనినీ, అందువలన యెట్టి వ్యర్థతనుకొనకూడదనినీ వాదించిరి.

తీర్పుకోరకు 81 వ తేదీకి కేసు నాయిదావేయబడెను. జగ్గరాజుగారు జైలులో నున్నారు.

కాకినాడ

(స్వకీయవిలేఖరి)

చెలికాని సూర్యనారాయణమూర్తి, భద్రరాజు కామరాజుగార్లపై కేసు

22-12-30:—ఈ మధ్యాహ్నము కాకినాడ సబ్ మేజిస్ట్రేటువారి కోర్టులో శ్రీయుత చెలికాని సూర్యనారాయణమూ ర్తిగారు, భద్రరాజు కామరాజుగార్లను హాజరపెట్టిరి. పోలీసు వారిపద్ధతుడి చార్జీషీటులు కోర్టుకింకను రాలేదని మేజిస్ట్రేటు వారు చెప్పి వారి యుభయలకు రిమాండులిగి 30 వ తేదీవరకు పాడుగించిరి. ఆదినము కేసు విచారణకువచ్చును.

ఈతచెట్లు నరికినందుకు మరియొకఆరెస్టు

ఆర్యవైశ్య గ్రామ హిపురస్తులైన మర్ల అప్పయ్య కాశ్రిగారు ఈతచెట్లునరికి రని ఆరోపణపై నిన్న ఆర్యవైశ్య గ్రామములో రామచంద్రపురం పోలీసువారిచే ఆరెస్టుచేయబడి నేనుమధ్యాహ్నము క కాకినాడ సబ్ మేజిస్ట్రేటువారి కోర్టులో హాజరపెట్టబ డిరి. ఆ యన ఆ యిల్లు సోదా కొర కు తాళము వేసిరి. వీరిపై కేసు 428 నెక్స్ట్ ప్రకారము తీసిక రాబడెను. స్వంతజామినాపై విడుదల చేయబడిరి. కేసు 80 వ తేదీకి నాయిదా వేయబడెను.

మరియొకయిల్లు సోదా

ఈతచెట్లు నరికిరిన ఆరెస్టు చేయబడిన శ్రీయుత చె లికాని సూర్యనారాయణమూర్తిగారి యిల్లు నేనుదయము సోదా చేయబడినట్లు తెలియుచున్నది.

ఖద్దరు అమ్మకము

ప్రతివారమునందువలె నిన్న ఖద్దరు కాలేజి విద్యార్థులు కొందఱు ఇంటింటకు ఖద్దరు తీసికవెల్లి అమ్మిరి. సుమారు రు 140 లు విలువగల ఖద్దరు అమ్మకము జరిగినదట.

స్త్రీల సచిత్ర మాసపత్రిక

సంపాదకులు.

డాక్టరు కే. యశ. కేసరి

ఏడాదిచందా రు. 4. మాత్రమే

'కళ్యాణం' కార్యాలయము

పోస్టు బాక్సు నెం. 752

ఎగ్మూరు, మద్రాసు.

పల్నాకిమిడి

(స్వకీయవిలేఖరి)

పల్నాకిమిడి, 18-12-30:—ఈనెల 24 తేదీన బల్లారిజైలు నుండి మాపట్టణవాసులగు బ. శ్రీ. బంకుపల్లి నూర్యశారా యుగళాస్త్రిగారు విడుదలగుదురు.

ఈజైలులో ప్రసిద్ధ జాతీయవాదులగు పోకల సత్యశారా యుగళగారు రాజమండ్రి జైలునుండి బదిలీ కాబడుదురట.

శ్రీ రాజావారి కాలేజి కోఆపరేటివ్ స్టోర్సులో సొత్తు అపహరింపబడినది ప్రభుత్వపు ఆడిటర్లు విచారించియుండిరి పిమ్మట బల్లారి రిజిస్ట్రార్ నాడుకూడ వచ్చిచూచిరి. కాని సేర స్తులనవారలతో అట్టివారిపై ఎట్టిచర్య జరపబడునో, ప్రకటించబడలేదు.

మెలియాపుట్టి (పల్నాకిమిడి తాలూకా) నివాసులగు శ్రీ దుక్కరాజరెడ్డిగారు తాలూకాబోర్డునుండి జిల్లాబోర్డు కెన్ను కోసబడిరి.

కి|| శే|| పార్వతి రామశాస్త్రిగారు

శ్రీ పార్వతి రామశాస్త్రిగారు విగవంతులైరని తెలియజేయ విచారించును. పూర్వాచార ప్రయము, జాతక మహారాధులలో మంచిప్రవేశమున్నదని పట్టణపుకోపితులు ఎందరో పురపెద్దలు వీరికై ఎల్లప్పుడు కామకోనియుండుట వాడుక. అంధ్రభావలోకూడ ప్రవేశముగలవారు. ఇతని కాంత స్వభావము గొప్పది. ఇంతకుముందు వీరు కాలేజిలో పండితులు

ఎస్టేటుభూములు

(స్వకీయవిలేఖరి)

నర్సేగురించి జమీందారులకు రయితులకు తగాదా ఏలూరు,డిసెం 20:—కొవ్వూరుతాలూకా అన్న దేవర పేట ప్రక్రిలంక ఎస్టేటు జమీందారుగారైన శ్రీ రాజా ఇనుగంటి రాజగోపాలచెంకట స్వనింహారాయణం బహద్దరు జమీందారుగారికిన్ని పదరు ఎస్టేటులోని రైతులకున్న క్రిమి నలు ప్రాసీజరుకోడు 147 శెక్కునుక్రింద ఏలూరు సబుడివిజనలు మేజిస్ట్రేటుగారైన మహమ్మద్ అజమ్ తుల్లాఖాన్ సాహేబు బహద్దరుగారి కోర్టులో ఒక ముఖ్యమైన కేసు విచారణ జరుగుచున్నది.

ఈ కేసులో జమీందారుగారు పిటివనరున్న రైతులు కవుంటరు పిటివనరున్న అయివున్నారు. జమీందారు కేసు నీమనగా తమ ఎస్టేటుగ్రామములలోని రైతులయొక్క భూముల పరిమితములు యింతవరకు ఎన్నడున్న సరిగా కొల్లబడియుం డలేదనినీ, యిప్పుడు కొలచినయెడల రెక్కలలో చూపబడిన పరిమితములకంటె చాలా ఎక్కువ పరిమితములు కనుపడగల వనినీ, అందుచే రైతులు జాస్తీగా పన్నులు యిచ్చుకొనవల సినవారగుదురనినీ, యీ పందర్బాదులో పదరు భూములను కొలుచుటకు జమీందారు చాలసామ్య ఖర్చుపెట్టి ప్రయత్నము సర్వేపార్టీ వారికి కంట్రాక్టుయ్యవ్వగా పదరు సర్వేయరు భూములు కొల్లనివ్వకుండా రైతులు దొర్లవ్వముచేసి అటంకపరచుచు న్నారనినీ, కాబట్టి తమ ఎస్టేటు గ్రామములైన అన్న దేవర పేట, చిట్టాల, వేళ్లచింతలగూడెం, ప్రక్రిలంక, తాళ్లపూడి పిటిలోని రైతులు యికముందు యిట్టి అటంకము కలుగజేయ కుండా ఆర్డరు యిప్పించవలసినదనినీ పిటివనరు వాదన అయివున్నది.

రైతులు యీ క్రిందివిధముగా వాదించుచున్నారు. జమీందారుగారికి ప్రయత్నము సర్వేపార్టీ వారిచే సర్వేచేయించుటకు హక్కు లేదు. అవసరమైనయెడల ఎస్టేటుల్లోందు ఆక్టు 164 శెక్కునుప్రకారం గవర్నమెంటు సర్వేపార్టీచే ఎస్టేటు అంతా సర్వేచేయించి రికార్డు ఆఫ్ రైట్సు జమీందారు తయారుచేయించినయెడల రైతులకు ఆధ్యంతరములేదు. తమంతట తాము సర్వేచేయించు హక్కు జమీందార్లు ఎన్నడున్న చలా యించియుండనందున యిప్పుడు అట్లుచేయుటకు వీలులేదు. ఇది సివిల్ కోర్టులో తేలవలసిన తగాదాకాని క్రిమినల్ కోర్టుకు సంబంధములేదు. రైతులు ఎట్టిదొర్లవ్వము ఎన్నడున్న చేసి యుండలేదు.

ఈ కేసులో నల్లరు సాక్షులు యీ వాయిదాకు అనిగా మంగళవారము విచారించబడిరి, మిగతా సాక్షులునిమిత్తము 7-1-31 వాయిదా వేయబడినది.

జమీందారుగారి తరపున రావుసాహేబు బడేటి వెంకట్రామయ్యాయుడుగారున్న, రైతులతరపున అడవి రామారావుగారున్న ప్రిడర్లుగా పనిచేయుచున్నారు.

1898, ఫావీము. సీమవెండిసామానుకుల
వీకంసి చబిల్ దాస్ అండు సన్యు
సీమకమలములు, నగలవర్తకులు
112, 113 చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

మీటుంకుబము నంతయు
అంటువ్యాధుల
నుండి గాపాడ
గలిగిన సబ్బు

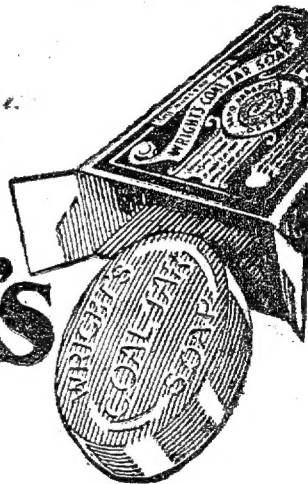

సహజముగ అంటువ్యాధులు చిన్న క్రిమి కీటకములవలన వచ్చు నని డాక్టర్లు చెప్పుదురు.

ఇట్టి అంటువ్యాధులనుండి కాపాడుకొనుటకు ప్రతినీత్యము రైట్సుకోల్ టార్ సబ్బు నుపయోగింపవలసినదిగ డాక్టర్లు సలహా నొసంగి యున్నారు. ఇట్టి వ్యాధులు మివద్దకు చేరకుండుటకు డాక్టర్లు సలహా నడుసరించి, ప్రతినీత్యము ప్రాతఃకాలము, సాయంత్రములందు రైట్సు కోల్ టార్ సబ్బు నుపయోగింపుడు.

బంగారువన్నె సబ్బు

**WRIGHT'S
COAL TAR
SOAP**

ఉచితము! రైట్సుకోల్ టార్ 12 సబ్బు కేవలము బంపిన వారికి రైట్సు షేవింగ్ స్టిక్ ను, లేక ఒక డబ్బా గ్రాస్టింగ్ సేట్ టాల్ కం పాడరు 20 కేవలము బంపినవారికి యొక పెట్టె మంపూపాడర్ తిరిగిపంపబడును. బయట అచ్చువేయబడిన కేవలము మాత్రమే పోస్టుచాక్సు, నెం. 760, బొంబాయివారికి పంపవలెను. పోస్టేజీకొరకు ఒక అణాభిల్ల ను పంపును.

పెట్టె 1-కి 8 పెద్దవిల్లులంద గలవు. నేడే యొకటి తెప్పించు.

సోల్ ఏజెంట్లు:—టి. యస్. ఆర్. గిల్లెట్,
17 ఎ, ఆర్మీనియన్ వీధి, మద్రాసు.

“పాండు మార్కు” పెంకులనే కొనుడు

సొగసునందు, ఉపయోగమునందు, మితివ్యయమునందు దీనికి నమాన మైన ఇంటి వైకప్పు మరెద్దియు లేదు.

ఈ దిగువకంపెనీవారిచే తయారుచేయబడినది
స్టాండర్డు టైల్ అండు క్లే వరు, లిమిటెడ్.

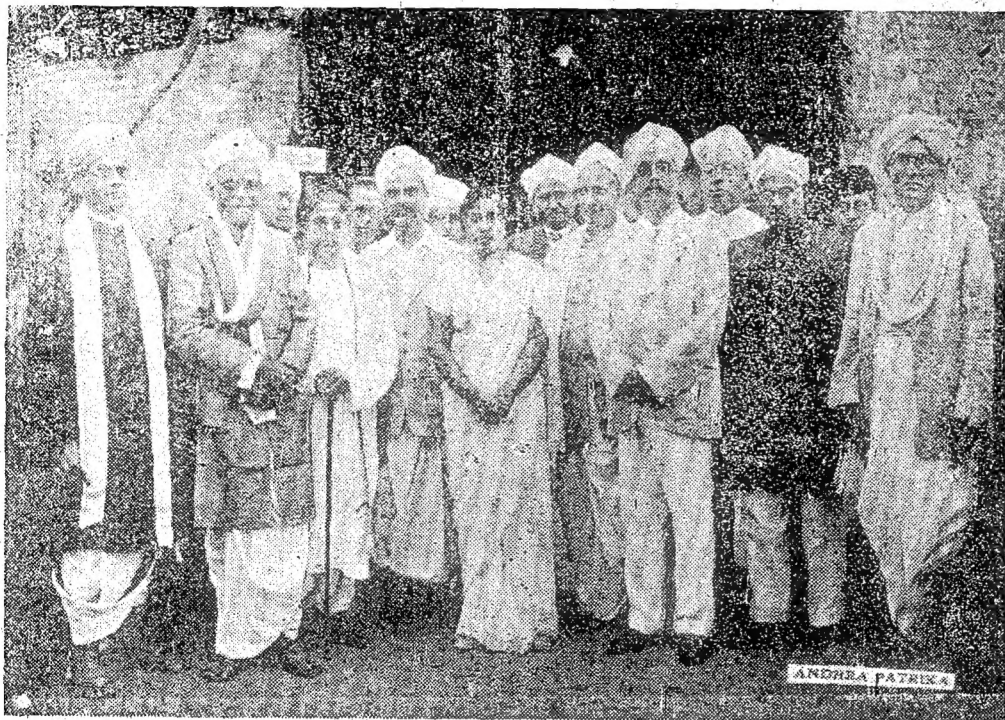
THE STANDARD TILE & CLAY WORKS, LTD.,

FEROKE,
ALWAYE,
BANGALORE.

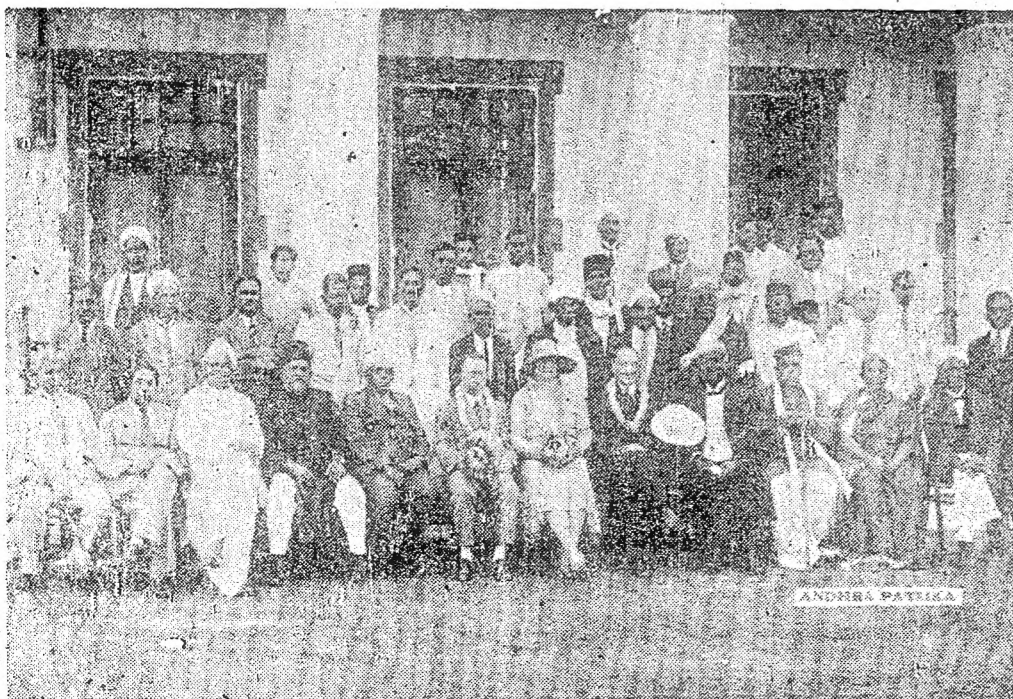
వజ్రెంటు:—నాళం. రామలింగయ్య, కాకినాడ.
(Largest Indian Manufacturers)
కొన్ని జిల్లా ఏజెన్సీలు కాళిగానున్నవి.

మహామహాపాధ్యాయ కవిరాజ గణపాధినేనుగారి రాక :— వీరు మైసూరులో జరుగజేస్తున్న ఆయుర్వేదమహాసభకు అధ్యక్షులుగ నెన్నుకొనబడి మార్గచుభ్యమున చెన్నపురికి వచ్చిరి. డాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీవతి ప్రభృతులు వీరిని స్వాగతములు చేపడుచు సత్కరించిరి. (పె. ఫో. పీ.)

సంగీతసమావేశము, మద్రాసు:— తిరువాన్కూరు జ్యూనియరు మహారాజగారిచే 23 వ తేదీన ప్రారంభింపబడెను. వై. పటమునందు డాక్టరు రామారావు, నర్తకమూర్తి, బుర్రా నర్తనారాయణగారు మున్నగు ప్రముఖులు గారు. (పి. ఎన్. ఎ.)

వార్షిక సభ, ప్రదర్శనము:— బీస్తీసతిగారిచే 24-వ తేదీన ప్రారంభింపబడెను. న్యాయమూర్తి బీస్తీగారును, వారసతయు, ప్రభుత్వ వ్యవస్థాపక సభ్యులగు కాంపుబెల్లుగారును మున్నగువారి పలు మున గలరు. (పి. ఎన్. ఎ.)

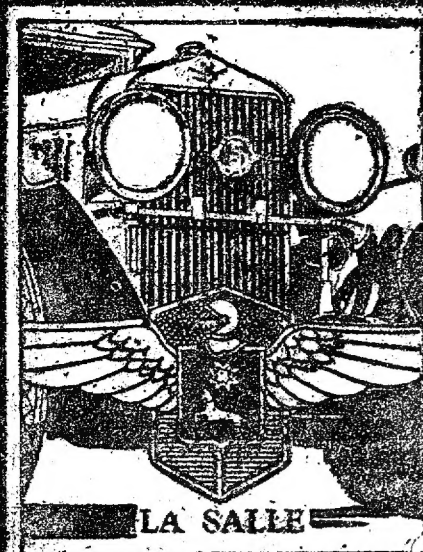
ఒకే సారి ముగ్గురు బిడ్డలు
ఇంగ్లాండులో మేరీ బోస ఆస్పత్రియందు ఒకేసారి పుట్టిన ముగ్గురు బిడ్డలను పుట్టిన గంటలోనే బికినీడు సంస్థానపు డివానుగారి భార్య శ్రీమతి మనుబాయి మెహతాగారు గాంచి ఆనందించుట. (సెంట్రలున్యూసు)

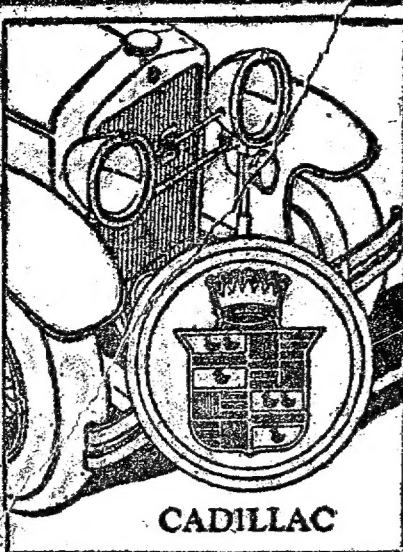
శ్రీ కోడటి రంగాచార్యగారు
పెద్దాపురం లాశిప్రయోగమునందు చేతిముక విరిగినవాడు. (పి. ఎన్. ఎ.)

శ్రీయుత వల్లూరి రామారావుగారు
బందరు నల్లజండాల్ కేసులో నిర్బంధితుడు. నేలం ండి విడుదల చేయబడిరి. (పె. ఫో. పీ.)

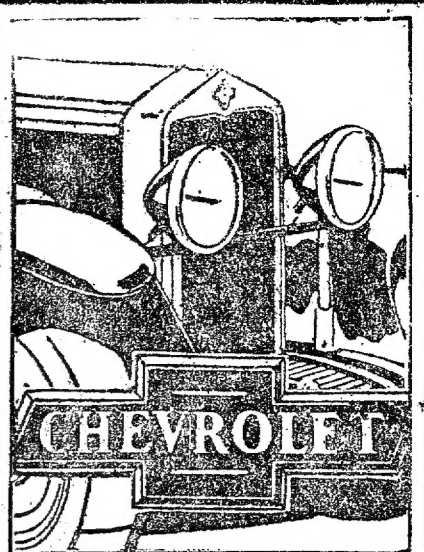
LA SALLE

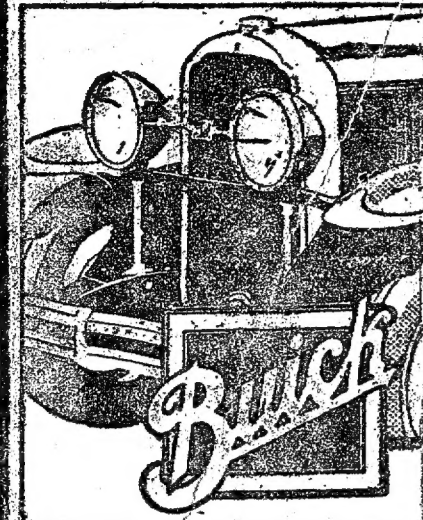
CADILLAC

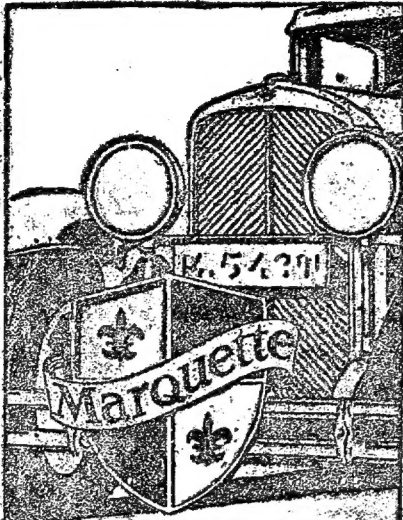
VAUXHALL

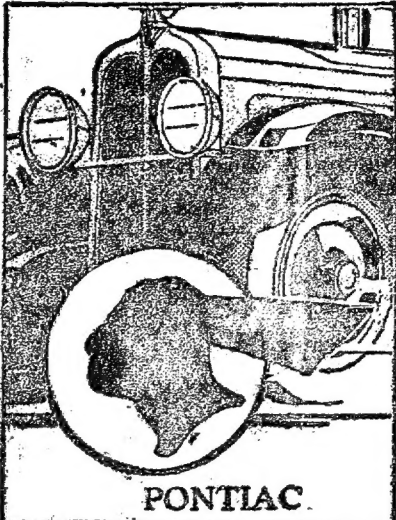
CHEVROLET

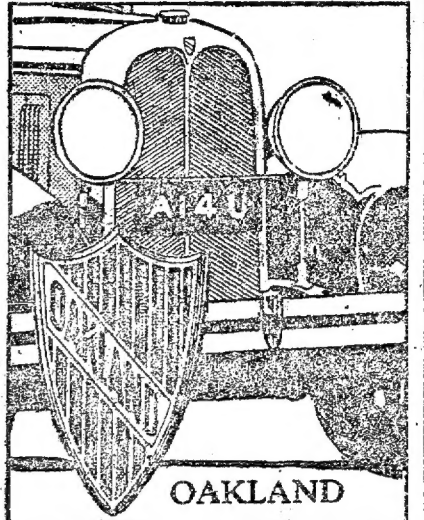
Buick

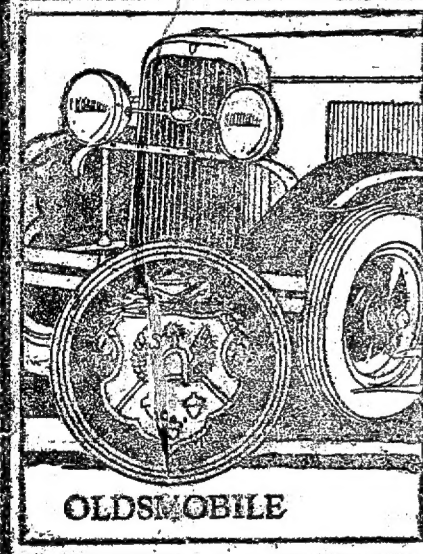
Marquette

PONTIAC

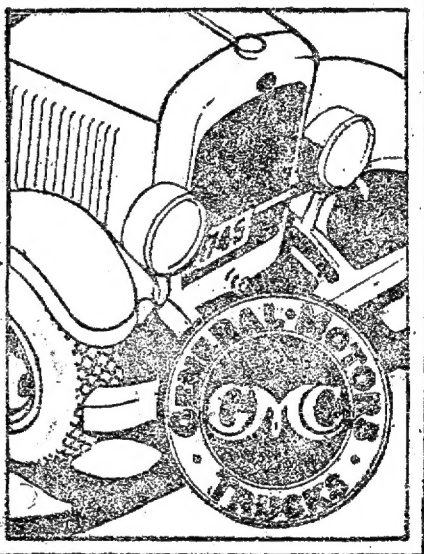

OAKLAND

OLDSMOBILE

మీరు ఒక కారును చూచినపుడు
అది
జనరల్ మోటార్స్ వారిది
అవునో కాదో చెప్పగలరా?

ఇప్పుడు ప్రపంచమందంతటను, జనరల్ మోటార్స్ అనునది ప్రతియింటను వాడుకపడమైనది. జనరల్ మోటార్స్ వారి కారు కనబడనిదేము లేదు. ఏదేములోగాని, ఇతర రకముల కార్లు జనరల్ మోటార్స్ వారి కార్లకంటె ఎక్కువ లేవు.

హిందూ దేశము దంతటను పట్టణ, నగర, గ్రామములందు రస్తా

లుండినను, లేకపోయినను జనరల్ మోటార్స్ వారి ఉత్పత్తులను చూడగలరు. వేలకొలది ప్రజలకు జనరల్ మోటార్స్ వారి బాష్టిలును-రేడియోలును, ఇదివరకే బాగుగా తెలియును.

వాటిని గుర్తించుటకు తెలిసికొనుడు. మీరు వాటిని రస్తాలలో తటచుగా చూచునపుడెల్ల ఆశ్చర్యపడకపోరు.

జనరల్ మోటార్స్ ఇండియా, లిమిటెడ్.

అమ్మకదారు:-

- (1) మోటార్స్ అండ్ నెవ్విస్ లిమిటెడ్,
- (2) రాత్రి అండ్ బ్రదర్స్,
- (3) ఆంధ్ర ఇంజనీరింగ్ కంపెనీ,
- (4) ఆటోమోటార్ కంపెనీ,
- (5) ఆస్మిత్ అండ్ కంపెనీ, లిమిటెడ్,

మద్రాసు.
తెజవాడ.
విశాఖపట్టణము.
తిరుచినాపల్లి.
బళ్లారి.

- (6) నాకర్విస్ లిమిటెడ్,
- (7) డి. వి. నుండరం ఆటోమోటార్ అండ్ సన్స్, లిమిటెడ్,
- (8) స్టేస్ మోటార్స్ (సౌత్ ఇండియా) లిమిటెడ్,
- (9) హార్మన్ & అండ్ కంపెనీ,
- (10) స్టేట్స్ మోటార్స్ (నీలిగిరిస్) లిమిటెడ్,

బెంగళూరు.
సుధుర.
రెడ్ ఫీల్డ్స్, కోయంబూరు పోస్టు.
సికింద్రాబాదు.
ఉదకమండలము.

ప్రపంచవారల్ల నెరుంగగోరిన ఆంధ్రులు

ముఖ్యముగ చదువదగినది ఆంధ్రపత్రికయే

రూటరు, ఆసోసియేటెడ్, ప్రీప్రెస్ వార్తలేగాక, ఆంధ్రదేశమందలి పలుగ్రామములందలి విశేషములును మీ ఆంధ్రపత్రికయందు చదువగలరు. ప్రతిరోజును చిత్రపటతోభిలమై వెలయును. ఆంధ్రపత్రికను పఠించినచో మంచి భాషాజ్ఞానము కలుగును. చందా సాలునకు 24 రూపాయలు.

మేనేజరు, ఆంధ్రపత్రిక, పోస్టుబాక్సు నెం. 212, మద్రాసు.

దేశములో ధరలు తగ్గుటకు కారణ మేమి ?

రాజప్రతినిధి ప్రసంగమునకు ప్రత్యుత్తరము

కారణ మేమనగా:—మారకపురేటువల్లనే—ఒకరూపాయికి (16 అణాలకు) 18 పెన్సీలు చెల్లించవలెను

బొంబాయిలో మార్కెట్ ప్రకటనాధ్యక్షులు లగు శివప్రతాపజోషిగారి యువనాగము

బొంబాయి, దీవెంబరు 28:—గత ఆదివారము దీనిం బడు 21 తేదీన బొంబాయిలో మార్కెట్ ప్రకటనాధ్యక్షుల కల సమావేశము క్రొత్తగా అధ్యక్షులుగా ఎన్ను కొనబడియుండిరి శివప్రతాపజోషిగారు యిట్లు ప్రసంగించిరి:—

మన మిప్పుడు విపరీతమైన కాలమానమునకు బోలడియు వ్వాము. వర్షకాల, వ్యాపారపరిశ్రమలు, రవాణాలు మున్నుం చెట్టు దున్ను చచ్చుచున్న గూడ ఆపాద్యమైన కాలపరిస్థితులలో మునిగియున్నాము. కడచిన కొలదిగా పనులలో కంటే దిన ములు గడిచిన కొలదియును మన ఆర్థిక పరిస్థితులు మరింత పీ నమై మురింత ఆధైర్య కారణము లగుచున్నవి. కాబట్టి యీ దేశ దౌర్భాగ్యమునకు గల మూలకారణములను గూర్చి దేశ ప్రేమాభిలాషులందఱును శ్రద్ధగా ఆలోచింపవలసియున్నది. ఈపంపత్తిరము వర్ష మాసము సరిగా నేయుండెను. పంటజాతూడ సమృద్ధిగా నేయుండెను. అట్లయ్య ను వ్యాపారము మందగించినది. ప్రజలకు ప్రవృత్తిభావములు ఊడించినవి.

ధరలు తగ్గిపోయినవి

ఇప్పుడు పంటసకలకు ధరలు తగ్గినంతగా నిద్రవర కెన్నడును తగ్గియుండలేదు. ఇటీవల పెన్సీలును ఇంతపీనము గా ధరలు తగ్గలేదు. సగమునకు సగము ధర తగ్గినది. మనదేశ ములో ప్రత్యేకముగ ధర అతితగ్గును తగ్గిపోవుచున్నది. ప్రతిపంట వ్యవసాయదారులకు గవర్న మెంటువాడు భూమి పన్నులలో రిమీషనులు తగ్గింపులు కలుగజేసి సహాయము చేయవలయును. రైల్వేవార్డుల మీదుగా ప్రతీ రవాణా చేయుట సులభమై రవాణాఖర్చులు ఎక్కువ కాకుండుటకై ప్రతిరవాణాకు రయిలుచార్జీలను తగ్గింపవలెను. ఇందువల్ల రైల్వేలకు రాబడి తగ్గినయెడల, విదేశములనుండి యాదేశము లోనికి దిగుమతియై రైల్వేమీద రవాణాకాదు యంత్రాకాలో త్వన్న వస్తువులమీద రైలుచార్జీలను పెచ్చించి పైజెప్పిన రాబడి తగ్గదలను పూర్తిచేయవచ్చును.

మొత్తమీద వర్షకాలాపార పరిశ్రమలు మందగించిన వి. త్వరలోనే ఇవి తిరిగి బాగుపడునను ఆశించుచుంటున్నాము. అనేక వ్యాపారపు కంపెనీలకు ఆపారవస్తుములువచ్చినవి, వర్ష కులకు బ్యాంకులలోగాని, యితరత్రాగాని ఆస్తువులుంటున్నవి. సరవతి తగ్గినది. ఇవి నేటివ్యాపారప్రపంచము నావరించిన అవకాశము లై యున్నవి.

ప్రత్యేక కారణములు

ప్రపంచముందంతటను వర్షకాల మందగించినది. కాబట్టి ఆ వర్షక కాలం ద్వారా మలిన భారతదేశమునకు గల అవకాశములను మనము కూడ అనుభవించవలసిన జాలు నిజ మే. కాని మన దేశములో నిప్పుడు జరుగుచున్న ప్రత్యేకము లవల్లనే యాదేశముయొక్క దౌర్భాగ్యదశ ముఖ్యముగ ఏర్ప డుచున్నది. కాని, నిజకారణములకు కచ్చితపుచ్చి కల్పమాటలను కల్పించి దేశములోని వర్షక సమస్యలను నిండాపుర ముగా జేయువారనేకులున్నారు. కాని వారిలో నే నిప్పుడు కలహించుట యనవసరము. ఈదేశములో నిటీవల పెన్సీలును కనిపిని యెరుంగని యా యాధిక దుర్లభత గల ప్రత్యేక ప్రధాన పానువులనుమాత్రము నే నిప్పుడు వివరించెదను.

దేశములో చెలరేగియున్న రాజకీయాంధోళనమే యీ వ్యాపార మాంద్యమునకు కారణమని చాలమంది వాదించు చున్నారు. ఈ రాజకీయోద్యమముంద శక్త విషయములు నాకు దుచింపని కలవు. కాని యీ దౌర్భాగ్యదశ కంటకును రాజ క్షీయాంధోళనమే కారణమని నేను భావించవలదు. ఈ రాజకీయోద్యమము బయటచేరి కొలదిమాసములే గడచినవి. ఇంత స్వల్పకాలములో యీ యద్యమమువల్ల వర్షక వ్యాపార కృషి వాణిజ్య పరిశ్రమలన్నియు ఊడించుట సంభవింపజాలదు. ఈస్వదేశీ యద్యమమువల్లనే బొంబాయి బట్టలమిట్టలు నేడు సజీవముగా నిలచియున్నవి. లేనిచో యీసరికి అడుగంటి చేయండవలసినదే.

గవర్న మెంటువారి కర్తవ్యము

గవర్న మెంటువారు ఈదుర్ల తొలగించుటకు తాము చేయవలసినవి చేస్తున్నారని, కాని, యీ దేశవ్య వ్యయమును భంగకరమునైన యనేక కార్యములను గవర్న మెంటువారు గడచిన యనేక సంవత్సరములనుండియు, చేయుచు వచ్చిరి. అవన్నియు నే నిచట ప్రస్తావించుటకు అవకాశము లేదు.

ప్రపంచ ముందంతటను వ్యాపార మాంద్యము వంధి వింతుట సర్వ సేయా దేశ మందుకూడ అది అంటువ్యాధివలె నోకినదనుట నిజమే కాని యీదేశముయొక్క ద్రవ్యావారములు క్రమశః ఊడించి దేశము యొక్క ఖజానా దుర్బలదశలోనికి వచ్చుటవల్లనే ధనములేని దేశమే యీ ప్రపంచవర్షక మాంద్యమువల్ల నేడు మిగిలినదేశ ములకున్న నెక్కువగా భారతదేశము కృశించుచున్నది.

మారకపురేటు

మనదేశములోని ధనమును పీల్చివేయుటకై చేయబడిన ఏర్పాటులలో ముఖ్యమైనదేదనగా, ఇంగ్లాండుదేశపు నాణెము లకును భారతదేశపునాణెములకును గల మారకపురేటును రూ పాయి 1కి 18 పెన్సీలచొప్పున ఖాయపరచి నిర్ణయించుటయే.

ఇదివరలో యీ మారకపురేటు ఇండియా గవర్న మెంటువారిచే నిర్ణయించుటగా నియమింపబడియుండలేదు. 16 అణాలు గల రూపాయి ఒక్కొక్కప్పుడు 12 పెన్సీలకు గూడ సమానముగా చలానుజేయబడుండెడిది. బాలాపరములను బట్టి మారకపురేటు పెచ్చుచు తగ్గుచునుండెడిది. ఇట్టి మార కపురేటు మార్పులవల్ల వర్షకవ్యాపారములకు అనుకూల పోక ర్తము లేర్పడుచుండెడిది. పంపజనీధముగా రెండుదేశముల లెక్క బాకీల జమాఖర్చులనుబట్టి మారకపురేటు స్వయంసిద్ధముగా మారుచుండెడిది. కాని యిటీవల యిండియాగవర్న మెంటు వారు యీ మారకపురేటును నిర్ణయముగా నిర్ణయించి కాననమున ఖాయపరచిరి ప్రభుత్వమువారు కల్పించిన యీ రేటు సహజసిద్ధముగా మారుటకు వీలులేదు. ఈ కల్పిత పురేటు అమలులో నుండునట్లుగా ఇండియా గవర్న మెంటు వారు మనదేశపు ఖజానా లెక్కలను సరిపెట్టుచుండవలెను. కా లానాపారముగా ఏర్పడు మారకపురేటు సహసరించి రెండు దేశముల జమా ఖర్చులను సరిమాచుకొనుటకు బదులుగా, మార కపురేటును నిలువజెట్టి సుమర్చించుటకై యిప్పుడీ జమాఖర్చు లను ముందుగా సరి పెట్టుచున్నారు. ఈ రీతిగా చాలా పొచ్చురేటు ప్రకారము మారకమును నిర్ణయించి అనుకూలించుటవల్ల ఇంగ్లాండుదేశమునకు అనుకూలముగా నున్నది. ఒక రూపాయి (16 అణాల) సదుకు దిగుమతిచేసి 18 పెన్సీలను ఆంగ్లేయవర్షకము వనూలు చేసికొనగలదు. ఇదివరగా నొక ప్పుడు 18 అణాల సదుకు నకును 12 పెన్సీలనుగాని లేదా 16 పెన్సీలనుగాని మాత్రమే వనూలు పొందుచుండెను. ఇప్పుడు కానింపబడిన మారకపురేటు ప్రకారము 18 పెన్సీలను వనూలు పొందుచున్నాడు. ఈరీతిగా ఇంగ్లాండు యొక్క సదుకుల మనదేశములో దిగుమతిచేసి ఎక్కువ ప్రైక మును ఇంగ్లాండుదేశపు నాణెముల లెక్కన వనూలు పొందు చున్నాడు. ఇందువల్ల ఆంగ్లేయవర్షకులకు ఎక్కువ విశ్వరక్తముచే కూరగలదు. ఆంగ్లేయ దివదీనాభివృద్ధిగా భాగ్యవంతము కాగలదుగత విరోధాసంగ్రామమువల్ల ఇంగ్లాండుదేశము చాల ద్రవ్యసమృద్ధము పాలైనది. ఇప్పుడు తిరిగి గోల్పోయిన విశ్వరక్తము ను రాబట్టుకొనవలెను. ఇంగ్లాండుదేశ మొక్కటియే కాదు, మిగిలిన యూరోపియను దేశములకూడ తమ విశ్వరక్తమును గోల్పోయెను. కాబట్టి యీ మారకపురేటువల్ల ఇంగ్లాండు దేశమేగాక విరోధాఖండ మందలి యితర దేశము లును, అమెరికా దేశమును జూపిన దేశముకూడ లాభపొకర్యమును పొందగలగుచున్నది.

మన దేశమునకు ఇంగ్లాండునకును మారకపురేటు ఏకీక ర్తగా ఉన్నచో, అదేరీతిగా ఇంగ్లాండు దేశమునకును అమెరికా దేశమునకును లేదా అమెరికా దేశమునకును, ఇర్లాండ్ దేశమునకు ను, ఒక దేశమునకును ఇంకొక దేశమునకును గల అంతర్జాతీయ పు మారకపురేటుకలవు. విరోధాయుధమునకు పూర్వము అమలులోనుండిన మారకపురేటును వివిధదేశములవారు నేడు తిరిగి అమలులోనికి తీసికొనివచ్చిరి. కాని, ఇండియా గవర్న మెంటు మాత్రము యాద్యధిదములకు పూర్వముండిన రేటును ఆ మలులలోనికి తీసికొని నిరాకురింపజేయవలెను. ఈ మారకపు రేటు బ్రిటిష్వర్షకులకు అనుకూలముగా నుండుటవల్లనే యీ మారకపురేటు అమలులోనికి రాగానే యూరోపియను వర్షక సమస్యలవారందఱును తొనియోడిరి. ఇందువల్ల బ్రిటిష్వర్షకులు ఎక్కువసదుకు దిగుమతిచేయుటకు ప్రోత్సాహ మేర్పడును. మనదేశపు పంటలను ముడిసరుకును మాత్రము మనము ఎగుమతి చేయుటకు నిరుత్సాహకరముగా నుండును. 18 పెన్సీల సదు కును మనము రవాణాచేసి 16 అణాలుమాత్రమే ఇప్పుడు

వనూలు పొందగలము. కాని వనూకబీదములలో 16 పెన్సీ వరుకుమాత్రమే రవాణాచేసి 16 అణాలు వనూలు పొం గన్గితిమి.

ఈ మారకపురేటును యానీతిగా కల్పించి నిరపరమం ఆ క్రమ ముని ఆంధోళన చేయుచు 1921 సం॥ రములో వర్షక సమస్య ములును జే । నాయకులు పెద్దకల్లాలముచేసి అధిక్షేపించి యుండిరి. 16 అణాలకును 18 పెన్సీలే సమాన మనెడి మారకపురేటు ఏర్పరువను యనని ఆంధోళనచేసిరి. కాని ప్రయోజనము లేకపోయెను. 18 పెన్సీల మారకపురేటును నిరపరమంబుల దేశములో వ్యాపా రోపద్రవము లనేకములు సంభవించగలవని ఆవాదేశోష్ఠ్యము చే ప్పబడెను. కాని గవర్న మెంటును ఆశ్రయించినవారును గవర్న మెంటు అనుచరులును నేటి యుపద్రవముల కిదియే కారణమని తెలిసికొనియుండియు పైకిజెప్పి అంగీకరించుటకు వెరచురు. కల్పిత పు మారకపురేటువల్లనే నేడు దేశములోని ధనము కంటి కనపడకుండ హరించిపోవుచున్నది. ఈ ధన మంతయు విదేశములకు చేరుచున్నది. కొట్లకొలది రూపాయలు దేశములోనుండి మాయమగుచున్నది. ఈ రహస్యమును మనము పూర్తిగా గ్రహించవలెను.

ఆంగ్లేయదేశమునకు సాలీనా జమకట్టవలసిన

ద్రవ్య మొత్తము

ప్రభుత్వకల్పితమైన యీ మారకపురేటును సమర్థించి నిలువజెట్టుటకై ఇండియా గవర్న మెంటువారు ఖజానా వ్యవ హారములను తొరుకుట చేయుచున్నారు.

హిందూదేశములో నిలువ ఉద్యోగములు సైనికోద్యో గములు వగైరా నవుకరీచేసి పించుటలు పున్నకొనుచు స్వదేశ మును ఇంగ్లాండులో కాపుర మున్నట్టివారికి ఇంగ్లాండు గవర్న మెంటువారు పాన్లు పిల్లించుట, పెన్సీల నాణెములలో సదుకు పించుటలు చేల్లించవలయును. ఇక్కడ నవుకరు చేసియుండిన కాలములో రూపాయలు అణాలు సైఫులలో జీతములు పుచ్చు కొనుచుండిరి. కనుక వారిపించుటలు అలవెనుకూడా రూపా యాల లెక్కలోనే ఇండియా గవర్న మెంటు లెక్కలలో నిర్ణయింపబడియున్నవి. కాని వారికి సదుకు పించుటలన్నియు పాన్లు పిల్లించుటలో మారకపురేటు సహసరించి చేల్లించవల యును. అందుకొరకై ఇండియాగవర్న మెంటువారు ఇంగ్లాండు గవర్న మెంటునకు ప్రతిసంవత్సరమును కొన్నికొట్ల రూపా యాలను చేల్లించవలసియున్నాడు. ఇంగ్లాండునుండి ఇండియా గవర్న మెంటువారు తమకు కావలసిన వస్తుసామగ్రిని కొంత ప్రతిసంవత్సరమును ఇండియా కర్వదర్శిద్వారా తెప్పించు చుండురు. అందుకొరకు ఇండియా గవర్న మెంటు వారు ఇంగ్లాండు నకు ప్రతి సంవత్సరము ఇండియా కర్వదర్శిద్వారా కొట్ల కొలది ప్రైకము బట్టాదా మే చేయవలసియున్నాడు. ఇవన్నియు ఇండియాదేశ పరిపాలకు లైన ఆంగ్లేయాధికారులు స్వదేశమునకు సాలీనా చేయవలసిన బట్టాదామొత్తము లై యున్నది. ఇది స్వదేశమునకు సాలీనా బట్టాదామొత్తము అని నిలువబడును. ఈ మొత్తము కొట్లకొలది రూపాయలై యున్నది. ఈ కొట్లకొలది రూపాయలకు ప్రస్తు తత మారకపురేటు చొప్పున (అనగా 16 అణాలు యీసరికిన సందర్భములో 18 పెన్సీల చొప్పున) ఇంగ్లాండు ప్రభుత్వము వారికి నెనుకబీకన్న అత్యధికముగ కొట్లకొలది పానులమొత్తము వనూలు యివ్వబడుచున్నది.

మనదేశములోని ప్రభుత్వమువారివద్ద బంగారము నిల్వ ఉండవలసియున్నది. ఇదియు మనదేశ ప్రభుత్వముయొక్క ఖజానా అని చెప్పవచ్చును. గవర్న మెంటువద్ద నిల్వయున్న బంగార ముయొక్క విలువనుబట్టియే దేశములో వెండినాణెములు వగైరా ముద్రింపబడి గవర్న మెంటుచే చలానుజేయబడును. ఒక దేశ మునుండి ఇంకొక దేశమునకు వనూనముగా విలువగట్టి మార్పు కొనదగిన నాణెము బంగారనాణెమే. మనదేశములో బంగారు నాణెములేదు. ఇంగ్లాండునకును దేశములలో బంగారునాణె మే ప్రచురయియున్నది. బంగారునాణెము ఏదేశమునకు తీసి కొనికొనినను పదున నాణెమురు గల బంగారులో నామమునుబట్టియే విలువగట్టి యితర దేశములు స్వీకరించగలరు. కాని యీ సర్వప్రమాణత్రికత్వము బంగారునకే కాని యితర లోహములకుగాని యితర లోహనాణెములకు గాని లేదు

కాబట్టి ప్రభుత్వముయొక్క ఖజానావిలువ ప్రభుత్వము వద్ద నిల్వయున్న బంగారమును బట్టి యుండును. కాని మన భారతదేశ ప్రభుత్వముయొక్క బంగారపు నిధి యీ దేశము లోనే నిల్వచేసి యుండుటకు బదులుగా ఇంగ్లాండులో నిల్వచేసి యుంచబడినది. ఇండియా ప్రభుత్వమువారియొక్క ఆస్తి యైన సదుకు బంగారపు నిధిని ఆధారముగా గైకొని నిల్వ యున్న బంగారమునకు పోవునట్టిగాని లేదా మించునట్టిగాని విలువగల సవరణులకు కుట్రలను పత్రములను జారీచేయవచ్చును. ఇంగ్లాండులోని గవర్న మెంటు బ్రజరీలందఱుగాని, బ్యాంకు లలో గాని సదుకు పత్రమును సమర్పించినయెడల అపత్ర ములో పేర్కొన బడిన సవరణులను పిల్లించగలను ప్రతము తెచ్చిన ఆ సామగ్రి యిచ్చుదగు. కనుక ఇంగ్లాండులోని అసామిల భారతీయులు ప్రైకము చేల్లించ

అమ్మ రాంజనం దీపా 7 లంబు కెట్టివీధి, మడరాన.

లక్ష్మీలో శ్రీమతి శాంతాదేవిగారికి శిక్ష విధింపబడుట

మూడు నెలలు విడిచిపెట్టిన ఈమె కుమార్తె 5 యేండ్ల బాలికగూడ చెరసాలలో నుండుట శ్రీమతి శాంతాదేవిగారిని వెనుక నోకసారి ఆరెట్టుచేసిరి గాని అప్పుడు సాక్షులు లభింపనందున విడుదలచేసిరి. ఇపు డీమెకు మూడు నెలలు విడిచిపెట్టిన తరువాత, ఈమెకు 5 యేండ్ల పయసుగుల కుమార్తె గలదు. ఈ కిడ్నీరూడ తల్లితోపాటు ఎటావా చెరసాలలోనే యున్నది. (శ్రీ. ప్రె.)

చిరనూరు అడవుల కేసు

నిన్న విచారణ జరుగుట

బొంబాయి, డిసెంబరు 25:—1980 సెప్టెంబరు 25 వ తేదీని చిరనూరు అడవుల పర్యావరణమును జరుపుటకు గూర్చి 47 మందిపైని హత్య మున్నగు నేరములకు కేసు చేయబడినది. ఈ కేసు విచారణ నిన్నటిరోజున మరల జరిగినది. అపు డచటనున్న వారిలో మరి ఆరుగురు నేడు సాక్షులున్నారు. క్రిమినలు ప్రొసీక్యూటరుగా వేరుతరు నెక్సనుల ప్రకారమే యిప్పుడు కేసు చేయబడినది.

“మేముపు డచటనుంటిమి. చేతులకు వేయబడిన సంకల లను తీసివేయడమి కే కలు వేయ మ వేల కొ ల ది ప్రజలచట చేసిరి. పిమ్మట వారు పోలీసువారి చుట్టును ముగి కదలకుండా చేసిరి. అంతట పోలీసువారు తుపాకులను కాల్చిరి” అని నలుగురు సాక్షులుచెప్పిరి.

“మొదటయాలలో నోకడగు లక్ష్మణ చావడం ఒక కనిపింపబడు కొట్టుమండగా నేను చూచితిని. మరికొందరు ముద్దాయిలును యితరులును మరియొక కనిపింపబడిన రాళ్లు విసరిరి” అని పోలీసు పటేలు సాక్షులు చెప్పెను.

“కొంతమంది పోలీసువారిని తరుముచుండి కొంద రొకకని ప్టేటును కొట్టుమండిరి. ఆ పుడు వారిలో ముద్దాయిలగు మాతావిధయా యను తుక్కయాయనుకూడ ఉండిరి” అని పొండ్లబాలా కటార్గారి అను నతడు చెప్పి యీ ముద్దాయిల నిద్దరిని గుర్తించెను.

ముద్దాయిలలో నోకడగు హమిద్ ఒక వాడియగు నాయుధముండెను. 5-6 మంది పోలీసులను కొట్టిరి అని రామ మహదాశరంగిగారు అనునతడు సాక్షులుచెప్పెను.

“12 మంది పోలీసువారిని కొట్టుమండిరి” అని మహదేవ దాశ కటార్గారి అను నతడు సాక్షులుచెప్పెను. మాయాను తుక్కయను గుర్తించెను. (ఆ. ప్రె. నైపులు)

రైల్వే రాకపోకల వేళలు

మద్రాసు సెంట్రలు స్టేషనునందు

బయటవేళ	పల్లెవేళ
కలకత్తా మొయలు	రాత్రి 8-30 గం ఉద 7-0 గం
వాల్తేరు ప్యాసింజరు	ఉద 8-55 గం ఉద 10-50 గం
“ పూర్వ ప్యాసింజరు	— సాయం 5-55 గం
“ “	రాత్రి 7-30 గం —
ఉమ్మడిపూడి ప్యాసింజరు	సా 5-0 గం ఉద 9-55 గం
బొంబాయి మొయలు	రాత్రి 8-40 గం ఉద 5-55 గం
“ ఎక్స్ ప్రెస్	ఉద 8-0 గం సా 8-45 గం
రాయచూరు ప్యాసింజరు	ఉద 9-30 గం సా 4-25 గం
రేణిగుంట “	సా 6-30 గం ఉద 12-0 గం
“ “	— రాత్రి 9-10 గం
బెంగళూరు మొయలు	రాత్రి 9-30 గం ఉద 5-20 గం
“ ఎక్స్ ప్రెస్	మధ్యా 12-45 గం సా 2-25 గం
“ ప్యాసింజరు	రాత్రి 9-40 గం ఉద 8-0 గం
“ “	ఉద 6-45 గం రాత్రి 8-40 గం
బోలార్పేట “	మధ్యాహ్నం 1-0 గం
అక్కిగం “	సాయం 5-45 గం ఉద 9-45 గం
నల్లమరకొత్త మొయలు	రాత్రి 9-45 గం ఉద 7-15 గం
సింగిరి ఎక్స్ ప్రెస్	రాత్రి 9-15 గం ఉద 6-55 గం
క్రాంతివ్రంతు ఎక్స్ ప్రెస్	ఉద 7-30 గం రాత్రి 8-15 గం
మద్రాసు ఎగ్జర్సు స్టేషనునందు	
సిల్వానోట్ మొయలు	రాత్రి 8-40 గం ఉద 7-0 గం
తిరువేండ్రపురం ఎక్స్ ప్రెస్	రాత్రి 9-25 గం ఉద 6-15 గం
రామేశ్వరం “	ఉద 7-15 గం రాత్రి 6-20 గం
బాధుర ప్యాసింజరు	సాయం 6-30 గం ఉద 5-40 గం
పార్వతీ “	రాత్రి 10-35 గం ఉద 4-25 గం
మద్రాసు బీచ్ స్టేషనునందు	
తిరుచిరాపల్లి ప్యాసింజరు	మధ్యా 2-5 గం మధ్యా 1-20 గం
కంజీవరం “	సాయం 5-25 గం ఉద 9-35 గం

ఒక గౌరవకుటుంబమున రెండు సంఘ సంస్కరణ వివాహములు జరుగుట

ఒకటి ప్రాధావివాహము, మరియొకటి బాలవిత్తంతు పునర్వివాహము

మద్రాసు, డిసెంబరు 25:—మద్రాసులో తిరువళి క్రింద వాస్తవ్యులు (24 కారస్ట్రీటు) విభాగ్యులును తెల గాన్య బ్రాహ్మణులును బాబ్బిలి పితాపురం మున్నగు యెన్నెట్ల జమీందారుల మున్నగు పాత్రులును, ముడువాడ కోత్రియం దారులును, నిరంతరాన్ని దానినెరులును, భారద్వాజగోత్రో ద్యులునును శ్రీయత సుండ్లపూడి రామకృష్ణయ్యగారి దత్తత కుమారుడు శ్రీయత పీరరామయ్యగారికి శేషపుత్రుడగు శ్రీ యత రామచంద్రయ్యగారికి బరంపురం వాస్తవ్యులును ప్రస్తు తము ఆధ్యారు బా త్రి య పా త కాల లో సంగీత కాస్త్రోపాధ్యాయులును ఆరువేలయొగులును హరితస గోత్రులును శ్రీయత పసుమర్తి కృష్ణమూర్తిగారికిని శ్రీమతి వెంకటాయమ్మగారికిని శేషపుత్రులయిన పదునారు వత్సరము లయ్యాడుగలదియునగు శ్రీమతి విశ్వేశ్వరమ్మగారి నియ్యటకును.

శ్రీయత రామచంద్రయ్యగారి కన్య సోదరియు 20 యేండ్ల పయసుగలదియునగు శ్రీమతి మంగళాంబకు నెల్లూరు వాస్తవ్యులగు శ్రీయత కమపర్తి ముప్పారాయుడుగారి కుమారులును నూలూరుపేటలో బోర్డుమొన్నగారి ప్రధానోపాధ్యాయులును, పిప్పిరి ఎకానమిక్స్ యీ రెండుపయసులలోను ఎం. ఏ. పట్టమును ఎల్. టి. పట్టమును గూడ బడసినవారు నగు శ్రీయత సుబ్రహ్మణ్యంగారి కిచ్చి వివాహము చేయుటకు నిశ్చయింపబడినది.

విశ్వేశ్వరమ్మగారు ఇటీవల చెన్నపురిలో జరిగి సంగీత పరీక్షలో కృతార్థురాలై బహుమతులను బడసెను. ఈమె ఛాయాపటము పత్రికలలో ప్రకటింపబడినది. ఇపు డీమెవివాహము ప్రాధావివాహము అనగా రజస్వలనంతర వివాహము.

రామచంద్రయ్యగారి సోదరియును మంగళాంబకు గుడ చాల్యముందే వైధవ్యము కలిగినది గాన నిపు డీమె వివాహము బాలవిత్తంతు పునర్వివాహమును ప్రాధావివాహమునగూడ గు ను. సుండ్లపూడివారి కుటుంబములోను కమపర్తివారి కుటుంబము లోను సంస్కరణవివాహములు జరుగుట కిదియే ప్రారంభము.

నిన్న సాయంకాలము 4 గంటలకు మెల్లాపూలో కపాలేశ్వరస్వామి దేవాలయమునకు సమీపమునందున్న యము నావిలాస భవనమునందే కుభకార్యములు రెండును జరిగినవదు గా జరిగినవి. శ్రీయత పసుమర్తి కృష్ణమూర్తిగారి గంబాం బిలాలో సర్. పి. పాత్రోగారు మున్నగువారి హాజరును శ్రీ బాలవిత్తంతుదాస్యహమలను జరిపియుండిరి. గా. నిన్నను గూడ వారే యీరెండువివాహములనుగూడ జరిపించి, వారు ను వారి ధర్మపత్నియును రెండువివాహములకు గూడ కన్యాదాతలుగా నుండిరి. వివాహవిధి నంతకు కష్టమూర్తి గారు అగ్ని సాక్షిగా జరిపించిరి. పిమ్మట వచ్చినవా కందరికిని ఉపాహారములను చందనతొంబూలువారికోడలులు నొసగబడి ను. దా దా పు నూ రు ముం ది కు వా సి కు లు ను, 200 ముం ది ప్ర ము ఖు లు ను వచ్చి కు : పూ ర్య కముగా న భూ వ కు ల నాశీర్వదించిరి. శ్రీయత కాశీనా ధుని నాశీర్వర రావుపంతులుగారును పంతులుగారేకపుత్రిక యగు చిల్పాళి కామాక్షమ్మయ్యనుగూడ వచ్చిరి పంతులుగారు రెండుపెండ్లివారికిని చెరి యొక పెండ్లిదబ్బి నిచ్చి. శ్రీయత తులు పత్రి వెంకటసుబ్రహ్మణ్యశ్రీ, హనుమంతకృష్ణమూర్తి నాయుడు(చెరసలలు అసిస్టెంటులు ది రిజిస్ట్రార్(వైద్యవరలు)పాం దురంగ కులశ్రీ శార్లు మున్నగువారు కల్పమును చదివించిరి. పిమ్మట వేడుకుమాడి శేషగిరిరావుగారి పద్యములను చదివి ఆశీర్వదించిరి.

గీ|| శ్రీకరుడు రామభద్రుడు చిత్త ముల జానకీరగ్రహణంబు సలపువేళ మదితుల జానకీ కానుమూర్తులభిల వైభవంబుల నీ భూమిరుల కిడుత ||

గీ|| శ్రీకరు ల్పావనత్ శ్రీశ్రీనివాసం ఆదిమదంపకు లలమునుల్లలు పకలజగంబుల సతతంబు రక్షింప కంకణం బూనిన కళియాయులు భక్తజనానిని బహుళభుంధంబు దనిపి రక్షించెడుధన్యులు మహికాముష్మికా ద్యుభిల భంబుల కాదిమకర్త లెవరియు రమయ

గీ|| తమను శ్రీవిశ్వపాదాబ్జ హసులైన యీ పదూపక యుగ్మంబు నెల్ల పుడును పకల సౌభాగ్యములయొకటింకలను భక్తి సుజ్ఞాన వైరాగ్య భక్త్యములను దనిపి రక్షింపుగాక దయాళువులను మహిమభిఖ్యాత శ్రీలకు మంగళముల||

గీ|| అన్నెమును పున్నె మొలుగని కన్నె మిన్న మంగళాంబ యమాంబుక మాన్యచరిత అనుభు ! నీకపు డ్రాంగి యయ్యెగాన పార్యతీర్థయవిధాన బరగు డిడు!

గీ|| సాధుమతి రామచంద్రయ్యసాధ్య విశ్వ మరయ ప్రేమించియుంటి రొండొరుల మీరు జనని జానకి శ్రీరామచంద్రులవలె పరి లుడు వారికరుణచే వసుధ మీరు||

గీ|| మంగళము జానకీరామభద్రులకును మంగళము గౌరికిని నుమాపతికి సతము మంగళము కారదాశద్భవుల కెపుడు ధన్యవాదంబు లిక నూత్నదంపతులకు||

వివాహమునకు విచ్చేసిన ప్రముఖులలో సీక్రిందివారు గలరు

శ్రీయతకులు కాశీసాధుని నాశీర్వర రావుపంతులు గారు, వైదురమాడి శేషగిరిరావుగారు, చల్లా శేషగిరిరావు గారు, జ యం తి కి రి టి రావుగారు, మోచర్ల కృష్ణ మూర్తిగారు, గుర్రం కు బ్రహ్మణ్యం గారు, ఆరవీ హనుమంతరావుగారు, బి. వి. గోపాలకృష్ణరావుగారు, జి. వి. కృపానిధిగారు (ఎడిటరు కేవలరాజ్య), డాక్టరు నేలమతుల సుబ్రహ్మణ్యంగారు, నేలమతుల ఎస్. సుబ్బారావుగారు, (యం. ఎ. యల్. టి. అల్లా మ లే యూ ని వ ర్సి టి), పత్రి వెంకటసుబ్రహ్మణ్యశ్రీగారు, మిడుతుగు వరదయ్య గారు, పులుసుల్ల రంగయ్యగారు, పులుసుల్ల సుందరరామయ్య గారు, గట్టుపిల్లి వేంకట్రాయుడు గారు, ఓరుగంటి వేంకటకృష్ణ య్యగారు బి. పి. బి. ఎల్. ఓరుగంటి వేంకటేశ్వరగారు, సి. నారాయణస్వామిరెడ్డిగారు బి. పి. బి. ఎల్. (శిరందకును నెల్లూరివారు), కవుతా శ్రీరామశాస్త్రిగారు, పి. ఆర్. రామ చంద్రరావుగారు (అసిస్టెంటు బ్రాఫీకు నూపరిం పెంజెంబు), టి. రామచంద్రరావుగారు (అర్జునుబాంకి), చిన్న సామిఅయ్యంగారు బి. పి. బి. ఎల్. కే. రామచంద్రగారు (రైల్వే అసి స్టెంటు కమిషనరు, సాల్లు ఆల్బార్గి, ఆనరరీ మేజిస్ట్రేటు) ఎడవల్లి శ్రీధరరావుగారు (ఓంగోలపేటకు శ్రీయత శ్రీరామ ల రాధాకృష్ణయ్యగారి అల్లుడు) సీ.వి.సుబ్బారావుగారు (అడ యూ రు నే మ న ల మో నూ గు లు పిన్ని పా లు) రాజగోపాలయ్యగారు (వై.సు.పి.సి.పం), శ్రీమతి వసుంధరా దేవిగారు ఎం. ఎ. (శ్రీయత ఆవిప్రాడి సోమనాథరావుగారి కుమార్తె), శ్రీమతి పారిజాతంగారు ఎం. పి. ఎల్. టి (డిప్యూ టీ యునెస్కో)కు ఆఫ్ గరల్సుక్కుల్సు), పురుషోత్త నాయు డుగారు, టి. ఎల్. రాధాకృష్ణనాయుడుగారు, ఆర్. వి. రంగారావుగారు, వేలూ బోగినానాయుడరావుగారు (బి. పి. బి. ఎల్. శ్రీ కాకుళం), పి. సాంబశివయ్యగారు (రైల్వే తాసిల్దార్), పి. వి. రాజమన్నగారు (ఎడిటరు కళ-బి. పి. బి. ఎల్) హనుమంత కృష్ణమూర్తి నాయుడుగారు (సర్. పి. పి. పాత్రోగారి అల్లుడు), పాండురంగ విశ్వనాథ కులకర్ణగారు (సుబోర్డాఫ్) ప్రముఖుడు, తాపి ధర్మారావునాయుడు (ఎడిటరు, పునర్వీ) గార్లు మున్నగువారు చాలమంది వచ్చి యుండిరి.

(స్వకీయవిలేఖరి)

గవర్న మెంటు ప్రొయినింగుస్కూలు-

ప్రాతవిద్యార్థి సంఘము బుడగు గవర్న మెంటు బ్రొయినింగుస్కూలు పాిత విద్యార్థి సంఘమును గత మార్చి నెలలో (1980) స్థాపించడ మైనది. ఈసంఘ వార్షికోత్సవము 11-1-1981 తేది ఆదివారమురోజున జరుప నిశ్చయింపబడినది. పితృత్కార్యనిర్వహణ మునకు ప్రాతవిద్యార్థులందరు మొబర్రగచేరి తమ శేర్లు వెంటనే రిజిస్టరుచేయించుకొనవలెనని కోరుచున్నాము. ప్రవేశ రుసుము 0-8-0 బాన్సు, విందుపందర్బమునకు ఒక తూపా యికి తక్కు-వలేకుండా జంబాయన్న పంపగలండుటకు ప్రార్థన. కార్య నిర్వహణ మునకు ప్రాతవిద్యార్థులందరు (10-1-81) తేదినారమునాటికే వచ్చి సర్వవిధములతోడ్పడి కార్యము జయనగదుగా జరుపవలెనని కోరుచున్నాము. 10-1-1981 తేది రాత్రి గవర్న మెంటు బ్రొయినింగు స్కూలు విద్యార్థులచే వార్షికోత్సవపందర్బమున “కాధాకృష్ణ విజయము” అను నాటక ముకూడ ప్రదర్శింపబడును. కార్య మవ్యవధిగ తలపెట్టబడుట చేతను, సరియైన ఆడ్రెసులు తెలి యరపోవుట చేతను ప్రాతవిద్యార్థుల కందరికి ఆహ్వానములు పంపబాక పత్రికాముఖమున ప్రకటింపబడినవి. కావున నిద్దాని నాహ్వానముగవరిగించి ప్రాతవిద్యార్థులందరు దయచేయవలయు నని కోరుచున్నాము.

కుండ పిచ్చయ్య, అ. వెం. నరసింహారావు, కార్యదర్శులు.

అక్కిరెడ్డి, డి. నెంబరు 25:—ప్రజాత్ రామస్వరూపాచార్యులు
అను కాంగ్రెసు ప్రచారకుడు క్రిమినలు లా సవరణ బిల్లును 17 వ
నెక్స్టు క్రింద ఆరెస్టు చేయబడినది. తెలుగులోను మాత్రమే ప్రజా
ఈ కేసు విచారించి మూడు నెలలు విడితైదు విధించినది.
(11 వేసె)

సాంకేతిక వార్తలు

చెన్నై పురి సంఘములకు చెల్లించువేళ
కేపు 27-వ తేదీ సాయం 6-21 గం.
అధికారము 28-వ తేదీ సాయం 6-21 గం.

సుగంధ విలాసనభ:—పైపథము కేపు సాయం
తేదీ 5-15 గంటలకు పునఃవిమర్శన కాల్ బి
టి. పంపించు మొదలైనవారు రచించిన 'మొదలైన' పేరు
రీతులు' అనునామకమును అరవభావమును ప్రదర్శించు.

తిరునల్వళ్ళ కృష్ణగారి సభ:—పైపథము జ
మొదలైన కేపు సాయం 4-15 గం. తిరునల్వళ్ళ కేపు సేం 1
వె కటాచులపైపథము (గ్రామపూజ) ప్రసాదించిన, మధు
మి. ఏ. నందర గారి సంగీత ప్రదర్శనము జరుగను.

యం. యస్. యం. రయిల్వే పనివాండ
సంఘము:—పై పాఠముయొక్క కేంద్ర కార్యకర్తలకు
వర్గసభయొక్క 65 వ సమావేశము రాబోవు 31 వ తేదీ గుంత
కల్లున దు శ్రీ వి. వి. గిరి బార్ ఆటలాగారి అధ్యక్షతన
జరుగను.

అమృతాంజనం క్యాబినెట్:—1931 సంవత్స
రపు అమృతాంజనం క్యాబినెట్లను మూటికి కృష్ణ తోట సందు
కొంటిమి. ఒక క్యాబినెట్ గాంధీ సహాయుని చిత్రపటమును
మిగిలిన కేంద్ర క్యాబినెట్లపై సుందరంగా చిత్రపటములు
ను త్రివర్ణములతో ముద్రపఱచియున్నవి.

మద్రాసు సంగీత మహాసభ:—మద్రాసు సంగీత
మహాసభి పంపిణీ చేసిన కేపు సాయం. 4-30 గం. సమావేశ
ప్రత్యేక పండితులను బ్రహ్మశ్రీ హరికేశ్వరస్వామి ముత్తయ్య
భాగవతగారు 'శ్రీమంతరాజోపాఖ్యానము' హరికథాకాల
ప్రేరేపణ గావించును.

దక్షిణ యిండియా బ్రహ్మసమాజము:—పై
సమాజ మండలియే (97 అక్షాంశ 31 నిమిషాలకు) రాబోవు
28 వ తేదీ ఉదయము 8-30 గం. డా|| సి. కే. ప్రసాద
గారు, యం. వి. వి. యస్. గారు దైవప్రార్థన జరిపి ఆంగ్ల
మున ముఖ్యోపాధ్యక్షులుగా వుండును.

రాకపోకలు:—డా|| కవిరాజు జ్ఞానేంద్రశాస్త్రి
గారు ఆఖిలభారత ఆయుర్వేద సమ్మేళనపు అధ్యక్షులును,
యితర కేంద్రములకు ప్రతినిధులును, డా|| లక్ష్మీనరసింహారావు
సహా సర్వరాష్ట్ర మైసూరుకు వెళ్లిరి. ఆర్. యం. స్వాధ్యాయ
గారు చేతి ఉదయమున డిల్లీకి వెళ్లిరి.

చెన్నై పురి కార్పొరేషను రేడియో సంగీత
కార్యక్రమము
(తిరునల్వళ్ళ కేపు సమద్రవీరమున)

కేపు 27 వ తేదీ సాయం 6-30 గం. శ్రీ వి. వి. రామ
చంద్రఅయ్యగారు దక్షిణయిండియా సంగీతము - (గ్రామము.)
రాత్రి 9 గం. శ్రీ వి. వి. సుబ్రహ్మణ్యగారు-దక్షిణయిం
డియా సంగీతము (గ్రామము.)

పార్కు వేడుకలలో జేబు దొంగతనము:—
నిన్న సాయంత్రము పార్కు వేడుకలలో అల్లుట్ కలిమి
అనువాడు వేడుకలు చూచుచు
కున్నప్పుడు గోపందస్వామి అనునతి శేషముండి వైకముత్తిని
దొంగిలించునట్లు, అతడు ఆక్షణమే పోలీసుచే పట్టుపడెను.
ఇది కొంతసమయము కలిగించెను. ముద్దాము రిమాండును
గుంపుబడియైనాడు. పోలీసువారు దిర్యావు గావించు
చున్నారు.

చెన్నై నగర కార్పొరేషను సభ:—చెన్నై నగర కేంద్ర
కార్పొరేషను సభయొక్క యజమాన్యమున కేపు (శనివారము)
సాయంత్రము 4 గంటలకు చాకలి పీఠమునందలి దక్షిణామూర్తి
దేవాలయమైనదానమందు చెన్నై నగర కార్పొరేషను మహాసభ
యొక్కటి జరుగను. డాక్టరు సి. నరేశ్వరమొదలైన రంగస్థలక
ల సాంగత్యము. శ్రీయుతులు వావిళ్ల వెంకటేశాస్వామి,
వి. వాల్మీకి చెట్టి, పి. ఆర్. కేశవగారు, తదితరులను
కార్పొరేషను సభ్యులను ప్రస్తుత సీటింగ్ గూర్చియు, భావియభివృద్ధి
సాధకములను గూర్చియు చురకలుచెందురు.

చెన్నై పురి ఆంధ్ర మహాసభవారు (క్రిస్మసు ప్రదర్శనములు - డిసెంబరు 28 - 31 తేదీవరకు.)

భీష్మ	నళ	రామదాసు	ప్రహ్లాద
28-వ తేదీ సా 5-30 గం	29-వ తేదీ సా 5-30 గం	30-వ తేదీ సా 5-30 గం	31-వ తేదీ ఏకాదశి రాత్రి 9-30 గం

- శ్రీ. బల్లారి. టి. రాఘవాచార్యులుగారు (30, 31 తేదీలు) రామదాసు, 'హిరణ్యకశిపు'
- " బెల్లంకొండ సుబ్బారావుగారు గుంటూరు, (29-వ తేదీ) 'బాహుళ'
- " డాక్టరు గోవిందరాజు వెంకటసుబ్బారావుగారు తెనాలి, (28-వ తేదీ) 'శంతన'
- " వరదా రాధాకృష్ణయ్యగారు, ఒంగోలు (28, 29, 31 తేదీలు) 'భీష్మ, నళ, నారద.
- " కొచ్చర్లకోట వెంకటరంగారావుగారు, (30-వ తేదీ) 'తానీషా'
- " తిప్పయ్యగారు- బెంగళూరు, (30-వ తేదీ) 'కబీరు'

సాందర్భమువారులో ప్రదర్శించు

గాంధీ యువజన సంఘము మద్రాసు

పండిత మనమోహనమాలవ్యాగారి
జన్మదినోత్సవము
గాంధీయువజనసంఘము తరపున నిన్ను జరిగిన 25.12.30
సాయంత్రము సుమారు 5.30 గంటలకు మాలవ్యాగారి జన్మ
నోత్సవము జరుపబడెను. అత్యంత సమర్థి పథ్యులై యున్నచేసి
యుం డి రి. మాలవ్యాగారి ప్రతి
మయుటి కృపారంభించి యుండెను. అద్వితీయ కేరళీ సాను
లని తెలిపబడు వారలలో నొకరు మాలవ్యాగారి దీవిత
మును గురించియు కా. య కృష్ణ కార్యములను గురించియు ప
లుపు రువస్యించిరి. పిమ్మట వారికి దీర్ఘాయాశాశీర్వాద్యములనిచ్చి - పురస్కరింపిరి.
పిమ్మట పథ్యులు జాతీయగీతమును పాడుచు సభను
జరుగదముగా ముగించిరి.

కార్యదర్శి.

మద్రాసులో ప్రచారము

పోలీసువారు కొందరిని అరెస్టుచేయుట
మద్రాసు, డిసెంబరు 26:—నిన్న సాయంత్రమున
50 కంటలకు శ్రీమతి అంకవిత్తయ్య, శ్రీయుతులు ముకగప్ప
పాండావి. పద్మకారాయణగార్లు ముగ్గురు గిడ్డంగిపిడి
వెంట వెళ్లుచు సీమగడ్డలను అమ్మ వలదీసి యున్నారన
వలదని యును సర్దుకులను ప్రజలనుగూడ బ్రతికాలు
చుండెరి. కొంతమంది వారు చుట్టును చేరిరి. ఈసంగతి ప్లవకు
బళారు పోలీసుస్టేషను అధికారులకు తెలియగానే సబ్బుమున
సైక్లరు సహకారగా రవటికి వెళ్లి విచారించున వెడలిపొండని
అజాపించెను. మంట్లరులు వెళ్లనందున వారిని అరెస్టుచేసెను.
అంతట ప్రజలు చెవరిపోయిరి. మంట్లరులకు పోలీసుగూఢాచ
రు కచ్చేరికి తీసికొనివెళ్లిరి. 1931 జనవరి 7 వ తేదీవరకు
రిమాండులో నుంచుటకు ఉత్తర విశ్వబడెను.

రాజకీయ కైదీల విడుదల

శ్రీయుతులు కొడాలి ఆజినేయులు, గొట్టిపాటి
శ్రీరాములుగార్లు తిరుచనాపల్లి జైలునుండి
విడుదల యగుట

మద్రాసు, డిసెంబరు 26:—శ్రీయుతులు కొడాలి ఆజ
నేయులు, గొట్టిపాటి శ్రీరాములుగార్లు 24 తేదీ రాత్రి తిరు
చనాపల్లి జయగనుండి విడుదల గావించబడిరి. శ్రీరాములు
గారి కేరళాగోష్ఠము బాగుండకపోవుచే వారిని ఎట్టి మగతు
లుం లేకుండనే వదిలిపెట్టిరి. ఆజినేయులుగారు బందరువల్ల
తేదాల కేసు సందర్భమున శిక్షింపబడినవార. ఈ కేసును
గూర్చి యీనాడును ప్రాంతీయ గారు గావించిన తీర్పు నడపరించి
యా విడుదల జరిగినది. వీరు నేడు చెన్నై పురికి వచ్చిరి. చిక్కి
యున్నారు. (స్వ. వి.)

కర్నూలు (స్వకీయవిలేఖరి)

ఉపన్యాసము
కర్నూలు, డిసెంబరు 26:—కడదిన సాయంత్రము
కర్నూలు ఆంధ్రగంధాలయమున హిందూపుర నివాసులు
అం శ్రీయుతుల పి. హెచ్. జగదీశచంద్రగారు విశ్వసతమును
గురించి యువనాసరించిరి.

చెన్నై పురి సంగీత మహాసభ

ప్రథమదిన సమావేశము
సంగీత మహాసభవారు నిన్ను జరిగిన 11 గంటలకు సమా
వేశమై 1930 సం|| నందు జరిగిన ప్రవీణుల సభలలో శృతులు,
రాగలక్షణములనుగూర్చి గావించబడిన నివేదికను సభలో
దిరి. శ్రీ టి. ఎల్. వెంకట్రామయ్యగారు నివేదికను సభలో
ప్రకటించి గతసమావేశమునందు గావించబడిన మొదటి నిర్ణయ
ము శృతులనుగూర్చి ఉపపాదించిరి. ఆ నిర్ణయమునుగా
శృతుల సంగతి 22 మాత్రము యం డ వ లె సు.
శ్రీ పి. యస్. సుందరయ్యగారి సుబ్రహ్మణ్యకాశ్రీ
యం. యస్. రామస్వామి అయ్యగారు బలవరదినమొదలు
ప్రతిపాదన ఆమోదించబడెను.

జేత్యుల రాగములలో వచ్చే వివిధములను శృతులను
గూర్చి గత సమావేశమువారు గావించిన నిర్ణయములను సభ
వా తంగీకరించిరి. భైరవిరాగమును శ్రీశృతి రివభము వచ్చుటకు
గూర్చి సంతకముచేయుచినందున ఆవిషయముపై వచ్చు కేవలికి
నిలిపి నేయుటడెను. 22 శృతులను ఈ క్రిందనువహరింపబడిన
రాగములలోవచ్చును. మద్రాసు మన్మథరాగములలో వచ్చును. 1
రివభము-గౌతరాగమునందు, 2 రివభము-మాయామాళవ గౌత
యండు, 4 రివభము - కళ్యాణి యందు, 1 గాంధారం భైరవి,
1 గాంధారం భైరవి, తోడి రాగములందు; 2 గాంధారం భైరవి,
భైరవి, కాంభోజీ రాగములందు, 4 గాంధారం కళ్యాణియందు
1 మధ్యమును సాధారణముగ మధ్యమధ్యరాగము పెక్కింటి
యందు, 2 మధ్యమును బేగడరాగమునందు, 3 మధ్యమును
పూర్వకళ్యాణి రాగమునందు, 4 మధ్యమును వరాలి, రామప్రి
య-రాగములందు, 1 పంచమును, పంచమును నర్మముగాని అన్ని
-రాగములందు, 1-వ దైవతము సావేరియందు, 2 దైవతము
మాయామాళవగౌత, తోడిరాగములందు, 3 దైవతము కాంభోజి
యందు, 4 దైవతము కళ్యాణియందు, 1-వ నిషాదము కాంభోజి
భైరవిరాగములందు, 2 నిషాదము భైరవి, ప్రియముందు, 3 నిషాద
ము శకరాభరణ మాయామాళవగౌతరాగములందు, 4 నిషాదము
కళ్యాణి కురంజి రాగములందును వచ్చును.

గానవిశారద విదారం కృష్ణప్పగారి పాటకచ్చేరి
సాయంత్రము 4-30 గంటలకు మొదలైనది మొదలగు
సంసానపండితులు గానవిశారద విదారం కృష్ణప్పగారు గాత్ర
ము, చాడయ్యగారు ఫిడెలు, వైకం కృష్ణయ్యగారి మృదంగ
ములతో పాటకచ్చేరి జరిగెను. సభాభవము ప్రేక్షకులతో
నిండియుండెను.

అమృతాంజనము 'ప్రేమమూర్తి' వృత్తి క్రమము

కళానివాసి ఆసారిగారు శిష్యులగుట
మద్రాసు, డిసెంబరు 16:—మద్రాసు అమృతాం
జనము డిసా సహాయ వ్యవహార పి. కో. 480, 481, 482
శైక నల క్రింద, నేలం జయలక్ష్మి మెడికలు హోలను చెందిన
యస్. కె. పరజీస్వామి ఆసారి అనననీపై అమృతాంజనము
ప్రేమమూర్తి నకు భంగము వాటిల్లునట్లు సుప్రసిద్ధమగు అమృ
తాంజనమునంటి మందును తయారుచేసి అదేమోదరి వైయాకా
రము గలగజేసి అమ్మచున్నందులకు కేసుతెచ్చెను. మద్రాసు
వాణిజ్యమండలి సహాయకార్యదర్శితో సహా కొందరు సాక్షులను
పరిక్షించి, మేజిస్ట్రేటు ఆసారిగారికి శిక్షింపించిరి అతడెడిను
దైత్యుహాపా గోరినందున, పిన్నవాడగుచేతను, ఒక సంవ
త్సరము పుత్రవర్తన గలిగియుండుటకు రెండువారములు ఒక్క
కటి రు 200 ఇచ్చునట్లు జూరీంపబడెను.

ఆంధ్ర దేశ వార్తలు

జైలు జీవితమునుగూర్చి శ్రీయుత తల్లాప్రగడ రామారావుగారి స్టేటుమెంటు

బందరు, డిశంబరు 25:—శ్రీయుత తల్లాప్రగడ రామారావుగారు జైలునుండి విడుదలయై యింటికి వచ్చిరి. జైలు నితిగతులనుగూర్చి వారిట్లు వచిరి.
“లాఠీదండనలనుగూర్చి ప్రాశస్త్యముగా వాఖ్యానము చేసి కొన్ని అరేబిక్ ఫలితముగా నేను ఈ నెల 20వ తేదీనాడు విడుదల చేయబడితిని. అసలు ఇంకను 15 రోజులకు ముందుగా నావిడుదల జరిగి యుండవలసివడి కాని యాయాలోప్య మొందుకు జరిగినదో మాత్రము తెలియజేస్తున్నాను.”
జైలులో జయిలలో భాయి ఖరేసేజ్, భాయి కరంసేజ్ అను పంజాబీలు దీని ద్వారా విడుదలయిరి. మొదటిసారి 1915, సెంటెనరు 20 వ యేడాదికి 1916 సెంటెనరు 20 వ యేడాదికి దీని పాఠశాల వాసము విధించబడినది. వారు పంజాబువిడిచి 10 యేడ్లయినది. ఖరేసేజ్ 15 యేడ్లు కైదుననుభవించినను అతని సోదరుడు అతనిపక్షమున జామీనము దలచినను గూడ ప్రభుత్వము వారతనిని విడిచిపెట్టలేదు. ఇతనికి మొట్టమొదట మార్చి 1915 ప్రకారము మరణదండనను విధించబడినది. కాని తరువాత నదియే దీనిపాఠశాల వాసముగా మారింది.

కరంసేజ్ 895, 121 పీనల్ కోడ్ క్లెర్క్ ప్రకారము ఇతని విధింపబడినది. ఇతడు 14 ఏడ్లకు పైగా ఇతని వనభవించి యున్నను విడుదల జరగలేదు. ఇంకొకరు మూడేళ్లుగా భావ తెలిసికొనియుండుట మున్ను సాక్షర్యములను బట్టి తమకు మరల పంజాబుకు మార్చవలసినదని మీర కోరిరి. కాని యిదిగూడ ప్రభుత్వమువారు చేయలేదు. వారికి యీమార్పు జరిపించుటకు గూర్చి ప్రభుత్వమువారు రాలోచించవలసి యుండును.

ఇంకొకటి తరగతి విభజనమును గూర్చి కొంత చెప్పవలసియున్నది. దీని విషయమున ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిన ఆర్డరుకు రాజకీయ టైటిలు ఏ. బి. తరగతులలో నుంచులెనని యభిప్రాయము కాని యిప్పుడు సి. తరగతియొకటిగూడ యేర్పడి ఇది దేశములో అంతస్థగ్రలను మరియు మెచ్చు చేయుచున్నది. మరణదండనను విధింపబడిన మామూలు కైదుగూడ కొందరు బి. తరగతిలో నున్నారు. కాని రాజకీయ కైదులకు మాత్రము సి. తరగతి తప్పలేదు. రు 1000 ల జరిమానా విధింపబడినవారిని గూడ, అధమపక్షము బి. తరగతిలో నైన చేర్చబడలేదు. ఇంక ఏ. బి. తరగతులకై దీని ప్రాతసాక్షర్యము లేవియు లేవు. ప్రభుత్వము వారిని విడుదలమున తగిన కడనీసికొందరని నే నాశించుచున్నాను.

(శ్రీ. వె.)

మూర్ఖుగోదావరిజిల్లాలో అరెస్టులు, శిక్షలు

కాకినాడ, డిసెంబరు 25:—శ్రీయుత చెట్టుకం నూర్యనారాయణమూర్తి (అరెస్టువంటి) భద్రాద్రిరాజు కామరాజు (కేసులవాడ) గార్లకు తాటిచెట్టును సరికొండకుగాను, పీనల్ కోడ్ 426 కేసు ప్రకారము చెరిగి నెలల కఠినశిక్షయు, రు 2000 జరిమానాయు విధింపబడినది. జరిమానా యింకా పోయినచో మరియూడువారములు కైదులో నుండవలెను.

కడనీన శుక్రవారమునాడు అప్పయ్యకాశ్రీ (అరెస్టువంటి) అనునతడు కేసులవాడలో తాటిచెట్టును సరికొండకుగాను, తరువాత 21 తేదీనాడు అరెస్టువంటినునున్న పోలీసువారు అతడు భోజనము నకు గూరుచున్న సమయమున అరెస్టుచేసి తేదీతో కేసులవాడ క్షత్రిగినిపోయిరి. అచటనుండి రామచంద్రపురమునకు తరువాత మరల కాకినాడకు తీసికొనిపోయిరి. తరువాత కాకినాడలో సాంతవామినుపై నతడు విడిచిపెట్టబడినది. 30 వ తేదీనాడు అతనికేసు విచారణజరుగును. అప్పయ్యకాశ్రీ నూర్యనారాయణమూర్తిగార్ల యిండ్లను సోదాచుచి పోలీసు వారు జాతీయవాదులను చిత్రపటములను, వస్తువులను, మరికొన్ని కాగితములను తీసికొనిపోయిరి. (శ్రీ. వె.)

శ్రీరంగంలో ముక్కోటియేకాదశీ ఉత్సవములు

శ్రీరంగం, డిసెం 28:—శ్రీరంగంలో ముక్కోటియేకాదశీ ఉత్సవములు నిన్న ఆరంభమయినవి. మామూలు పద్ధతిని పోలీసు బందోబస్తు ఉన్నది. కాని బ్రష్టియభిప్రాయము ననుసరించి యాయాడు, మొట్టమొదటిసారిగా దేవాలయము ఆవరణలో నున్న పోలీసువారు తమ తలదుమ్ములను తీసివైచిరి. (శ్రీ. వె.)

యస్. వి. ఆర్. ఉద్యోగములు-బ్రాహ్మణేతరులు

తిరువనాపల్లి, డిసెంబరు 28:—

దక్షిణ ఇండియా లిబరల్ ఫెడరేషన్, తిరువనాపల్లి కాళువారు యస్. వి. ఆర్. ఉద్యోగులలో బ్రాహ్మణులెక్కువగా నున్నారనియు ఆందుచే బ్రాహ్మణేతరులను, క్రిష్టియనులను ఇట్లుపై ఎక్కువగా ఉద్యోగములలో చేర్చకొనవలెననియు బ్రిగ్గండ్లోని దక్షిణ ఇండియా రైల్వేబోర్డువారికి ఒకవిజ్ఞప్తిని

బారి. లండన్లో ఈవిషయమున రామస్వామి మొదటి యార్డ్ పాస్టోగార్డు బోర్డువారికి ప్రత్యక్షముగ విజ్ఞప్తి గావించుటకు ఫెడరేషన్ వారు వారి కధికార విచ్చిరి. (శ్రీ. వె.)

బల్లారి అల్లిపూరు క్యాంపు జైలు విడుదల

22-12-10:—ఈడు యీ జైలునుండి విడుదలయినవార్ల నందరను గురితల్లు స్త్రీమణులలో ప్రత్యర్థానము చేయుభాగ్యము నాకల్పించి, వీరలు కఠినశిక్షను ననుభవించియు, అనుభవ ఉత్సాహముతో విరాజిల్లుచుండిరి. ఈక్రింద వివరించబడిన వారు యీరాత్రి బందీలో లేజనాడ వెళ్లిరి.

1. తంగిరాల రామసోమయాజులుగారు, 2. పీసపాటి గుమ్మారాయకాశ్రీగారు, (ప. గోదావరిజిల్లా) 3. నడింపల్లి జగ్గరాజుగారు, 4. యీ నుబ్బరాజుగారు, (తూర్పుగోదావరి జిల్లా) 5. మామిడి శ్రీరామమూర్తిగారు, (కృష్ణాజిల్లా) 6. కోట నారాయణకాశ్రీగారు, (గుంటూరుజిల్లా) 7. జెజనాడ ఆదిశేషాద్రి రెడ్డిగారు, 8. కృష్ణాపర్వత గోపాలకృష్ణయ్యగారు, (నెల్లూరుజిల్లా) 9. మాగంటి సత్యనారాయణగారు, (కృష్ణాజిల్లా) అతడుగారు రోగపీడుతులవుటచే బల్లారి జనరల్ ఆస్పత్రికి బ. పబ్లికేటం, విగత యెనమందుగుడు ఆరోగ్యవంతులై తమతమ ప్రాంతముల కేగిరి.

టి. కృష్ణారావు, కాంగ్రెసు కార్యదర్శి.

అల్లిపూర్ క్యాంపు జైలు (బల్లారి) సమాచారములు

ఈ జైలులోనికి ఆంధ్ర తిమిళ కర్ణాట మొదలగు అన్ని భాషలవాతను చేర్చబడిరి. సాధ్యమైనంతవరకు ఆయా ప్రాంతీయులకు భోజనవస్తువులు సరిపడునట్లు మారుచుండిరి. ఎట్లైనను కారాగృహ మందలి వస్తువులు కష్టముగనే కన్పించును. మూలమాత్రములు మారువరకు జైలు అధికారులు దాక్కు యెంత మందిచాలెనను వా కేమి చేయగలరు?

మరణము

ఈజైలునుండి 21-12-80 తేదీ కంటిగంటకు (పగలు) పల్లెమ గోదావరిజిల్లా భీమవరం తాలూకా కొవ్వొడ గ్రామ కావరములు క్షత్రియులు శ్రీ అల్లూరి వెంకటరాజుగారు 4 వ యువకుడు సంభవాధిచే ప్రాణముల గోలుపోయి పీర స్వర్గము నలంకరించెను.

నడింపల్లి జగ్గరాజు.

ఆర్. కే. వజ్రుఖంసెట్టిగారు భారత శాసనసంఘసభ్యులకు రాజీనామానిచ్చిరా?

కోయంబూరు, డిశం 26:—“నేను అనేక సభ్యులకు రాజీనామానిచ్చితిని నేట్లుచేతు కత్రికలోను స్వరాజ్య పత్రికలోను ప్రకటించబడిన వార్త నిరాధారము” అని వజ్రుఖం సెట్టిగారు తెలిపిరి. (ఆ. వె.)

కోయంబూరులో లాఠీల ప్రయోగము

బహిరంగసభలో పౌరుల నిరసించుట

కోయంబూరు, డిశంబరు 26:—నిన్ను పోలీసువారు లాఠీలను ప్రయోగించుట ఆక్రమమున కేడు జరిగిన బహిరంగ సభలో మునిసిపలు భయంకరముగా బహదరు సి. ఎస్. రత్న సభాపతి మొదలవారు, ఆర్. కే. వజ్రుఖంసెట్టి ఎం.ఎల్.ఎ. గార్ల మున్నగువారు రుపస్యించిరి. (ఆ. వె.)

కోయంబూరు లాఠీప్రయోగము

12 మంది నలంబేర్లు అరెస్టులు

కోయంబూరు, డిసెంబరు 26:—

పుర సాథావరణమున నిన్న సాయంత్రమున కాంగ్రెసుభ జరుపుట కేర్పాట్లు జరిగెను. కాంగ్రెసు 32వ కార్యదర్శి రాజగోపాలుగారు సభలో సువస్యపింపనండగా, పోలీసులువచ్చి, సభను చాలించి జనలను వెళ్ళిపోయిరి. వారందరి కంగీకరింపనడన, డిప్టీ మాపరిం పెండెంటు గారా యలమినను లాఠీప్రయోగమున కనబ్బ నొసగెను. ఆక్రమ సమావేశ సభ్యులయినందులకు 12 మంది నలంబేర్లు అరెస్టుచేయబడిరి. ఆ. వె.

శ్రీరామలిలాస సభ-చిత్తూరు

ఈ సభవారు నిన్న సాయంత్రము 5-80 గంటలకు మదరాసునందలి సాంశర్వములలో రామదాసు నాటకమును అతి రమణీయముగ ప్రదర్శించిరి. ఆదినుండి ఆంధ్రము వరకు నాటకము రక్తి గట్టినది. ఈ నటకులు ఎక్కని తరిలి యతు నందినవారగుటచే నీంతి నక్కర కాటకమును ప్రదర్శింపగలిగిరి. లోగడ బల్లారినుండి వచ్చుచుండిన భగ్యవరం రామకృష్ణమూర్తిగారు నాటకవంతులవారి నాటకములనుగాంచి మదరాసు పోరులు చాల హర్షించుట కలవానివడి యుండిరి. ఇటీవల కొన్ని యేడ్లుగా నా సంఘమువారు వచ్చుట లేదు. ఆలోచనము ఈ నాటక సంఘమునా రిపుడు విచ్చేసి తీర్చివారని చెప్పవచ్చును. రామలిలాససభవారి యార నాటకములను బ్రదర్శించుట కియ్యది ప్రథమయ్యును తమ కీర్తికి దగినటుల రామదాసు నాటకమును ప్రదర్శించి ప్రేక్షకుల మన్ననకు పాత్రులైరి. ఇటీవల ఉత్తర జిల్లాలనుండి ప్రఖ్యాతి గాంచిన ఒకరిద్దరు నటకులు ఏ నలుగురినో గలుపుకొని నాటకములను బ్రదర్శించుటయే వారి ప్రయత్నములు వారి ప్రఖ్యాతికే మాతృమైనదిగ నుండును వచ్చుటచే ఆంధ్రాప్రదేశ్ అభివృద్ధి గాంచుటకువారు ధీమంచుచున్నదా యనిమించుచుండెను. ఈ రామలిలాస సభను గాంచినతోడనే తిరిగి ఆరేడు ఆసక్తములై యున్నది. ఈ సభాసభ్యులు విద్యావంతులు. చక్కని శిక్షణలోబడినవారు. ఇందలి ప్రతివరుడు మంచి సంగీత జ్ఞానముచే నొప్పుచున్నాడు. నాటకము పకాలమునకు ప్రారంభింపబడినది. నీను నీను మర్యాదలయ్యులేదు. వినుకుట తావులేదు. నీనులు సాంప్రదమున, ఏ పాత్రకు తగిన పాత్రధారి కలను. అట్టివారిని ఏర్పరచుటలోనే రామలిలాససభవారి గొప్పకనము చూగియున్నది.

రామదాసు నాటకము మాత్రమే భావములతో పురాతన భావములను సమీకృతముజేసి ప్రదర్శించిరి. మన మందరము జరుపు రామదాసు నాటకములలోని కీర్తనలను బాహ్యపును కలిగినమోదమునకు మేరలేదు. ప్రేక్షకులెల్లరు నాటకముయొడం తనట్లు భక్తిగమన నోలలాడి నిశ్చేష్టులై పూర్ణాంబులై మునిగియుండిరి. ఈ ప్రదర్శనమున చివరకు ఏ చిల్లరపాత్రధారియుగూడ పాడచేయలేదన్న నీక నాటకరంగున ప్రాశస్త్యమునుగూర్చి వేరగ చెప్పవక్కరలేదు.

కామిక్ నీడులు నెట్టిగాలేవు. హాస్యరసభరితములై మితములై యున్నవి. సంగీతములో వరుసలు లీకమైపోలేను. సంగీత మెంత యపుసరమో అంతిలో వరుసలు నున్నవగు విను పించినవి. స్పష్టవాక్కులతో కథాసలిన నడచింది. సభ్యులు చక్కగ విచి అర్థము స్పష్టముగ బోధపడులాడు పాడబడినవి. హాసభావము, అభినయములో లోటులేదు. అన్ని విధముల నాటకము మెచ్చదగియున్నది. రామదాసు పాత్రధారిని రామప్రసాదు నాటకాధ్యక్షులుగారు, కవీరు పాత్రధారి నాగేశ్వరయ్యగారు, కమల పాత్రధారి వెంకట శుబ్బయ్యగారు, తానిమపాత్రధారి వరదాచారిగారు, భగ్యవరంపాత్రధారి రామకృష్ణ రాజులుగారు తమమమల చిల్లర పాత్రధారులు తమతమ పాత్రలను చక్కగ పోషించిరి. అందరు నటరత్నములనడగియుండిరి. శ్రీరామలిలాస సభవారు నేడు కళలకు, రేపు విశ్వాసిత నాటకములను ప్రదర్శించుక.

వీరి నాటకములను చూడనివారితమగుమును బోగొట్టుకొనరని భావించుచు శ్రీ రామలిలాససభవారికి శ్రీరామచంద్రుడు పకల శుభముల నొసంగుగాకమని ప్రార్థించుచున్నాము.

పోలాపూరు హత్యకేసు

ఉరిశిక్ష విధింపబడిన 4 గిరిపై

జాలివహించవలసినదని డిక్టేన్ సభవారి తీర్మానము
పూనా డిసెంబరు 26:—పోలాపూరు హత్యకేసులో ఉరిశిక్ష విధింపబడిన నలుగురి యెడల జాలివహించవలసినదని రాజప్రతినిధిగారిని ప్రార్థించుచు డిక్టేన్ సభవారు తీర్మానము గావించిరి. మరియు ఈ కేసు నడుగు పంజాబు సభకు ప్రభుత్వోద్యోగియుల ప్రాణములు దీయుటకు చేయబడ్డ ప్రయత్నములనుగూడ సభవారు ఖండించిరి. తీర్మానమునాటి విషయమును సభవారు రాజప్రతినిధికి తంతివ్వారా తెలియజేసిరి. (శ్రీ. వె.)

కామ్యూరు, డిసెంబరు 26:—జగన్మూర్తుగారు బహదరు రామలిలాస గారు కారాగృహమునందే కాకోలపాత్రధారి నోత్సవము జరిపిరి తెలియుచున్నది. (శ్రీ. వె.)

పోలాపూరు ఉరిశిక్షలు

లింగాయతు కమిషనరీ వారి వేదీకోలు

బొంబాయి, డిసెం 24:—బొంబాయి లింగాయతుకమిషను యేజెంట్లు పోలాపూరు సిడియతును ఉరిశిక్షను రద్దుచేయున వలెననని వై ప్రాయగారికి వేదీకోలు పంపినారు. (శ్రీ. వె.)

ఆర్థికదుస్థితి: శివప్రసాదు జ్యోషీగారు

దేశపు టార్థికదుస్థితిని గూర్చి ముచ్చటించుచు, ప్రపంచ పరిస్థితులును, ప్రస్తుత రాజకీయోద్యమమును దీక్షి ముఖ్యకారణము లని రాజప్రతినిధిగా రిటేను వెళ్ళిరి. అంతయు గాని, ప్రభుత్వబాధ్యతను గూర్చి విమర్శము ముచ్చటించరయిరి. గత భాను వారమునాడు బొంబాయిలో జరిగిన మార్కెట్ వాణిజ్య సంఘ సమావేశమున కధ్యక్షత వహించి, శివప్రసాదు జ్యోషీగారు ఆర్థికదుస్థితికి ప్రభుత్వ బాధ్యత చాలవరకు గల దనియు, ప్రస్తుతరాజకీయోద్యమమువలన దేశీయ పరిశ్రమలకు ప్రోత్సాహము గలిగెను గాని ఇతరసప్త మేమియు గలుగ లేదనియు, నిదర్శన పూర్వముగ నిరూపించుచు ప్రసంగించిరి. ప్రపంచపరిస్థితులు హిందూదేశపు టార్థికదుస్థితికి కొంతవరకు కారణమనియు, హిందూదేశమయినను ప్రపంచ పరిస్థితుల ప్రోద్బలము నుండి తప్పించుకొనజాల దనియు, జ్యోషీగారు రంగీకరించెదరు. కాని, దీనివలన గలిగిన దుష్ఫలితములకు తోడయిన సందర్భములు చాల గలవు. ప్రస్తుత రాజకీయోద్యమము వీని కెంతవరకు తోడ్పడెనను విషయమును జ్యోషీగారు జాగరూకతతో పరిశీలించిరి. జ్యోషీగారు ప్రస్తుతోద్యమముతో నేకీభవించు వారు గారని తెలిసినపుడు, వీరి హేతువాదము దురభిమాన పూరిత మయినదని ఎంచ వీలులేదు. జ్యోషీగారు చెలిపిన ఈ క్రిందివాక్యములను గుర్తింప వచ్చును.

“ప్రస్తుత రాజకీయోద్యమములోని వెక్కుబెట్టులు అంతయులే నే నంగీకరింపను. అందుచే వానివల్ల నా కెట్టియభిమానమును లేదు. కాని, ఆర్థికదుస్థితి కంతకును ప్రస్తుతోద్యమమును నడుపుచున్న వారిపై బాధ్యత మోపుటకు నే నంగీకరింపను. ప్రపంచపరిస్థితులు సహజముగ చేకూరుటచే, హిందూదేశము గూడ వీనివలన బాధ నొందకతప్పదు. కాని ప్రస్తుతోద్యమము కొలదిమానములక్రిందనే ప్రారంభింపబడింది. ఈయుద్యమము రాకముందు చాల కాలముక్రిందనే ప్రారంభమై, మన వ్యవసాయమును, వాణిజ్యమును, పరిశ్రమలను నశింపజేసిన పరిస్థితుల కీయుద్యమము కారణమని యూహించుట దుస్సాధ్యము.”

ప్రస్తుతస్థితిని నివారించుటకు ప్రభుత్వమువారేమియు జేయజాల రని, రాజప్రతినిధిగారు చెలిపిన విషయమును తాము ఆమోదింపజాలమని, జ్యోషీ

గారు ని. ప్రపంచపరిస్థితులను గలిగి నెవ్వరూ, హిందూదేశము నధికముగ బాధించుటకు కారణము నూహింపవచ్చును. హిందూదేశము వెక్కువవిధముల చిరకాలమునుండియు వెలుపలకు బోవుటచే, దేశము దారిద్ర్యముతో నిండియున్నది. అందుచే ఏమాత్రము ఆర్థికసంకటము లభించినను, ప్రజలకిది దుస్సహ మగుట సహజము. ఇతరదేశములు సంపదతో తులనానుచుండుటచే, ప్రస్తుతపు దుస్థితిని సులభముగ చాటగలవు. హిందూదేశ మిది వరకే క్రుంగి కృశించియుండుటచే, దీనిని చాటగల స్థితిలో లేదు. హిందూదేశ మిట్టిస్థితికి వచ్చుటకు ముఖ్యకారణము రూపాయి మారకపు రేటును పిల్లింగు ఆరుపెన్సులుగ నిర్ణయించుటయే యని, జ్యోషీగారు స్థిరపరచిరి. ఇది సహజపురేటు గాక, కృత్రిమమై యున్నదని. దీనిని పిల్లింగు నాల్గు పెన్సిలకు తగ్గింపవలయు నని, వణిక్రముఖు లెందరు నోరెనను లాభము లేకపోయెను. ఇప్పుడు గూడ, ఇండియా ప్రభుత్వార్థికసభ్యు లగు ఘనైరు గారు దీనిని తగ్గించుట కేమాత్రము వీలు లేదని చాటుచున్నారు. వెక్కువదేశములవారు, యూరపు సంగ్రామమునకు పూర్వ మున్న రేటును స్థిరపరచిరి. హిందూదేశమునందు మాత్రము మార్పు జరుగ వీలులేదనుచున్నారు. హెచ్చుమారకపురేటు, విదేశపు దిగుమతులకు ప్రోత్సాహ మొనగనుగాని, దేశపరిశ్రమలకు లాభించదు. ప్రస్తుతపు రేటువలన, విదేశములు బాగుపడెనుగాని, హిందూదేశమున కేమాత్రము లాభము గలుగకపోగ, నష్ట మతిశయించెను. 1927 సంవత్సరమునందు భారతీయ వణిక్కులు మారకపురేటువల్ల ప్రజల మగు అనమ్మతి జూపిరి. దీనివలన, వ్యవసాయమునకును, పరిశ్రమలకును, వాణిజ్యమునకును గూడ ప్రబలనష్టము గలుగు నని వారు ముందే చెప్పిరి. పిమ్మట వారి జోస్యమే ఫలించెను. ఇప్పటికయినను వెనుకజేసిన లోపమును నివారించు తలంపు గలుగకున్నది. కయితుల స్థితి నానాటికి క్షీణించెను. జ్యోషీగారు చెలిపినటుల హిందూదేశదేశము విదేశముల కధికముగ ప్రవహించుచున్నది. ఇట్టి కృత్రిమపు రేటును నిగ్రహింపటకు ఎంతయో శ్రమపడవలసివచ్చుచున్నది. వెండి ధర తగ్గుటచే, ప్రస్తుతపు రేటును నిలుపుట సులభ సాధ్యమగుటలేదు. జ్యోషీగారు చెలిపినటుల, హిందూదేశము ఛార్జీలను భరించుటకై రిజర్వులు చాలవరకు తగ్గిపోవలసివచ్చెను. ఇంతియగాక, విదేశమునుండి సవరను ఋణములను హెచ్చువడ్డీ బెట్టి హిందూదేశము తీసికొనవలసివచ్చెను. అందుచే ప్రస్తుతపు మారకపురేటును నిలుపుట, కొలదికాలములో యసంభవము గాకమానదు. జ్యోషీగారు సూచించినటుల, హిందూదేశమునందు బంగారపు కరెన్సీని స్థాపించి రిజర్వుబ్యాంకు దానిని నిర్వహించునటుల జేయుచో ప్రస్తుతపు మారకపురేటుకు సంబంధించిన చిక్కులు దొలగిపోగలవు. ఇట్టి ప్రయత్నముల గావించక, ప్రస్తుతపు టార్థిక దుస్థితికి ప్రభుత్వ బాధ్యత నంగీకరింపక పోవుటవలన, ప్రయోజన ముండదు. ఇదివరకే సవరను ఋణములు నాల్గు వందల కోట్లు చాటును. ఇకమందు గూడ నిట్టి ఋణములు కైకొనబడునను వదంతులు వ్యాపించియున్నవి. హిందూదేశము వీని వలన ఎట్టి నష్టము బొందుచున్నదో, యూహింప

వచ్చును. ఇకనయినను ప్రభుత్వమువారు వెనుకకు మరలి, మారకపు రేటును తగ్గింపవలయు నని, జ్యోషీగారు కోరుచున్నారు.

స్వదేశీ, బహిష్కారోద్యమములు లేనిచో, దేశపు టార్థిక స్థితి యిప్పటికన్న నికృష్టముగ నుండెడిదని, జ్యోషీగారు స్పష్టపరచుచున్నారు. ఈ యుద్యమములు హిందూదేశపరిశ్రమలకు ప్రోత్సాహ మొనంగి, బీదలకు జీవనాధారమును గల్పించెను. స్వదేశీ వస్తువులు వెక్కులు బయలుదేరి, ప్రజల యక్కరలను దీర్చుచున్నవి. విదేశపు దిగుమతులు తగ్గుటచే, దేశీయ వస్తువుల విక్రయమున కవకాశము గలిగినది. అందుచే, ప్రస్తుతోద్యమము, ఆర్థికదుస్థితికి తోడ్పడలేదని, జ్యోషీగారు రభిప్రాయపడుచున్నారు. జ్యోషీగారు చెలిపిన యీక్రింది వాక్యములను గమనింప వచ్చును:

“బొంబాయి ప్రభుత్వపరిశ్రమ నశించుటకు సిద్ధముగ నుండెను. ఆసమయమున అనుకూలపరిస్థితులు దయించెను. ప్రభుత్వమువారు గూడ తోడ్పడుచో, ఈ పరిశ్రమ మరల తలయెత్తగలదు. ఇతర దేశీయ పరిశ్రమలు వెక్కులు పునరుద్ధరింప బడు చిహ్నముల గన్పరచుచున్నవి. స్వదేశోద్యమము నిజముగ మహావకార మొనర్చెను. అందుచే కాలము గడచినకొలదియు, దేశమునందలి పెట్టుబడిదార్లు, కార్మికులును, రయితులును గూడ బాగుపడుట కెట్టి యభ్యంతరముండును? ఒక్కసంగతి మాత్రము స్పష్టము. బహిష్కారోద్యమము, విదేశపు దిగుమతుల వ్యాపారమునకు నష్టము గలిగించెననుట నిశ్చయము. దీని వలన విదేశపరిశ్రమలకు గూడ నష్టము గలిగెను. బ్రిటీషు వస్తుబహిష్కారముమూలమున నిరుద్యోగము, దారిద్ర్యము మున్నగు నష్టములు గలుగుట నాకు సమృతము గాదు. కాని, బహిష్కారపద్ధతివలన స్వదేశోద్ధరణము జరుగుచుండుటచే, అయ్యది దేశమున కిపు డవసరమని, నాకు గన్పట్టెను. దేశీయ పరిశ్రమలకు ప్రోత్సాహ మొనగటనేరము గాదని, నేను భావించుచున్నాను. అన్ని దేశములను ఈ పనికి బూనుకొనెను. ఇప్పుడు గూడ బూనుకొనుచున్నది.”

జాతీయ ప్రభుత్వములు గల దేశములు జాతీయ పారిశ్రామికరక్షణకు బూనుకొను చున్నవి. ఇంత కాలమునుండియు స్వేచ్ఛావాణిజ్యము నామోదించిన ఇంగ్లాండుగూడ నేను పరిశ్రమల రక్షణము గూర్చి అత్యాతురము కావుచున్నది. ఈ విషయమును కన్నడ్యేటిపులేగాక, లిబరలు లేబరడక్షములవారలుగూడ అభిమానించుచు, పూర్వ సిద్ధాంతములను విడనాడుచున్నారు. బ్రిటీషు సీసీమా పటములకు, బ్రిటీషు మోటారు పరిశ్రమకును, ప్రత్యేక ప్రోత్సాహ మొనగబడుచున్నది. లాంకు మైరు ప్రత్యేకమును పునరుద్ధరించుటకు ప్రత్యేక కృషి జరుగుచున్నది. హిందూదేశమునందు జాతీయ పరిపాలనము లేకుండుటచే, ప్రజలే యిట్టి బాధ్యతను వహించి, తమకుగల యవకాశమును చేపట్టుచున్నారు. భారతశాసనసభలో లాంకు మైరు వస్త్రాభిమానము జూపుటకు ఏర్పాటు జరుగుటచే, మాళవ్యాప్రభుత్వము తమ యసమ్మతి జూపుటకు, సభ్యత్వవదలకు రాజీనామా నిచ్చియుండిరి. దేశ

మునం దీ కారణముచేతనే, స్వశక్తివై నాధారపడు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. ఇట్టి యుద్ధము యాను ఆర్థికసేవ మూలమునను, ఇతరవిధములగు నిర్బంధములచేతను నిరోధింప జూచుట, నష్టపాతు ని, భారతదేశవశిక్కులు భావించుచున్నారని, కోపిగారు చెలిసిరి. నిర్బంధము లధికమయినకొల దియ, ప్రజలలో నిరాశ జనించి, దేశస్థితి విషమ మగుట దప్ప కేరులాభము గలుగదని, జ్యోషిగారు చెలిసిరి. ప్రస్తుతోద్ధమముతో సంబంధము లేని వణి క్షమములు దెలిపెడిహితవును నిరాకరించుట దూర దృష్టి జాడజాలదు. దేశమునకు స్వరాజ్య మొసగి, ప్రజలను తృప్తిపరచుటవలననే, ప్రస్తుతపు ఆర్థిక దుస్థితి తోలుగునని, జ్యోషిగారియుద్దేశ్యము. తుట్ట తుడతో గాంధీమహాత్ముడు కోరిన పడకొండుపరతుల నయినను చెల్లించి, నందిగస్థితిని తోలగింపవలయు వని, జ్యోషిగారు చెలిపిన కోర్కెను భారతీయ వశిక్కులందరును బలపరచెద రనుటకు సందియము లేదు.

జమీందారిరయతుల సమావేశము

తిరుత్తణిలో 24 వ తేదీని గూడిన తిరుత్తణి జమీందారి రయతుల సమావేశమున కధ్యక్షత వహించి, వేమవరపు రామదాసు పంతులుగారు జమీందారి రయతుల నష్టములను పూర్తిగ వివ రించిరి. రయత్వారి భూముల రయతులకన్న, జమీం వారి రయతులకన్నము లధికముగ నున్నవి. రయ త్వారి భూములరయతులు, దారి తెన్ను లేని సెటిల్ మెంటు పద్ధతులవలన నష్టపడుచుండ, జమీందారి రయతు లితరవిధముల గూడ నష్టపడుచున్నారు. భూస్వామి సందర్భములు, ఇంకొక ఎస్టేటు సంద ర్భములకు భిన్నముగ నున్నవి. మొత్తముమీద భూముల సాగుబడిగూర్చి నిష్కర్షయగు చట్టమును గావించవలసిన యవసర మున్నచోటులు గలదు. ప్రస్తుతవిధానము మార్పు కేంద్రవలయును. ఇంతవర కీ విషయమై ఎట్టి విచారణ జరుగలేదు. ఆర్థికసం ఘము నేర్పరచి, రయతుల ఆర్థికస్థితి గూర్చి విచా రణ సలుపవలసిన యవసర మొత్తేని గలదు. రయ తులరాబడి ఎంతని కనుగొనుట కింతవరకు ప్రమాణ మగు నిదర్శన మేమియు లేకున్నది. రయతులు బీద లగుచున్నారని, దేశనాయకులు దెలుపుచుండ, సంపదతో తులదూగుచున్నారని, సెటిల్ మెంటు అధికారాలు దెలుపుచున్నారు. ఈ విషయమై నిజమెద్దియో నిరూపించుటకు ప్రయ త్నము జరుగలేదు. మొత్తముమీద హిందూదేశస్థితిని స్వయముగ పరికించిన విదేశీయు లు, హిందూదేశపు రయతులు దుర్భరదారిద్ర్య పీడితులైయున్నారని చాటుచున్నారు. బ్రెయిలున్ ఫర్డుగా రీ సంగతిని వెలిబుచ్చిరి. ఇంకను పలువురు వెల్లడిచేసిరి. ఇంతకు పూర్వము జరిగిన పన్నులవిచారణసంఘమువారు గాని, వ్యవసాయ విచారణసంఘమువారుగాని, రయతుల స్థితిని విచా రింప బూనక, ఇతరవిషయములను నిర్ణయించిరి. రామదాసు పంతులుగారు చెలిపినట్లు, మాంటు శర్డు విధానముక్రింద, వ్యవసాయశాఖ మంత్రుల క్రింద నుండ, లాండు రివిన్యూశాఖ రిజర్వడు శాఖ లోల కేరియుండుటచే, ఈ విషయమై ఎట్టి యభివృద్ధి కలుగదయ్యెను. లాండురివిన్యూగూర్చి నిర్ణీత మగు

సూత్రముల ననుసరించి, శాసనము గావించవలయు ననియు, రివిన్యూ నిర్ణయము శాసనసభా నిర్ణయ మునకు తోబడవలయుననియు, జాయింటుకమిటీ వారు పడినంతవరకులపై కాలముక్రిందటనే సూ చించినను, ఇంతవరకది ఆచరణలోకి వచ్చియుండ లేదు. రాబోవు సంస్కరణములలో నయినను ఈ విషయమై శ్రద్ధవహింపబడునని తోడు. రయ తులే ఈ విషయమును చేపట్టి, ఆందోళన సలిపి, కార్యఫలసిద్ధి గాంచుట యవసర మగుచున్నది.

పెద్దాపురము : లాతీప్రయోగము

పెద్దాపురములో జరిగిన లాతీప్రయోగసంద ర్భములు ఇంతవరకు జేరిన వృత్తాంతములకన్నను ఎక్కువ ఘోరముగ నున్నవని, తెలియుచున్నది. మోటారుకారులు ధ్వంసమయ్యెను. పలువురు బల మగు గాయములు తగిలెను. ఇట్టివారిలో తూర్పు గోదావరిమండల ప్రముఖులు గలరు. వీరు జేసిన నేర మేమి? తోటవింతవంతు పాల్గొనుటయే. ఇట్టి సమావేశములపై గూడ లాతీప్రయోగము గావించు టకు కారణ మేమియో యూహించుటకు సాధ్యపడ కున్నది. కనీసము ప్రయోగమునుగాని, గరిష్టబల ప్రయోగమును గాని కావించుట కెట్టి కారణము గనుపించదు. ఇట్టి చర్యలు లా-ఆర్డరుల నిర్వహణ ముపట్ల ప్రజలలో రోత జట్టించి, నిరాశను పెం పొందించుటకు హేతువు లగుచున్నవి. యదరాసు శాసనసభలో లాతీప్రయోగపు తీవ్రతను సభ్యులు పలువురు నిరసించినపుడు, హాంమెంబరుగారు ఎట్టి సమాధానము జెప్పక, పోలీసు వారు హద్దు మీరలేదని మాత్రము జెప్పిరి. ఎవ్వరయినను నేర మె నర్పిరని అనుమానింపబడుచో, అట్టి వారిని అరెస్టు చేసి, వారిని కోర్టులలో విచారింపవచ్చును. అందుల కెవరును అభ్యంతరము జెప్పక. పలువురు మాజుమాటాడక కారాగృహముల కిదివరకు వెడలి యుండిరి. అందుకు మారుగ అహింసాబద్ధు లగు వారి నిగ్రహము నవకాశముగ గొని, న్యాయస్థాన ముల విచారణతో గాని శిక్షలతో గాని బనిలేక, పోలీసువారే లాతీప్రయోగశిక్షను విధింపవలయు ననునెడల, అందుకుగాను వేరొక ఆర్డినెన్సును గావించవలసినవచ్చును. ఇది సులభ మార్గము గావచ్చును గాని, దీనికయిన చట్టమనెడి ఒక ఏర్పాటుండవలయును. లాతీప్రయోగము, మార్షలు లాకన్నను తీవ్రముగ నున్నది. మార్షలలా ప్రయో గింపబడిన చోటులలో గూడ, ఏదియో యొక మాదిరి విచారణ గలదు. లాతీప్రయోగమున కొక చట్టము గాని, విచారణ గాని గనపించదు. పెద్దా పురమున లాతీప్రయోగమునకు లోనయినవారిలో, స్త్రీలు గలరు. జమీందారులు గలరు. పూర్వశాసన సభ్యులును ప్రజాప్రముఖులును గలరు. కాని లాతీ ప్రయోగము, ఎట్టి వివక్షణను జూపకున్నది. మద రాసు శాసనసభలో నీవిషయమై చర్చ జరిగిన విషయము, కొత్త పేటలోను, పెద్దా పురం, కోయంబత్తూమున్నగు ప్రదేశములలోను లాతీప్రయోగము జరిగెను. ఇందలి సందర్భములను ప్రభుత్వమువారు విచారించి, తా మెట్టి నివారణప్రయత్నముల గావించదలచినదియు, ప్రకటించి ప్రజలలో ప్రబలిన అలజడిని మాన్పుట యవసరము. ముందేమి జరుగునో చూడవలయును.

సినిమకోర్టులు

1929-వ సంవత్సరము సినిమకోర్టుల రిపోర్టు ప్రకారము, వ్యాజ్యములసంఖ్య 532,024 నుండి 516,008 కి తగ్గెను. పంచాయతీకోర్టులలో వ్యాజ్య ములసంఖ్య పెరుగుటచేతనే, మొత్తపు వ్యాజ్యముల సంఖ్య తగ్గెను. ఏజెన్సీజిల్లాలను మినహాయించి నచో, గంజాము మండలమునందు వ్యాజ్యములు అన్ని మండలములలో కన్నచాల తక్కువగనున్నవి. మలబారులో వ్యాజ్యములసంఖ్య అన్ని మండల ములలోను కన్న విస్తారముగనుండెను. చరాస్తికి సంబంధించిన వ్యాజ్యముల సంఖ్య 453,116 నుండి 470,200 కి పెరిగెను, స్థిరాస్తికి సంబంధించిన వ్యాజ్యముల సంఖ్య 21328 నుండి 21981 కి పెరిగెను. వీరిలో తనఖావ్యాజ్యములసంఖ్య చేరి యుండలేదు. తనఖా వ్యాజ్యములసంఖ్య 23,001 నుండి 21995 కి తగ్గెను. రివిన్యూ కోర్టు లో దాఖలయిన వ్యాజ్యములసంఖ్య 27915 నుండి 25720 కి తగ్గెను. అప్పీలుల సంఖ్యలో 1207 తగ్గెను. గ్రామముననబుల కోర్టులలో దాఖలయిన వ్యాజ్య ములసంఖ్య మాత్రము 150833 నుండి 178644 కి పెరిగెను. స్థూలకాజుకోర్టులలో దాఖలయిన కేసుల సంఖ్య 127560 నుండి 126109 కి తగ్గెను. డిస్ట్రిక్టు మనసబులు ఒరిజినల్ వ్యాజ్యములను స్థూలకాజు వ్యాజ్యములను గూడ పరిష్కరించుటలో, చాల ఆలస్యము జేసి రనియు, కీరివైఖరి తృప్తికరముగ లేదనియు, రిపోర్టు దెలుపుచున్నది. నబ్ జడ్జిలకు వేయిరూపాయలవరకు స్థూలకాజు అధికారముల నిచ్చుటవలన, ఫలిత మనుకూలముగ నుండె నని తెలుపబడినది. హైకోర్టులో దాఖలయిన వ్యాజ్య ములసంఖ్య 735 నుండి 630 కి తగ్గెను. ప్రధాన పట్టణేతర న్యాయస్థానములలో దాఖలయిన దివాలా పిటిషనుల సంఖ్య 4845 నుండి 4360 కి తగ్గెను. హైకోర్టులో దాఖలయిన పిటిషనుల సంఖ్య 566 నుండి 475 కి తగ్గెను. మునసబు కోర్టులలోను, జిల్లాజడ్జిల కోర్టులలోను, సీటిసివిలు కోర్టులలోనుగూడ వ్యాజ్యముల పరిష్కారము. విషయమున జరిగిన ఆలస్యమునకు హైకోర్టువారితోబాటు ప్రభుత్వము వారు గూడ తమ విచారమును దెలుపుచున్నారు.

చిత్తూరు కాల్పుల కేసు

బొంబాయి, డిసెంబరు 24:— సెప్టెంబరు 25 వ తేదీని చిత్తూరులో జరిగిన కాల్పులకు పర్యవసానముగా 47 మంది ప స్ట్యూ ప్రత్యేక మేజిస్ట్రేటు సోనాలగురూరి ముంసు విచా రింపబడుచున్నారు. నిందితులు పి. కో. 302 (హత్య) 147, 148, 395, (దోషి) సెక్రెటరీ కింద ఛార్జ్ పెట్టబడియున్నా రు. మద్రాసులోని జామీను విడుదలకై ప్రార్థించుచు రెండు వివరితము లర్పించుకొనెను. సర్కారు ఏకైక జామీను విడు దలను ప్రతిఘటించెను. మేజిస్ట్రేటు నిరాకరించెను. ప్రాసిక్యూ టర్ ప్రారంభపాదము యెటుయె టేకుండ సాక్షుల విచారణ యుపక్రమింపబడెను. మొదటి సాక్షి పర్సెల్ ఇన్ స్పెక్టరు, అతడు అల్లరిరంగడుయొక్క పటుడు తాను ప్రాసిక్యూటర్ చెప్పెను. రెండవసాక్షి పోలీసు ఇన్ స్పెక్టరు. అతడు, సెప్టెం బరు 25 వ తేదీని తాను కన్సిన గార్డు తప్ప తూటాడు ము న్నగువానిగూర్చి సాక్ష్య మిచ్చెను. వేళ్ళుబాగా గృహ మును సోదాచూచి పస్ట్యూల కాంగ్రెసు సంఘపు రసీదు పుస్త కమును లాగుకొనినట్లుగూడ యిత డంగీకరించెను. ముడవ సాక్షి విశ్వనాథశివరామ్ అను ఘాతస్తురంజన. ఇతడు నిూతు డైన అటవీరతుడు. పెద్దెగారి చేతిలిసి అతనిదే యొట్లు నిరూపించిరి. కేసు వాయిదా వేయబడెను. (ప్రే.పె.)

వి. జే. పటేలుగారి శరీరస్థితి

డాక్టరు పురుషోత్తం దాసు పటేలుగారు
వి. జే. పటేలుగారిని పరీక్షించుటకు దౌరతనమున
రనువతి నిచ్చుట

కోయంబూరు, డిసెంబరు 25:—కోయంబూరు
పెరసాలలో ఉన్న వి. జే. పటేలుగారిని చూచుటకు ఆయన
ఆరోగ్యస్థితిని పరీక్షించుటకు డాక్టరు పురుషోత్తం దాసు
పటేలుగారికి దౌరతనమువారు అనుమతి నిచ్చిరి. పటేలుగారు
చెన్నై పురిసంఘి కేంద్ర ఆసుపత్రికి చేరవచ్చెదరని యాధిపత్య
మానము తెలిపినది. (ఆ. ప్రె.)

* * * * *

డాక్టరు పటేలు

వేంకటరమణయ్యంగారు

వి. జే. పటేలుగారి కడకు

రానుండుట

డాక్టరు పటేలుగారిచట కొన్నిరోజులుందురని
తెలియుట

కోయంబూరు, డిసెంబరు 25:—డాక్టరు పటేలు
గారు కేపు ఉదయమున కిచటికి వచ్చెదరు. రాగానే వేంకటరమ
ణయ్యంగారితోగూడ పెరసాలకువెళ్లి పైకిదెంట్లు పటేలుగారి
తో సంభాషించెదరు. డాక్టరు పటేలుగారు పైకిదెంట్లు
పటేలుగారిని పరీక్షించురనియును యిచట కొన్నిరోజులుందు
రనియునుగూడ తెలియుచున్నది. (పైకిదెంట్లు పటేలుగారికి
ప్రాంతజబ్బు లింకకు వదులెను. డాక్టరు పటేలుగారు వేంకట
రమణయ్యంగారి గృహముననే యుండును. (ఒకవేళేని))

* * * * *

డా|| పటేలుగారు చెన్నై పురికి విచ్చేయుట:

డా|| పురుషోత్తం దాసు పటేలుగారు బొంబాయికిని విన్న
మధ్యాహ్నము చెన్నై పురికివచ్చిరి వీరు మరల విన్నరాత్రి కోయం
బూరునందు వి. జే. పటేలుగారి దేహస్థితి పరీక్షించుటకు
కోయంబూరుకు వెళ్లిరి.

పోలీసు ఉద్యోగీయులను కొట్టుట

నమకల్ తాలూకాలో క్రజల జార్జన్లము
నెలవ, డిసెంబరు 25:—పోలీసు సబ్ ఇన్స్పెక్టరుకు
వైత్యమూర్తిగారిని, ఎక్సైజు సబ్ ఇన్స్పెక్టరుకు పోలీసు
సామకల్ తాలూకాలో కాలపనాయక్ కట్టియను గ్రామ
ములో కొట్టిన వివరములు యిచ్చుట తెలియవచ్చినది. ఈ
యిద్దరు ఉద్యోగీయులు ఒకరి యిల్లలో దొంగతనముగా సారా
కాయముండగా వెళ్లిరి. వీరితో పోలీసుదళముగూడ నుండెను.
ఒక ప్రజా సమావేశము వారి మీద పడి కొట్టుటకు
పెదరించిరి. తరువాత పోలీసులు ఉద్యోగీయులనుండి వేరుచేయ
బడిరి. ఉద్యోగీయుల నిద్దరిని ఒక గదిలో కట్టి తాళమువేసిరి.
తరువాత కేసులుపెట్ట మనవరకువై వారిద్దరు ఉదయము వదలి
వేయబడిరి. నిజగతపోలీసులతో పోలీసు సూపరిం టెం డెంట్లు
ఆఫీసునకు వెళ్లినపుడు ఉద్యోగీయులు విడుదలచేయబడిరి.
ఈవిషయము విచారింపబడుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

విచారకరముగు మరణవార్త

తేనాలి తాలూకా సంగమ చామర్లపుర నివాసులు
శ్రీయ్యత కొత్త కెనలింగయ్య చాదరిగారి నెల 16 వ తేదీ
రాత్రి పరమపదించిరి. వీరికి చనిపోవునకు 61 సంవత్సరము
లుండెను. ఈయన వీడలకు పరమేశ్వరగారిగారి పంటకల్ల
యజ్ఞముల తేయుచు నిత్యము పండితుల కాశ్రయముతో గాల
క్షేపము చేయుచుండెను. వీరి కిటీవలనే సంజాబ్బాధి పాద
నూపి ఘోషారు రెండుగు సమల సోంకియ్య వుండును పట్టిరి.
కమ్మనారిలో సంగనాథు కరగూర్చాడ నుంత్రిత్రాతముగు జప
జూహారులు వీరివలె విక్రీతి నిష్టాగిష్టముగా జరుపుచు
వచ్చిననా రుదరు, వీరికి గల భాగవతనేన వర్ణ వాణిజ్య. వీరి
యాత్రకు పరమేశ్వరము కాంతి యొసగునాక.

పి. వి. సుబ్బారావు.

వ్యాయామ క్రీడలు

లాన్ టెన్నిసు

కలకత్తా ఛాంపియన్షిప్ పందెములు

లీలారావు కన్యగారి అద్భుతవిజయము
కలకత్తా, డిసెంబరు 24:—కలకత్తా టెన్నిసు ఛాంపి
యన్షిప్ పందెముల సందర్భమున నేడు మరల 28 పోటీలు
జరిగెను. సింగిల్సునందు సి. రామస్వామిగారికిని యస్. జే.
మాత్యూస్ గారికిని జరిగినపోటీచాలనేపు డీర్లీ పబ్లిషెను. యస్.
జే. మాత్యూస్ గారు, రామస్వామిగారికి చాల క్రమ నోచుగిరి.
రామస్వామిగారు గుంభముగా పోటీ నెలయుట అసాధ్య మా
యెను. రామస్వామిగారు తమకు అటయందుగల సామర్థ్యము
స్పష్టము వినియోగింపవలసివచ్చెను. ఈడకు. రామగారు పోటీ
యందు విజయము గాంచిరి. పోటీ ప్రారంభమునండి తుది
వరకు మిగుల ఆకర్షణీయముగ నుండెను.

బ్రిటిషుయోధుడు ఇ. డి. ఆండ్రూస్ గారు యస్.
మారిగారిని ఓడించిరి. మారిగారు బ్రిటిషుయోధునిదే ఓడింప
బడినను, అతనిని చాల వరకు ప్రతిఘటించిరి. ఆస్టిన్ గారు డి. పి. హడ్డన్ గారిని
ఓడించిరి. జే. యస్. ఆలివ్ గారు రాజ్ కుమార్ గారిని ఓడించి
రి. శ్రీరంగింగింను లీలారావు కన్యగారు నైమను సరి
గారిని ఓడించిరి. లీలారావు కన్యగారు అద్భుతముగ ఆడిరి.
పుర్రామల డబ్బులనందు బ్రూక్ ఎడ్వర్డు, మిచ్చెల్లూరుగార్లు,
డా|| ప్రకాశ్, వి. మిత్రాగార్ల నోడించినపోటీ మిగుల ఉత్సా
హమును పురికొల్పెను.

పోటీలఫలితములు

పుర్రామల సింగిల్సు
సి. రామస్వామిగారు యస్. జే. మాత్యూస్ గారిని
ఓడించిరి. 7-5; 9-7. యస్. జే. మాత్యూస్ గారిని
ఓడించిరి. 6-8. 6-8; ఇ. డి ఆండ్రూస్ గారు యస్. మారి
గారిని ఓడించిరి. 6-8. 6-1. సాంవరుసింగు గారు, జగన్ మోహ
ను గారిని ఓడించిరి. 6-8; 8-8. జే. యస్. ఆలివ్ గారు. రాజ
కుమార్ గారిని ఓడించిరి. 6-2. 6-4. ఆస్టిన్ గారు డి. పి.
హడ్డన్ గారిని ఓడించిరి. 8-1; 6-8. కృష్ణ ప్రసాదుగారు, డి.
జే. చాదుగారిని ఓడించిరి. 6-2; 8-6.

శ్రీరంగింగిల్సు

లీలారావు కన్యగారు నైమనుసరిగారిని ఓడించిరి. 6-1
6-2 జే. సాంవరుస్ కన్యగారు మైడన్ కన్యగారిని ఓడించిరి.
6-0, 6-1.

పుర్రామలడబ్బులు

యల్. బ్రూక్ ఎడ్వర్డు, డబ్బూ మిచ్చెల్లూరుగార్లు
డా|| ప్రకాశ్, వి. మిత్రాగార్ల నోడించిరి. 15-18, 6-8. ఆల్
జగ్ మోహన్, స్టీముగార్లు, జి. బిర్లా, యస్. మారిగార్ల నోడించిరి.
6-2; 8-6. ఇ. వి. బాల్ అహద్ చునెక్ గార్లు, యస్. సి.
మేయరు, కలబుబాచగార్ల నోడించిరి. 6-8; 6-4. ఇ. డి.
ఆండ్రూస్, యం. వారన్ గార్లు జే. టాండన్, ఇమెతుగార్ల
నోడించిరి. 6-1, 6-8. హాకెస్, డేగార్లు హాజరుకానందున,
రామస్వామి, కృష్ణ స్వామిగార్లు గెలిచినటుల నిర్ణయింపబడెను.

* * * * *

క్రికెట్టు

జోహానెస్ బర్గు టెస్టుపందెములు

దక్షిణ ఆఫ్రికాకును, ఇంగ్లాండుకును పోటీ
జోహానెస్ బర్గు, డిసెం 24:—ఇంగ్లాండు వనకు, దక్షి
ణ ఆఫ్రికాకును క్రికెట్ మొదటి టెస్టుపందెము నేడు ప్రారంభ
మాయెను. దక్షిణ ఆఫ్రికాజట్టు మొదట ఆడిరి. వీరు మొదటి
ఇన్నింగులో 126 పరుగులకే అందరను అవుటుగావింపబడిరి.
వాస్, పీటుబ్బుగార్లు చక్కగా బాటు చేసిరి.

ఇంగ్లాండుజట్టు మొదటి ఇన్నింగు

వయాటు తాలాండుగార్లు మొదటఆడిరి. 83 పరువులకుపరికి వ
యాటుగారు అవుటుఅయిరి. 42 పరువులయినపుడు లేలాండుగారు
అవుటు గావింపబడిరి. 42-2-29 పిదప హిండ్రెకుగారు 8వరపు
లతో అవుటుఅయిరి. హింద్రెకుగారు 8వరపులకే 8వరపులకే
పాద్యుగావింపిరి. పరువులు 103 అనునకి బరన్ బులు గారు
అవుటుచేయబడిరి 103-4. 28 పాపూక్ గారు 29 పరువులతో అవు
టుఅయిరి. హింద్రెకుగారు అవుటుకాకుండ 45 పరువులు జేసి
యండిరి. ఇంగ్లాండుజట్టు పోటీ ముగియు కాలమునకు 5 రు
గుకి 167 పరువులు జేసిరి.

* * * * *

వి. జే. పటేలుగారి వైద్యులు కోయంబూరుకు చేరుట
కోయంబూరు, డిసెం 25:—వి. జే. పటేలుగారి
సాంత్వనద్యులు డా|| పి. జి. పటేలు, డా|| ఆర్. వి. పటేలు
గార్లు ఈవిషయం ఉదయం కోయంబూరుకు చే
రిరి. వైద్యుని సౌధ్ వారికి సి. వి. వెంకట్రమణయ్యంగారు
వారు స్వాగత మొసగిరి. ఆ. ప్రె.

సింహళములో విజయనగరం జట్టు

ముస్లిములతో పోటీ డ్రామగుట

వి. పి. కరీముగారు అద్భుతముగ బాటుజేయుట
కొలంబో, డిసెం 25:—విజయనగరం జట్టువారు ముస్లిము
జట్టుతో నేడు ఒకరోజు క్రికెట్ పోటీ ఆడిరి. పోటీ డ్రాతో
ముగిసెను. కుచేరాబాబుచౌర్, హబ్బు, సి. కే. నాయుడు, గులా
ముసుహమ్మగుగార్లు ఆడెదరి. దేవధరుగారు కెప్టెను పదవి వహిం
చిరి. విజయనగరంజట్టువారు 8 గిరికి 207 పరువులు జేసి ఇన్నింగు
చాలించిరి. నోఅమాల్ గారు 74, రామారావుగారు 58, హు
బద్దీగారు 21 పరువులు జేసిరి. వి. పి. కరీముగారు అద్భుత
ముగా బాటుజేసిరి. ముస్లిములు 7 గిరికి 70 పరువులు జేసిరి.
అంతటితో పోటీ డ్రాగా ముగిసెను.

పతాకావదనోత్సవము

మదరాసు, డిసెం 20:—తమిళనాడు కార్యవర్గము
(కాన్సిలు ఆఫ్ ఆక్షన్) అధ్యక్షుడు యస్. సత్యమూర్తి రారెట్టు
ప్రాయుచున్నాడు.

28 వ తేదీ ఆదివారము పతాకావదనదినము. ఉద
యం 8 గంటకు

- 1. మీమీ గృహములందు బాతీయపతాకము ప్రదర్శించి
గౌరవింపుడు సాధ్యమైన బహిరంగ ప్రదర్శనములందును అట్లే
చేయుడు.
- 2. బాతీయపతాక భారతస్వాతంత్ర్యమునకును, ప్రపంచ
కాంతికిని, సర్వకాలమున సాహృద్యమునకును విష్ణుము.
- 3. బాతీయగీతముల పాడుడు.
- 4. ఊరేగిపులుగాని ఉపస్వాసములుగాని అవసరము
కేదు.
- 5. పట్టి ఆగ్రహకారమున్నను అహింసనే ఆవలంబిం
పుడు.

(సం) యస్. సత్యమూర్తి.

విదేశవార్తలు

ఇటలీలో క్యాథలిక్కులకు వైరుధ్యముగ ప్రచారము

పోవుయాక్క ఖండనము

బల్గేరియా రాజయొక్క వివాహమును గూర్చిన
'యవార్థము'

రోం, డిసెంబరు 25:—కార్డినలు పోపునకు క్రైస్తవ
ము యభినందనములు గావించినపిదప వారు సన్యాసమొందును
గావించిరి. క్యాథలిక్కుల కు వైరుధ్యము గల్గి ఇటలీలో
ప్రాటిస్టెంట్లు ప్రచారము విస్తరించు చున్నందులకు పోపు తమ
యనమృతిని తీవ్రముగ వెల్లెబ్బిరి. ఈప్రచారము రోమా పురి
యందును కొనసాగింప బడుచుండెను. లాటరెను సంద్రియము
లకియ్యది కేవలము వ్యతిరేకము మతాంధరలతోటి వివాహమును
గూర్చి శ్రీమఖండంపబడుననివారు నూచించిరి. బల్గేరియా రాజ
కు బోరిస్ నకును గయోవన్నారా కుమారికిని యిటీవల జరిగిన
వివాహము సందర్భమున క్యాథలిక్ మతాధికారులచే యనుమతిం
పబడిన యేర్పాట్ల కపార్థము కల్పింపబడియుండుటయే యా
క్రమఖండనకు కారణము (రూటరు)

మాలానా మహమ్మదాలీగారికి

స్వస్థతకలుగుట

లండను, డిసెం 25:—నేడురాత్రి మాలానా మహమ్మ
దాలీగారికి స్వస్థతకలిగినదని తెలియుచున్నది. (రాయిటరు)

ధరవాడి బర్తలో పితూరీలు

హత్యలు గృహదహనములు

పోలీసులకును పితూరీదారులకును పోరాటము

రంగూడు, డిసెంబరు 24:—ధరవాడి పితూరీలనుగూర్చి అధికారులు పంపిన వార్తా ప్రకారము కల్లాలము మొదలు పెళా యోమా గ్రామములలో ధరావడ ఈస్టినుమండల పరిసరములందు ప్రారంభమయ్యెను. పోలీసులకు పోరాటము వారి వాగ్దాతలను మండి పితూరీదారులు వచ్చి ధరవాడ మండలమున చెందు మాడు గ్రామములపై బడి ఇరుగు తల మనుష్యులను ఒకటి పై షా రెడ్డు రేజరుకు చంపి కొన్ని తుపాకులు మందు గొలిసి పెడలి పోయిరి. ఈ వార్త తెలియగానే సబ్ డివిజనలు పోలీసు ఉద్యోగి కొంతసేపుందితో నవటికి పోయెను. వారికిని పితూరీ దారులకును సంఘర్షణ కలిగెను. పితూరీదారులు పోలీసుల పై తుపాకులు ప్రేరిరి. పోలీసులును కాల్పులు ప్రారంభించి దోపిడిగాండ్రు మండలపువరకును నిలువలేదు. పితూరీ దారులు మందు చాల నందున వెనుకకు బాటిరి. వారి ఒక్కని కేసుమాత్రము పోలీసు లకు తరువాత చేజిక్కినది. ఇంకను ఎక్కువమంది వారు హత్యలై యుండురనియును వారిని చాలవరకు పితూరీదారులు కొనియోగి యుండురనియును పోలీసులు తలచుచున్నారు. మంగళవారము నాడే కొందరు పితూరీదారులు ఇన్స్పెక్టరుమండలముపై మరలు కొనిరి. 10 మంది ఒక గ్రామముపై బడి తలనుగిరి చంపి ఒకరు పోసి లాగుకొనిపోయిరి. చీరటి పడువప్పటికి యావార్త ఇన్స్పెక్టరుకు తెలిసెను. డిప్టీ మిషనరు కొంత మిలిటరీ సిబ్బందితో బతుకుదేరి పోయెను. అతియొద్ద నుండి వార్త యెదురుగాలేదు. మంగళవారము రాత్రి 10 తేక 60 మంది పితూరీదారులు ధరావడికి అవలి రైలుస్టేషను ఇన్ వాకు పోయి గ్రామములో కొన్ని యొడ్డును దోచి నేవనుమాట్లకు ఇంటిని కొల్లగొట్టి రైల్వేస్టేషనులో వస్తువులను కొన్నిటిని లాగు కొని తొలిపెట్టెను చెడగొట్టిపోయిరి. అటు ఇద్దరు చంపబడి రనియును గ్రామము చాలవరకు తలపెట్టబడెననియును వార్త వచ్చినదికాని యిదియుంకను దృఢపడలేదు అచటినుండి దోపిడి గాండ్రు వెనుకకు వచ్చి అటపి పోలీసు ఉద్యోగిల నాటంకప రుప ప్రయత్నించిరి. కాని వారు చీరటిలో తప్పించుకొని వచ్చి వేసి, పితూరీదారులలో చాలా భాగ మిప్పుడు ధరావడికి పదిపం డైండు మైళ్లదూరములో ఈశాన్యముగా చేయున్నట్లు తెలుచుచున్నారు.

ధరావడినుండియు ఇన్స్పెక్టరు నుండియు మిలిటరీ పోలీసులు పోయి దుర్గయులను పోకార్పుటకు ప్రయత్నించుచున్నారు. ప్రాముఖ్యమయ్యుచు పోవుచున్న రైల్వేస్టేషన్లు నిన్న రాత్రి నిలిపివేయబడినవి. తెల్లవారిన వెనుక రైల్వే ప్రయాణము సాగి చెను. ఈపితూరీ కేసులకు స్థానిక మైనదేమని తలంపబడుచు న్నది. ప్రత్యక్ష కారణమేమిటో తెలియదు. ఇంకెక్కడను అల్లరి జరిగినట్లు లేదు. (ఆ. ప్రె.)

సూరతులో పోలీసువారి హతావడి

సూరతు, డిసెంబరు 25:—ప్రతి ధాన్యములకు పంటకాల ము వచ్చినది. అందుచే పప్పులు చెల్లింపని గ్రామములు ఆ పంట లను కోయకుండుటకై గ్రామములకు పోలీసువారు ఆక్రమిం చుకొను నుద్దేశించుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. తాలూకానుండుం తయు క్రొత్తపోలీసు స్టేషనుల సేర్వకరపరచుచున్నదియు సభాను ఆశ్రమము, అంభేటి, నూసెమ్మరు, పంకనేని, బాద్లొలి ఆశ్రమము, మాధి ఆశ్రమము తొలిది, అర్లము, రూప, మోతిఫరాత్, మోతిబోవ మున్నగు ప్రదేశములందు అదనపు పోలీసు దళముల నుంచవలయు యియు ప్రభుత్వమును నుద్దేశించుచున్నట్లు తెలియుచున్నది.

గ్రామోద్యోగులకు ప్రభుత్వమువారి ఉత్తరువులు సూరతు, డిసెంబరు 25:—ప్రభుత్వమువారి గ్రామపత్రేలు లకు తలాటీలకు ఈక్రింది ఉత్తరువు నొసగియున్నారు:— భూమిపన్ను వసూలుచేయు అధికారము మరల చెవిన్యా డిపార్టు మెంటువారి కివ్వబడినది. కావున గ్రామోద్యోగులు గ్రామనేప కుల సహాయముతో భూమిపన్నును వసూలు చేయునను అంతే కాక మంలత్ దారుగారి ఆనుమతికై రైతులు పంట కోయ కుండునట్లు బాగ్రత్త వహించియుండవలెను.

ఈ ఉత్తరువును గ్రామోద్యోగులు బాద్లొలి గ్రామము లందు, సాటిండుచున్నారు. ఇండ్లతలుపులపొడను, గ్రామము లందలి చెట్లపొడను ఈ ఉత్తరువు అంటించబడినది.

కడాడు పట్టాదారులు సమాజేశమై భూమిపన్ను చెల్లిం పునాడని ముందు గావించుకొనిన తీర్మానమును మరల గ్రహించి ఇంతవరకు గ్రామములను వదలి పోని వారు త్వరలో గ్రామములను వదలిపోవలయుననియు ఆట్టినార్పుని వారిని బహిష్కరింపవలయుననియు మరియొక తీర్మానము గావింపబడినది. వాలాడు పట్టాదారులుకూడ ఇదేవిధముగ తీర్మానములను గావించిరి. (ప్రీ ప్రెస్)

ప్రతియొక్కరు చక్కగా గమనింపవలసిన ముఖ్యవిషయము

మాలో బేరము చేసినవారిలో

100 కి 100 గురు

సంతృప్తి చెందియున్నారు

నవీనకములలో పూలతోట్లు, టీ, కాఫీ, స్వేట్లు పలరకముల బంగారు నగలు మొదలగు నవి తయారుచేసి, సిద్ధముగానుంచుచున్నాము. వాటియొక్క నాణ్యము, మెరుగు, లావణ్యము వగైరాలను చూచి సంతసింపవలెను గాని,

చదివిన తనివితీరదు. మేలైన సీమకములముల, కెంపుల, పువ్వరాగముల నగలుకూడ గలవు. ఉమ్మడి బంగారు శెట్టి అండ్ సన్స్, నగలవర్తకులు, 28, చైనాబజారు, మద్రాసు.

సంగీత ప్రియులారా!

ఒడియన్ ఎలక్ట్రిక్

గ్రామోఫోను రికార్డులను, వినుడు

అద్భుతమైన నాదశుద్ధత గలవి ప్రవీణులు, సుప్రసిద్ధులగు గాయకుల నవీన కీర్తనలు

దివ్యముగా, శాస్త్రోక్తముగా తయారుకాబడినవి శ్రావ్యమైన యువకరణములు గలవి

దక్షిణ హిందూదేశపు రికార్డులు

తెనుగు, కన్నడ, అరవ, భాషలలోను, వాద్యసంబంధ మైనవి గలవు.

ముఖ్య విశేషము:—

ప్రాడెన్ బర్లు అండు కో.,

జి. టి. మదరాసు.

దేవదాసీలబిల్లు

అస్పృశ్యతను తొలగించుబిల్లు

భారతశాసనసభలో ఆర్. కె. మణ్నిగం శెట్టిగారు ఉపపాదించిన తలచిన బిల్లులు

కోయంబుత్తూరు, డిసెంబరు 25:—జరుగుచున్న భారతశాసనసభ సమావేశమున ముఖ్యమంత్రి బిల్లులు మూడింటిని ఉపపాదించి ఆర్. కె. మణ్నిగం శెట్టిగారు నోటీసు ఇచ్చివారు. హిందూదేవాలయములకు దేవదాసీల కైంకర్యమువర్చుట సేర ముని నిర్ణయించుచు ఇట్లుచేయునా? శిక్షను విధించుటకై ఒకబిల్లు, అస్పృశ్యతను తొలగించుటకై మరియొకబిల్లు ఉపపాదించి నోటీసు ఇచ్చియున్నారు. ఇండియన్ ట్రస్టు అప్రెన్టీస్ షిప్ అండ్ దాని సుపరైండింటెంట్ నోటీసు ఇచ్చియున్నారు.

ప్రభాత్ ఫేరీలపై లాఠీ ప్రయోగము

పదిమంది స్వప్రభాత్ ఫేరీలపై పడిపోవుట ధారావర, డిసెంబరు 25:—నిన్నటిదినము ఉదయం మామూలు ప్రకారము సిల్వీయండు ప్రభాత్ ఫేరీవారు జాతీయ గీతములు పాడుచు వచ్చుచుండగా పోలీసువారు ఎదిరించి చెవిరి పోవలయునని కోరిరి. ఆ భజనకూటమువారు ఆ ఉత్తరువు పాటించనందున పోలీసువారు లాఠీలతో వారిని కొట్టిరి. 10 మంది స్వప్రభాత్ ఫేరీలపై పడిపోయిరి. వీరిలో కొందరిని పోలీసువారు ఆరెస్టుచేసి కొంత కాలము నిర్బంధమనందుంచి నవటి వైచిరి. రాజీ చెన్నురు తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘపు అధ్యక్షులకు పాపదురంగి గారికి నాలుగు నెలలు కఠిన శిక్ష 150 రూప్యములు జరిమానా విధింపబడినది. జరిమానా చెల్లింపనిచో మరి రెండు నెలలు శిక్ష ననుభవించవలెను. కార్యదర్శి హంప సాగరు గారికి 100 రూప్యములు జరిమానా, జరిమానా చెల్లింపనిచో రి నెలలు కఠినశిక్ష విధింపబడినది. (ప్రీ ప్రెస్)

శ్రీ కుసుమ హరనాథబాబా

ఆనందమేళోత్సవము

ప్రస్తుతము నిలిపివేయబడుట

ద్వారకాతిరుమల, డిసెంబరు 24:—ఈ ఉత్సవము యీనెలలో ద్వారకాతిరుమలలో హరనాథాశ్రమములో జరు పబడునని ప్రకటించబడినది. కాని సోనాముఖిలో మహావక ములను చలిజ్వరములను మోపుగా నుండుటచే శ్రీహరనాథబాబాగారి ధర్మపత్ని ప్రస్తుతము ద్వారకాతిరుమలకు రా వీలులేకపోవుటచే యీ ఉత్సవ మిన్వలలో జరుగదు. ఎప్పుడు జరుగునదియు ముందు తెలుపబడును. అని శ్రీయుక్త వి. లింగ రాజగోపాల్ గారు మాట వ్రాసిరి.

కాన్పూరు

శ్రీలక్ష్మి వార్తాపత్రిక

కాన్పూరు, డిసెంబరు 25:—జెమ్మిడ్డికం వెని (నారా డుకాణము, ఎదుట కాన్పూరునందలి గౌరవములుంబములకు చే రిం శ్రీలు పార్సీలూపతిగారి నాయకత్వమున పికటింగు చేయుచుండిరి. జెమ్మిడ్డిగారి బాంసుకి ఈ శ్రీలక్ష్మి బడి కొట్టి రిని తెలియుచున్నది. ఈ మాపులకు పికటింగు జరిపినందుకు రెండు నెలల క్రితము 16 మంది శ్రీలు ఆరెస్టుచేయబడిరి. ప్యాకీ లాలుగారు కాన్పూరు నగరకాంగ్రెసు సంఘపు కార్యదర్శి. (ప్రీ ప్రెస్)

రిటైర్మెంట్ జర్నల్ కాన్పూరు లోని మోసము చేయుట

కోయంబుత్తూరు, డిసెంబరు 25:—రామస్వామి అచారి అనునొక రిటైర్మెంట్ జర్నల్ కాన్పూరులోని తాను జిల్లామేజిస్ట్రేట్ అఫీసరు హెడ్ క్వార్టర్స్ అని చెప్పి కొంతమంది నుత్రసానులవద్ద లంచములు తీసికొనెను. కోయంబుత్తూరు పోలీసువారు నిన్నటిదినము వీరిని ఆరెస్టుచేసిరి.

ప్రథమ జమీన్దార్లుల మహాజనసభ

తీరు లన్నిలో సమావేశ మగుట

(నక్షత్రవిశేషం)

నాబరు 35 :—నిన్ను టిడినము నాయుత్ర

ముఖ్యవిభాగాలు	Xర 24 గంటలలో అతివ్యతిరేక స్వము	Xర 24 గంటలలో అతివ్యతిరేక స్వము	Xర 24 గంటలలో వర్షము	అన్నివిభాగాల 1-వ లేవినంత వర్షము	సాధారణముగ సంవత్సరమునకు కురియు వర్షము
గోపాలపూర్	80	68	...	12.0	— 0.7
వికాఖపట్టణము	81	74	...	16.6	+ 5.1
కాకినాడ	81	71	...	38.8	+ 19.2
మచిలీపట్టణము	82	68	...	32.7	+ 19.1
కర్నూలు	88	69	...	4.8	— 0.1
చిల్లారి	87	69	...	12.7	+ 6.5
అనంతపూర్			...	12.9	+ 6.8
కడప	81	73	0.1	14.9	+ 5.7
నెల్లూరు	79	72	2.1	38.2	+ 18.1
మద్రాసు	83	72	0.2	53.8	+ 22.3
కడపూరు	82	78	†	32.2	— 0.1
చిలవూరు	90	70	0.4	38.0	+ 28.0
సేలము	89	71	0.1	18.5	+ 7.8
కోయంబుత్తూరు	93	72	...	39.8	+ 18.1
తిరుచనాపల్లి	85	72	0.2	31.4	+ 15.9
నాగపట్టణము	82	75	0.1	51.5	+ 18.8
మధుర	83	71	0.2	24.7	+ 10.5
పాంబున్	80	75	†	16.6	— 10.6
పాలంకోట			0.5	14.2	— 2.4
తిరువేంకటము	84	77	...	22.5	+ 8.1
కొచ్చిక్	89	76	0.1	36.4	+ 15.2
కాళికట్టు	91	78	...	25.7	+ 9.2
మంగళూరు	91	75	...	14.0	+ 8.0
తెంగళూరు	79	85	†	11.5	+ 2.2
మేర్కార	78	62	...	12.1	— 0.5
కొడైకనాల్	61	52	0.1	37.2	+ 15.4
కూనూర్	69	55	0.5	41.5	

సర్కారులు :- గనపండులము మేఘావృతమై యున్నది.
 దక్కన్ :- కడపలో నెక్కుడుగను తదితరస్థలములందు
 పాదారణముగను నాకాశము మేఘావృతమై యున్నది.
 కర్ణాటకము :- నెల్లూరులో మేఘము లెక్కుడుగను
 యితర స్థలములందు స్వల్పముగనో లేక మోతాడుగనో నున్నవి.
 పర్వత ప్రాంతము :- కుమారులలో ముందు క్రమ్మకొని
 యున్నది.

వర్ష వాయువు:—వర్ష వాయువు చురుకుగ నుండును. రాజధాని అందరి దక్షిణభాగములో వర్షము మరల పడినది. నెల్లూరులో నెక్కుడుగ పడించినది.

భావినూచర:—దక్షిణమునందింకను వర్షింపవచ్చును. మ
రియు మలబారునందు కూడ వర్షము పడుట సంభవనీయము.

ఎ. ఎ. నారాయణయ్యరు,
అసీసేంటువాకావర కాన్సజాడు.

వర్త పాతము

పూజా, దీని 25:—స్వర్ణములో 2 అంగుళములు పా

లంకాబ, వేటూరు, మామూలలో $\frac{1}{2}$ అంగుళము మధుర మద్రా
శులలో $\frac{1}{4}$ అంగుళము పరించెను. (అ. ప్రె.)

అమెరికాలోనికి దొంగతనముగా

సారాంశాన్ని గొనివచ్చుట

బ్రిటిషు నౌకను అమెరికా కోస్తారక్షకులు

పిమ్మట శ్రీ మనిస్వామి నాయుడుగారు - మహాసభకు ప్రారంభించుచు జమీనా రైతులు తమ పురోభివృద్ధికి నైక మత్తముతో పాటు పడవలయునని హెచ్చరించి చుచు మంగళాకాండము గావించిరి. ఆహ్వానసమాప్తమై లగు శ్రీ కేమల వెంకటాచలము నాయుడుగారు స్వాగతోపశాంతిప మును జదివిరి. ఇతఁడయిధ్యావములమధ్య లేచి రామబాసు పంతులుగారు తమ యధ్యక్షతోపశాంతిను నొసగిరి.

శీర్షావములు

రామకృష్ణరాజులుంగారు, కార్వటిసగర సంస్థానం కచ్చినాడుతాలల రైతులపరిస్థితులనుగూర్చి విచారణ సర్వీ సెటిల్ మెంటు చేయుటగాక 'యూద్వోగ్ కర సంఘము'ను నిర్మించుటకు శ్రీ గవర్నరుగారివద్దకు రాజుబారముల వెళ్లవలసివడిగా నొకతీర్మాతము నుపపాదించిరి. శ్రీ టి. యస్. రామకృష్ణారెడ్డిగారు ఎన్నోట్లాండుఆప్తుకు సవరించుటగాను కాననపథినుండి నొకకమిటీని నియమింపవలె నను తీర్మాతమును దెచ్చిరి. శ్రీ పరుమారు వెంకట సుందరవరదులుంగారు రైతుల ఆర్థికపరిస్థితులను విచారించి యాయెన్నేటును సెటిల్ మెంటు చేయుటకు తగువిధానములను గూచించుటకు జమిందార్ల రైతు సంఘమునుండి యొక యువసంఘము నియమింపవలసివడిగా పరిపాదించిరి.

రైతుల బాగుగులకు సంబంధించిన తీర్మానములు అనేక
ములు గావింపబడినవి. తీర్మానములనుకూర్చి చర్చలలో శ్రీ
గాడిచర్ల హరినర్సోత్తమరావుగారు, నరసింహదేవర పత్మిని
రాయగారు రైతుల భావ్యభివృద్ధినికూర్చి సుత్రేజకరమును
ప్రబోధము గావించిరి. అధ్యక్షులగు రామచానుపంతులుగారు
అంత్యోపశ్వాసము గావించుచు జులై ౧౯౩౩వరకు లంతరిం
చినవేళాని నిజమగు ప్రజారాజ్యము చేకూరజాలదని నొక్కి
వకూఁజించిరి. పిమ్మట ముగిశశక్తియుతోడను వందనపర్వపుణ
ములతోడను పమానేశము సాంతముగ ముగింపు గావింప
బడినది.

పురపాలక సంఘాద్యోగుల

సమావేశము

డిసెంబరు 30, 31 తేదీలలో జరుగును

వికాశపట్నం, డిసెం-28:—ఆహ్వాన సంఘ-కార్యదర్శి
గా రిట్లు దిలుపుచున్నారు—పురపాలక సంఘాద్వీపపురి
య సమావేశము ఇచట డిసెంబరు 30, 31 తేదీలు నా జరుగ
వలసినట్లు నిర్ణీతమైనది కల్లికోట రాజాగారు ఆధ్యక్షత వహించెదరు. బొబ్బిలి రాజావారు ప్రారంభోత్సవము జరిపెదరు.
వర్షాట్యాయ నిధిమైనవి. స్థానిక సంఘములను వ్యక్తులను
నిశేషముగా సమావేశముగా ప్రార్థితులు. (రంధి)

జమీందారీ రైతులమహాసభ

తెలంగాణలో 24-12-30 తేదీని సమావేశమగుట

ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షు లగు
వేమన వెంకటాచలమునాయుడుగారి
ఉపన్యాసము

రైతుమహాజనులారా!!!

నేడు శ్రీమంతుల స్వామిశాస్త్రి శ్రీమంతుల తమ కందరకును జమీందారీ రైతుల కార్యనిర్వాహకవర్గము తరఫున స్వాగత మొసంగు భాగ్యము లభించినందులకు యంతయు సంతసించుచున్నాడను. ఇట్టి శుభసమయమున జమీందారీ రైతుల కష్టముల నివారించుటకు యెక్కుడు నేపథ్య ప్రస్తుత ప్రధానామాత్యులకు శ్రీయుత బోర్నిని మునిస్వామిశాయుడుగారు మనలో నుండుట యంతయు ముదాహరణము.

రైతుల కష్టనివృత్తియందు గురించి యెంచి కర్షకుల నిర్ణయించుటకు తీరు తేలి, వారాంతరము, పల్లెపట్టణ, కచ్చి వాడు తాలూకాల రైతులను మనమిచ్చట సమావేశమై యున్నారను. భారతదేశము ముఖ్యముగా వ్యవసాయ దేశమునై సాధారణదీనియున్నది. రైతుల శ్రేయోదాయకమై యెట్టి ప్రభుత్వమునకునైన సాధారణము. దేశకాలపరిస్థితుల సమసరించి రైతుమహాజనులు గూడ సర్వతోముఖాభివృద్ధి జూపిననే గాని ప్రపంచపరిణామోదేశము సఫలము కాజాలదని మనవి. అందునను చెన్నరాష్ట్రమున ఆచరణలోనుండు ప్రభుత్వవిధానము నలన నొకవిధమున జమీందారీ రైతులను సృష్టింపబడియున్నది. వీరి పరిస్థితులు స్వదేశసంస్థాన రైతులకన్నను బ్రతిభు గ్రామ రైతుల (రైతువారి) కన్నను యెక్కుడు దీనినీతియందున్నది. జమీందారీ రైతు తానిచ్చేదీపన్ను నేవిధముగ వ్యయపఱుపడవలయు నను విధానమువీడ అధికారము లేకపోయినను అపరిమితములను వస్తులను యజమానునికే చెల్లించుచు రైతులకుగల ప్రాథమిక హక్కులను చూయుచుట కధికారములేక ప్రస్తుతమున్నాడు. ముఖ్యములవిధాన మొకపద్ధతిగాక స్థలమునకును సంవత్సర ప్రతిసంవత్సరమునకును భేదించుచున్నది. రైతు తానుచెల్లించు డబ్బునకు తగిన ప్రతిఫలమును యేవిధముగను పొందుటలేదు. ఇతర స్వదేశసంస్థానములవలె రైతుల యభివృద్ధికిగాను జమీందారులు యేవిధమున కృషి సలీసియుండలేదు. ప్రభుత్వ ప్రాంతములలో పరపతిసంఘములు స్థానిక స్వపరిపాలనము, అభివృద్ధి క్షామము న్ను గు సం స్థల మూలమున ప్రజాభివృద్ధికి యంతయు తోడ్పడి యున్నవి. ఇట్టి విషయమును దాదామున నగు పరిస్థితులలో రైతుమహాజనులంద రైకమత్తమును వహించి వారి హక్కుభుక్తముల కాపాడుట కన్నివిధముల ప్రయత్నింపవలసియున్నది.

ఈ యంత్యప్రాకాయముతోడనే మేము జమీందారీ రైతు మహాజనసంఘమును స్థాపింపగలితిమి. సామాన్యకాభివృద్ధికి పాటుపడుటగాను క్రిగిరుచుల తిరుపతి దేవస్థానపుయ్యలకా యెన్నేటు రైతుమహాజనులు నే గా క యి త్త ర చి న్ను జమీందారీ రైతులను కూడ యిందు చేర్చుట కుద్దేశించబడినది. ప్రస్తుతపు తిరుత్తని, కచ్చివాడు తాలూకా రైతుజనుల సెటిలోమెంటు మున్నగుసమస్యలు ప్రత్యక్షముగా సాందోళనపరచుచున్నవి. వారాయంతరము పల్లెపట్టణ తాలూకాగూడ యెట్టిదుర్భరమున పరిస్థితులకు కొనిరాలడక మునుపే వారుగూడ తగినంత బాగైత వహించుట అత్యవశ్యకము అందుచే నేకముఖమున నుద్ద్యమము యవసరమని నోకినవక్తాజించుచున్నారను.

మనకుగల కష్టముల వివరించితిని. ఇక కష్టనివారణోపాయములను గురించి యెంచిపలసియున్నది. ప్రస్తుతమున్నుభారము రైతులకే క్రిని మీరియున్నదని చెప్పుటతో నతిశయోక్తిలే భృ. అందుచే పూర్వోపాధ్యాయులను అవకతక పద్ధతులను నిర్మూలించుటకు సెటిలోమెంటు యంతయు అవసరమేగాని రైతులును జమీందారులను రైతులయొక్క ఆర్థికపరిస్థితులకు కనుగొనినవేమన నే సెటిలోమెంటుజరుపుట యెంచియు. ఈవిచారణ మూడుపద్ధతులమీద జరుపవచ్చును. అసంగ్యులతో గూడిన యొకకమీషనును జమీందారులచే నియమింపబడి అద్దానిచే విచారణచేయించి నివేదికను తయారుచేయించుట యొకటి. కాసన పద్ధతే నియమింపబడిన యొక యుపసంఘమువారు రైతుల ఆర్థికపరిస్థితులను గూర్చి సమగ్రముగ విచారణసత్త్వి నివేదికను తయారుచేయుట మఱియొకటి. మన జమీందారీ రైతుమహాజన సంఘమునకు నొక యుపసంఘమును నియమించి తన్మూలమున ప్రత్యేకవిచారణసంఘులు యుంకొకటి. ఇట్టి ప్రక్రమమున విధానములు జయప్రదముగా నెలవేలుటగాను యిప్పుడు జరుగుచున్న సెటిలోమెంటు చర్యలను ఆపుచేయవలసినది, యంతయు నిష్కార్యపరమని చెప్పుట సర్వతర్రయము.

గ్రామపురస్థుల రాజ్యమునకు జమీందారులు తగవిధముగ పూనుకొనవలయు చేయవలసియున్నది. మరమ్మతు నరపుకాల్య పక్షరాలయందు యిప్పటికంటె తగబాగ్రతహించి రైతుల యొక్క బాగోగులను విచారించునట్లు మూడవలసియున్నది.

జమీందారీల కార్యనిర్వాహమునకు గాను కావలసిన ఉద్యోగ వర్గమును యీ ప్రాంతము నుండియే నియమించుకొనుట— నిరుద్యోగ సమస్య విజృంభించు యీ కాలములో యెంతయు అవసరము. జీవితకాలముంతయు ఉద్యోగమునందు గడపి విరామము గైకొన్న వృద్ధులను మరల యుద్యోగవర్గము నకు నియమించుటచే అర్హతగల యువజనులందు నిరుద్యోగ సమస్య ప్రబలించున్నది. అందుచే నీపద్ధతి యంతమాత్రము నవలంబనీయము కాదని చెప్పుట తప్పనిసరి యగుచున్నది.

ప్రస్తుతము దేశముంతటను వ్యాపారహుందర్యము ఆవరించియున్నది. అందునను వస్తు రాగులు మున్నగు ఆహారపదార్థములకును వేరువేరుగ, నువ్వులు మున్నగు రసవర్తములకును విలంబ చాలవలయు తగిలించియున్నది.

భావికాలమున యావర్తకమాంద్య మెట్లు పరిణమించునో జెప్పబాలము. ఇదివరకువలె వ్యవసాయమునందు పూర్వపద్ధతులనే అవలంబించుచుండినయెడల మన ఆర్థిక పరిస్థితులు చక్కబడనేరవు. మీదుమిక్కిలి యిప్పటి వ్యాపారయోగిక పద్ధతులు అధికలాభకరముగలేవు. ఈదుస్థితినుండి రైతువర్గము తప్పించుకొనవలయు ననినచో మనవ్యవసాయక దృష్టి యింపుమించు పరిణామ మందవలసియున్నది. అధునిక కృషివల ప్రపంచమున కేకుత్తుచున్న నూతన విధానమును మన మవలంబింపవలసిన యవసరమున్నది. గాని మన యిప్పటి ఋణబాధ యెట్టి నూతన మార్గముల చేపట్టుటకు కత్తి నొసగుటలేదు. మన అప్పులకు పెక్కుకారణములు గలవు.

అందు పైదలలో గట్టుపాటులేనిది మొదటిది; జీవనవ్యయ మధికముగల రెండవది; యెక్కువవడ్డీలను అప్పులు తీయవలసిన ప్రయోజనము గలవల; అట్టి అప్పులను దీర్చుటకు కత్తి లేకపోవుట మూడవది; వాగరికభ్రమచే కత్తికిమించి వ్యయముచేయుట మరియొకటి. పెండిమెంటులకు కార్యముల కడనపు ఖర్చు లొనరించి అప్పులపాలగుటయు అప్పుడప్పుడు గల్గు వ్యాధులచే పశువస్తు మొదవుట మున్నగువి గూడ కారణములు. ఈముఖ్యాధానివారణమునకు పరపతిసంఘములను భూమిశనఖా బ్యాంకులను తోడ్పడగలవు. వానిని నెలకొల్పి వృద్ధిపరచుట మనకర్తవ్యము. కాని జమీందారులలో యాసంఘములు తృప్తికరముగ పనిచేయుటయున్న జమీందారులవారే యాబ్యాంకులనుడిపా జిట్టులు నిర్మింపటకు ముందంజ వేయవలసియున్నది. రైతులు కార్మిక భూములను వదలినప్పుడై మక్తాదారులకు ధనసహాయము మఱి యితరవిధములకు సహాయములను చేయవలసియుండుట మన కందరకును తెలిసినవిషయము. అట్టిపట్ల భూస్వాములకు జమీందారులు మనకును తోడ్పడుట సహజమే యగును. గవర్నమెంటువారు యిచ్చు పారిశ్రామిక వ్యాపసాయక అభ్యుదానమును రైతులు బాహుళ్యముగ నుపయోగించుకొనవలయును.

మద్యపానము సంఘకీర్ణమునకు గోతి ద్రవ్యుచుండుటచే నద్దాని సంపూర్ణనిషేధము అవసరమును నిర్ణయించుకొను. స్వదేశీవస్తుస్వీకరణముచే రైతులు పరస్పర సహాయ్య మొనరించుకొనుటకు అవకాశము గల్గును. మీదుమిక్కిలి ఖర్చునకు తగుప్రాశ్నా మొసగినచో స్వదేశీపరిశ్రమము వృద్ధియై రైతు జీవనమున కనుబంధవృత్తిగా పరిణమించుననెడి విషయము గమనార్హము.

రైతులు సర్వవిధముల లాభకార్య కావలయున్న ప్రతి రైతును విద్యావంతుడుగానే యుండితిరవలయును. అట్టివిద్యులు వారికి చేందునట్లు మార్గముల నెరుగుట మనకర్తవ్యము.

మనస్థితికంటె చిన్న జమీందారీలలోని రైతులకష్టము కడుంగడు విచారకరముగ నున్నది. ఒక గ్రామమునకే పెక్కుండ్రు జమీందారులున్నారు. అంతిమగాక గ్రామము నభివృద్ధిపరచుటకు వారికి కత్తి చాలకున్నది. వారివిషయమై శ్రద్ధతో యెంచియుట మన ధర్మము.

రైతాంగమునకు వలసిన సౌకర్యము తెన్నియొగలవు. కాని మేము కొన్నిటినిమాత్రమే నూచించితిమి. రైతులు మేలుకొనిన చేయదగినవి పెక్కులు గలవు. సంఘభావమున మద్దవించు ప్రజాశక్తి నడుకొనుట నులభసాధ్యము కాదు. స్వాతంత్ర్యభావ ముదయించు నుసమయ మరుచెంచుచున్నది. రైతులెడ యొకను నిద్రించుచుండుట మంగళప్రదము గాదు. కాన నోరైతుసాధనలారా! తెండు!! కర్తవ్యము నాచరింప సన్నధులు గండు.!!!

లీవరు లేనియెడల వైకము

వాపసు చేయుదుము

కోల్లుగోల్లు లీవరు రిక్తు గడియారము కొనువారికి లేబిల్ బయింపినున్న చేతికి ధరించు కోల్లుగోల్లు చెయి నతో సూరు 5-8 మాత్రమే. తపాలాఖర్చు వేలు. వైగడియారములకు 5 సంవత్సరములు ఉత్తరవాదము.

కె. నాదముని, అండ్ సన్స్,
168 చైనాబజారు, మదరాసు.

అధ్యక్షోపన్యాసము

అధ్యక్షులగు శ్రీయుత వేమనరపు రామదాసు
పంతులుగారి ఉపన్యాసము

సోదర ప్రతినిధులారా! మహాజనులారా!

జమీందారీ రైతుమహాసభకు నన్నధ్యక్షునిగా నావ్యసించి తాము నాకు గావించిన గౌరవమునకు నాకృతజ్ఞతా పూర్వక వందనము లర్పించుచున్నాను.

ఈ రాష్ట్రముయొక్క గ్రామ్యజీవన సంకల్పితుండు జమీందారీరైతులు ప్రబలస్థానము నాక్రమించుచున్నారు. ఈ రాష్ట్రమునందు సాగుబడియగుచున్న భూమిలో 270 లక్షల యొకరములభూమి గవర్నమెంటు రైతువారి పద్ధతిక్రిందను 190 లక్షల యొకరములభూమి జమీందారీలలో రయతుల అమరకయక్రిందను నున్నది. రీసెటిల్మెంటులకు లోబడిన రైతువారిపద్ధతియందు రైతుయొక్క ఆర్థికస్థితి కష్టదాయకము లగు లోపములు పెక్కులు గలవు. ఈ రీసెటిల్మెంటు చట్టబద్ధముకాదు. ప్రతి క్రొత్త సెటిల్మెంటు సమయమునను ప్రభుత్వదాయము హెచ్చింపవలయునను దృష్టితో సధికారులు నిర్వహించు విధానమైయున్నది. అందుచే నీ విధానము పెక్కుప్రదేశములందు రైతులకు చాల దుర్భరముగచున్నది. కాని జమీందారుల క్రిందనున్న రైతులస్థితి అంతకన్నను దుష్పరమాగ నున్నది. 1808 వ సంవత్సరపు మదరాసు ఎన్టీలు ల్యాండు ఆక్టువలన వారిదుస్థితి కొంతవరకు మారెను. అయినను వీరికను పెక్కు యిబ్బందులకు లోనగుచున్నారు. ఈ జమీందారీ ప్రాంతములలో రయతులనుండి వసూలు చేయబడుచున్న సిక్సులు ఒకసిద్ధాంతమునుగాని పద్ధతినిగాని అనుసరించి నిర్ణయించినట్లు కన్పించుచు. దక్షిణ హిందూదేశ గ్రామ ఆర్థికపరిస్థితుల పరిశీలించువారికి ఈవిషయము గోచరింపక నూనదు. ఈ సిక్సుల యాచితినిగాని న్యాయమునుగాని నిర్ణయించుటకు నిర్ణేతములైన ఎట్టినిబంధనలు లేకపోవుట కొక ప్రబలకారణముగలదు. 18 వ శతాబ్దాంతమునను 19వ శతాబ్దాదియందును ఈస్టిండియాకంపెనీ వారు తమపరిపాలనయందున్న భూములకు రివిన్యూ సెటిల్మెంటు జరిపినపుడు తమకు రావలసిన కిక్కును మోకులగులద్యారా వసూలు చేయించి తమకోశాగారముల కందజీయించుకొను ఏర్పాటులను మాత్రమే వారు గమనించిరి. ఇతరవిషయములను గురించి వారు శ్రద్ధసహించలేదు. అందుచే తమ 1802 వ సంవత్సరపు పర్మనెంటు రెవెన్యూ సెటిల్మెంటు రెన్యూలేషను క్రింద జమీందారులు భూమిఖామందులకు పరిగణింపబడిరి. అటుతదవాత గావించబడిన రెన్యూలేషనులు గూడ అవిధానమునే యనుసరించెను. ఏర్పాటులలో అసలు ఆభూమిని సేద్యముచేయు రైతు యొక్క హక్కులను గురించి సేద్యగాని వారి వద్దనుండి వసూలు చేయదగు కిక్కుల పరిమితిని గురించిగాని కంపెనీవారేమాత్రమును పరిశీలించలేదు సరిగదా! అవిషయము తలపెట్టినట్లైన గనపడదు. రైతులను భూమినుండి తొలగించువిషయమునను, సిక్సులను హెచ్చించు విషయమునను యిచ్చవచ్చిన వరతులతో ఒడంబడికలను వ్రాయించుకొనుటకు జమీందారులకు సంపూర్ణాధికారములు కలుగజేయబడినవి. పిమ్మట మరికొన్ని రెన్యూలేషనులు గావించబడిన. జమీందారులు, రైతును పట్టాలను ముచ్చటకాలము మార్చుకొనవలయుననియు రైతులనుండి జమీందార్లు ఆకాశ్రీయముగ అదనపుకిక్కులను వసూలుచేయుటకు వీలులేదనియు కాసింపబడిరి. అయినను జమీందారులకు కలవనిచెప్పబడు భూస్వామ్యపుహక్కు లేమాత్రమును తగ్గింపబడలేదు. 1865 వ సంవత్సరపు మదరాసు రెంటురికర్ చట్టము కిక్కులను వసూలు చేయుటకు అమలుజరుపవలసిన పద్ధతులను నిర్వచించుచున్నదేగాని రైతుల జీరాంతిహక్కుల నంగీకరించుటలేదు. రైతులు తమస్వయంకృత్యో స్వంతవ్యయములైన భూములస్థితిని పంటను అభివృద్ధిపరచినయెడల అట్టి యభివృద్ధివలన లభించు అదనపు అదాయము యేకీకృతము విధింపరాదని మాత్రము 1865 వ సంవత్సరపు చట్టము నిర్ణయించెను. కాని సదుపాయముగూడ మృగతృప్తప్రాయముగ పరిణమించినే గాని నిజముగ ప్రయోజనకారికాలేదు. కాల కాలపరిమితి ముగిసిన వెంటనే భూమిని రైతు వదలివేయవలెనని పట్టా ముచ్చటికాలలో నమోదు చేయించిన నిబంధన ననుసరించి రైతును తొలగించుటకు జమీందారులకు అధికార ముండుటచే అయధికారమును చేలాయించునవ్యయము రయతు చేసిన మరమ్మత్తుకు పరిహార మైన నొసగకనే జమీందారులు భూముల నాక్రమించుకొనుచుండిరి. రైతులు తరచుగా భూమినుండి ఇట్లు తొలగించబడినను లేకున్నను, జమీందార్లు, రయతుల నట్లు తొలగించుచును లేదని కిక్కును హెచ్చించుచుండిరి. మదరాసు ఎన్టీలు ల్యాండు ఆక్టు అమలులోనికి లేబడిన కాలమున, రైతులు చెల్లించుచున్న సిక్సులు పోటీమీద పెంచబడినవి గాని, దేశకాల పాత్రముల ననుసరించి విధింపబడిన సక్రమపుకిక్కులు కావు. అసలువాడు న్యాయముగ చెల్లింపదగు లేటుస్వరూపము ఈనూతన విధానమునందు లీనమై అదృశ్యమైనవి. అందుచేతనే మదరాసు ఎన్టీలు

బాల్కన్లు ఆఫ్ఘన్లు ప్రకృష్టమైనవిగాని నేడు నిరీకరింపబడిన శిక్షలు అనేకవిధములగున్నవి. ఒకజమీందారీని వేరొక జమీందారీని, ఒకజమీందారీని ఒక గ్రామమునకును మరియొక గ్రామమునకును, ఒక గ్రామములోని ఒక కుటుంబమును మరియొక కుటుంబమునకును విడదీయవలసివచ్చుచున్నది. భూములను సర్వేచేయించి రేట్లవ్వలెట్లును కొంతవరకు సరించి సక్రమమైనరేట్లు నిర్ధారణ చేయుటకు మదరాసు ఎస్టేటుల్యాండు ఆఫ్ఘన్లు విభజనలు నిబంధనలు కొన్నిగలవు. కాని ఈనెటిల్లెంటు నిబంధనలు కీర్త్యములై ఆచరణసాధ్యములుగానున్నవి. అంతయుగాక ఇట్టి రెంటు నెటిల్లెంటు జేయుచుకొనుట కనువృత్తము అత్యధికమై ధనములగు భూస్వాములకే దుష్పసాహసమునది ఇక బీదరైతులకు గురించి చెప్పనక్కరలేదు. ఈచట్టముయొక్క నిబంధనలయందు కొంతమంది పాల్గొనినవారు, పన్నుల సంతకరైతుల హెచ్చింపులను సరిచేసి, 20 సంవత్సరములలోపల రూపాయికి రెండవారు కన్న పన్నును హెచ్చింపరాదు నిబంధన, నెటిల్లెంటులకు కర్తవ్యపరిమితి ముద్రాను హెచ్చింపరాదు తీర్మానించిరి. ఈ ప్రతిబింబయందలి కొన్ని జమీందారీలలో యిట్టి నెటిల్లెంటుచేయుటలో కొందరు రైతు లిదివరలో చెల్లించుచుండిన శిక్షలమీద నూటికి 800 రెట్లు హెచ్చు పన్నును చెల్లించవలసి నట్లు నిర్ణయింపబడినది.

జమీందారులలోని చెరువులుమొదలగు జలాధారముల క్రింద కొంత భూమి సాగుబడి యుచున్నది. అందులకుగాను రైతులు జమీందారులకు నీటి పన్నును చెల్లించుచున్నారు. ఇట్టి జలాధారములను సరియగు మరమ్మత్తునందుంచునట్లే నని జమీందారులను నిర్బంధించుటకు రయతుల కెట్టి హక్కునూలేదు. సదకు జలాధారమును సరిచేయు మరమ్మత్తునందుంచుకుంటున్నవలెనని నీటిపాగాదల తొలగివేయుమైనను నీటిరేవునకు చెల్లించుకొనుట, అట్లు చెల్లించక నిరాకరించుటకు రయతుకు అధికారములేదు. జలాధారములు కొత్తవలెను చేయించిన యెడల శిక్షనాత్యంతపవతనని కోరటం రయతుకు చట్టమునకు దధికార మొదలగుచేదు. కాని ఈ అధికారము నిరర్థకము. రెవిన్యూ అధికారుల ద్వారా మరమ్మత్తు అర్హులకు సామ్యధరావతుచేసి అట్టి మరమ్మత్తులను చేయుచుకొనుటకు చట్టమునందు కొన్ని విరూట్టుకలవు. కాని యందును నిర్ణయింపబడిన నిష్పాదకరదానిక చాలకొద్దుమే సామ్యధరయతులకు దుర్భేదముగనున్నది.

అతివృద్ధులకొన్నికొంతమందిలను పంటలు పూర్తిగా పోయినప్పుడే శిక్షించుటరా ఇష్టంపడలేదని కోరుట కైనను జమీందారీరయతుల కధికారములేదు. గవర్న మెంటురయతుకు కూడ చట్టనిర్ణయము నట్టి హక్కులేదను మాట వాస్తవమేగాని ఉచితము గుర్తించునట్లు ముల యందు పన్ను జాగ్రత్తను పన్ను అధికారవర్గము వారు స్పష్టముగ కొన్ని నిబంధనలు ప్రయోచించియున్నారు. జమీందారులు ఆవిధముగ రివిన్యూయొచ్చు బాధ్యత సంగీకరించి యుండులేదు. ఔనుమినారణ సుఖమునాదు ఇట్టి అన్యాయమును సరించుటకు తగిన చర్య తీసికొనవలెనని హెచ్చరించి యుండిరి.

జమీందారీ బంజరు భూములలో పశువులను శుభ్రము నుటకును, నంటచెరుకు కొరకును, వ్యవసాయపు పనిముట్ల కొరకును జమీందారీ అడవినుండి కావలసిన కలపను తెచ్చుకొనుటకు ప్రజల కనాదికుండియు హక్కులుగలవు. ఈహక్కులు మదరాసు ఎస్టేటు ల్యాండుఆఫ్ఘన్లు స్పష్టికరింపబడలేదు. అనేకమంది జమీందారులు, రైతులకు గల ఈ అనాదికగుడు హక్కులను నికాకరించి రైతులను చిక్కులునెట్టి తాము కోరిన మరతుల కంగీకరించునట్లు లొంగదీయుటకు ప్రయత్నించుట మనకు అసభ్యునిగమే.

ఎస్టేటు జర యితిభూమి రైతులకు మొదటిసారి కవులు కీర్త్యవృత్తును తదుపరి మిగిలినవారికి నైనను పరకు భూమి తిరిగి తనకేమైననట్లు కవులు కీర్త్యవృత్తును జమీందారు తన ఇష్టమునచ్చిన నజరానాను పుచ్చుకొనుటకు మదరాసు ఎస్టేటు ల్యాండుఆఫ్ఘన్లు అంగీకరించుచున్నది. అట్టి నజరానాలకు ఎట్టిపరిమితియు లేదు. ఇది కేవలము అన్యాయము. ప్రాంతబంజరుభూముల జరయ: తీసాక్కునుపొందుటకు రయతులు సారీనా శిక్షమీద 2 1/2 రెట్లు చెల్లించుచున్నారు. అట్టివిధముగ రయ తీర్మాని ప్రభుత్వ కవులుకు యివ్వబడినప్పుడు కూడ నజరానామీద కేవలము 2 1/2 రెట్లుకు మించుకూడదనియు, యుండవలెననియు.

స్వంత కమితభూములను పోతో, చిరకాలముగా, వలముపాలు రేట్లకు కవులు నొసగబడుభూము లింకను జమీందారీలలో నెన్నియోగలవు. జమీందారు తానెప్పుడును వీనిని సాగుజేసియుండిడు. సాగుజేయు సుదృఢ్యముగూడ యుండి యుండదు. జమీందారుల స్వంతభూము లెన్నియో నిర్ణయించుటకు ఎస్టేటుల్యాండుఆఫ్ఘన్లు తెల్పబడిన నిబంధనలు చాల అసంభృష్టమైనవి. తక్కువతముగా నిజముగా కమితము భూములు గానట్టియు అనాదినుండి రైతులచే సాగుజేయబడు

చున్నట్టియు భూములు నూడ జమీందారుల స్వంత కమితభూములై యింక అచరకమౌనునవి.

ప్రతివత్సర దీమాండు పనులుబాకీలను నిర్వాహించి బకాయిపన్నునుపన్నులు జేయుటకై జరుపబడు చర్యల వ్యాధి వ్యాధియును చాలవరకు జమీందారీ యద్యోగల సక్రమప్రవర్తనపై వాధారపడి యుండును. చాల బాధ్యతతోగూడిన ఈ కార్యనిర్వహణ సుంతయు అట్టి యద్యోగలచేతులలోనే జమీందారులు నడంక తప్పదు. ఆ యధికారాలు లంచగొందులై అన్యాయవర్తనలగునెడల చట్టము ప్రకారము శిక్షననూలుచేయుటకు జమీందారుల కొంగబడిన అధికారముల నన్నిటిని డిర్క్ నియోగపరచి, రయతులకు కష్టముల పాలుచేసెదరు. జమీందారీ రైతులకుంటే గవర్న మెంటు రైతులకు యీ విషయములలో సౌకర్య మెక్కువ. ఇట్టి అధికారదుర్వియోగబాధ గవర్న మెంటురయతులకు లేదు. గవర్న మెంటువారును జమీందారులును వారివారి యద్యోగల నియమించుటలో కల తారతమ్యమే ఈ భేదమునకు కారణము. జమీందారులలో ఉద్యోగముల అధికార పరిమితి ననుసరించి నిర్ణయింపబడుట లేదు. చతురతతమలకు సామాన్యముగ అనువర్తనవారు ఉద్యోగులుగ నియమింపబడుచుండును. జమీందారులయొక్క అనుగ్రహమును సంపాదించుకొని, ప్రవర్తనగలగినంతకాలమే ఆయన ద్యోగ తనవదని నిలుపుకొనగలడు. జమీందారీ యధికారులు పనులను ముందించారు కానిచో రైతుల వ్యాధియును హక్కులకు వారు భంగము గాంచుటలో వాళ్ళర్యములేదు. భూమిమీద ఆక్రమపు బకాయిల నంటగట్టుటయో, యెనకి తెలియకుండ బకాయికి జేయవలసియైయో అవకాశములేయునగు భావము అనేకచోట్ల రైతులకుగలదు. రయతుల పెట్టుబడిదార్లకును గలదు ఇందున్నే జమీందారీ ప్రదేశములలో రయతుల యుపయోగాగము విరివిగా సహకార పరపరిసంఘములు, భూమితనఖా బ్యాంకులు, మొదలగు సౌకర్యములు ఏర్పరచుటకు విలు కలుగజూసిరి. కొలదిమానములకైతము తమ నిజీకను ప్రకటించిన నుదరాను రాష్ట్రీయ బ్యాంకింగు విచారణసంఘమునా ఈ గాఢ్యమున రైతుల యధికారినినిచేరి వివరించుచు "గవర్న మెంటు పట్టాభూములకు రైతు నిర్ణయం జమీందారు క్రింద పట్టాగల రైతుయొక్క స్థితి చాల బలహీనముగ నున్నది. గవర్న మెంటువారిక్రిందను మూలాధారములు ముందరికెంతయందుంచబడుచున్నవి. జమీందారీ ప్రాంతములలో కంటే రైతు వారిగ్రామములలో లంచములు మొదలగు ఆక్రమ పనులకు చాల సౌకర్యము. ఇతరపరిశీలనలన్ని యుపసాహాయమునోట గూడ రైతులకు ముందే రైతు వారి గ్రామములలో కంటే జమీందారు గ్రామములలోని భూములకు ధరయను, విక్రయ సౌకర్యములు చాల తక్కువ. జమీందారీ రైతుల ఊడకకు చాలవరకు జమీందారీలలోని "బాల్కన్లు టెన్ను" భూస్వాముల విధానమే మూల కారణమని పెక్కు రాష్ట్రీయ బ్యాంకింగు విచారణ సంఘముల వారు నిర్వాహించిరి. ఇతర ప్రాంతములందులెలనే, వ్యవసాయ పరిశ్రమయందుగూడ, రైతులకు, మూలధనమును, పెట్టుబడియు చాల అవసరము. కాని మన దేశమున రైతు తనకు కావలసిన మూలధనమును, పెట్టుబడియును, అత్యధిక కష్టముల తప్ప లభించుటలేదు. కొన్నిచోట్ల అసలే లభించుటలేదు. రైతులకు భూమిపైగల హక్కుమీదను యితర రైతుల సౌకర్యములమీదను వారి పరపతి యాధారపడియున్నది.

ఈ దేశమునందు భూస్వాముల విధానమునకును రైతుల యధికారిని గల కార్యకారణ సంబంధము, ఇంకను పూర్తిగ గమనింపబడుట లేదు. గ్రామ్య అధికారసంపత్తియొక్కయు, సగరవాసుల అధికార సంపత్తియొక్కయు ఊడకకు, ఈ దేశమందలి అసంభృష్టమైన రయతుల "బాల్కన్లు టెన్ను" పద్ధతులే కారణము. భూములపైగల మిదనే దేశముయొక్క వ్యవసాయ సంపద అధారపడి యుండును. వ్యవసాయభివృద్ధిచేసిన, పరిశ్రమలు, వాణిజ్యము, మున్నగు వియధారపడి యుండును. బాధ్యత బ్రయత్న అను అధికారతత్వవేత్తలతో ప భూమియొక్క భూస్వామ్యత పక్షములను కష్టపసాయకుల స్థితియందేర్పడు వివర్యయనులించి యిటుల గ్రామము. "తాము చెప్పించిన ధనమునకు లభించు ప్రతిఫలమును రైతులకు దక్కకుండ జేయుచున్నాము. అసహజముగ సగతుల యెలంబనచే రైతులసాగుబడి విస్తీర్ణము తగ్గింపవచ్చును. భూమిరమును కాశ్యముగఊడింపజేయుచున్నాము. రైతులపట్టా విస్తీర్ణముల తగ్గించి, సాగుదలకసౌకర్యమును కల్పింపవచ్చును. వ్యవసాయభివృద్ధిని నిరోధింపవచ్చును." ప్రజలలో నూటికి 80 పంతులు వ్యవసాయముపై వాధారపడియుండు భారతదేశమున యీ అధికారినిధాతము మరంత యెక్కువగ వర్తించును. లోపభూమియొక్క భూమిపైగల విధానములను నీయరిష్టములు సంభించుచునే యుండవలెను.

నున జమీందారులు ప్రస్తుతము రైతుల యధికారిని కనుకూరుచున్నారు. 1802 వ సంవత్సరపు జమీందారులు తాతల వాటివారు. అధునికతత్వము వారికిలేదు. పన్నుల నియంత్రణ పెట్టుటకుగాను ఒకానొక వర్తకపంథును వారిచే సృజింపబడిరి. ఈ జమీందారీపద్ధతి, నేడు, కోల్లకొలది చిన్న రైతులకు అనర్థ

మై వారి నణచివేయుచున్నదనుట కేమియు సందియములేదు. ఇందులను భారత జానపద సమాహము టీ జింపి పోవుచున్నది. అధునిక అధికారంగ సంఘటనముండి తప్పించుకొని, సతీమంగ బతుక పడగోరునెడల మన జమీందారుల దేశీయకాశివృద్ధికి, యధాకర్తవి తోడ్పడు అధునిక భూస్వాములకు మారవలెను. భారతదేశము గ్రామ్యసంపదను గురించి విశేషానుభవముగల దార్శినిగారు ఇటులనుడిచెను. "ప్రతి ప్రాచీన సంస్థయొక్క యుపయోగానుపయోగముల గరింపి తీర్చివిమర్శలు జరుగుచున్న ఈ ఊలలో రైతుల కేమాత్రము పరోక్షమునర్పబడియు, భూమిని సేంపాందింపబడియు జమీందారులను నిలిపియుంచుటకు తగినకారణ మెవ్వయు కన్పించుటలేదు.

పూర్వము రాజకీయపరిస్థితులు నిరముగా లేనప్పుడు రైతులనుండి కాపాడుటకు పరమగునపుడు రైతులకు అధికారము యుండు దోడ్పడుటకు జమీందారులు కొంత ప్రయోజనకారకరైయంబడివారు. ఇప్పుడట్టిపనులను వీరేమినిర్వర్తించుచున్నాడో? రాజకీయపరిస్థితులు తాదామూలనప్పుడుగాని అధికారుని సరిసరించినప్పుడుగాని రైతుల కీర్త్య జమీందారుల పెట్టుబడిపద్ధతి గలనుచున్నాడో? నేటి రాజకీయపరివర్తనము రైతుల నంతగా బాధించుటలేదు. అధికారుని స్థితి, రైతుకు, భూస్వామిగూడ అవ్వలపాటుజేయుచున్నది. అవ్వలముగిన భూస్వామి ఋణముచే ప్రయోచుచున్న రైతును కాపాడుటగ్రద్దాడు గ్రద్దానిని నడిపించునట్లుండును. నేడు ప్రజలలో కలిగిన, అధికారికి రాజకీయ పరివర్తనమును గమనింపక భూమి టెన్నులకు చట్టములద్వారా మార్పుచేయుట ఎంతమాత్రమును ప్రయోజనకారి గాదు. ప్రాచీనపద్ధతులు అలవాటులు నమ్మకములకు లొంగి పోక నిష్పక్షపాతముతో నేడు మేధావులు భూసంబంధమైన చట్టములను బాగరాకతో ప్రకటించి మార్పులగుగలగజేయవలసియున్నది.

ఇందులకు ప్రభుత్వము వా రొగ్గినదే? ప్రజాతత్విని యు కాన స స భలలో ఈ పను సాధ్య పరిమార్చున కేమి చేసియున్నాడు? ఇందు విషయమై ప్రభుత్వ దృక్పథము చాల సంకుచితముగ నున్నది. ఇప్పట్టి ప్రభుత్వమువారు జమీందారులతో బోకత్వము కలుగజేసికొన మండ అతిబాధకారతతో ప్రతిఘటనము లేకుండ తప్పించుకొనుచున్నాడు. ప్రభుత్వమువారు భూమిపన్నునిర్ణయ విషయములలోగూడ ఎట్టి పోలికను అంగీకరింపక ఇందు విషయమై విమర్శించుటకు నిషేధి కనుగు కమిషనరీగాని నియమించుట కంగీకరించుటలేదు. భూమి పన్ను నియమ పరచుటగూర్చి విమర్శించుటకు గాని భూమి టెన్నుల విషయమైగాని, ఇండియన్ బ్యాంకును యెన్ కైరీ కమిటీగాని అధికారుల రాయల్ కమిషను వారికిగాని వీరను ముని నిచ్చి నుండలేదు. మాంటెగ్యు పెచ్చుపర్ల ఆ పరిపాలనా విధానము మంత్రుల పరిపాలనకు మార్పుబడినది. కాని భూమి పన్ను నీటిపారుదల నిర్ణయములు ప్రభుత్వకాశిక్రిందనే నిలిపి యుంచబడినవి. వ్యవసాయసంబంధముల మార్పులగూర్చి కానన సభలో ఎట్టి చట్టముల ప్రకటించుటకు నేడు చాల దుస్సరమునున్నది. కాననసభలోని రాజకీయసంఘముల, కలసంఘముల అనుబంధముల మూలమున గ్రామసమితిలనుండి వ్యవసాయకులచే నెక్కుకొనబడిన ప్రతినిధులనుగూడ కాననసభలోను బయటను గూడ భూస్వాములతో లాలోచియై భూసంబంధమైన మార్పుల ప్రకటించుటకు చట్టములకు వ్యతిరేకముగా పనిచేయుచున్నాడు. ప్రభుత్వమునతో పరోక్షమునో ప్రభుత్వమునా రీవెన్యూని ప్రోత్సహించుచున్నాడు. అందుచే గత నాలుగయిండ్లకుండియు, కాననసభలో మదరాసు ఎస్టేటుల్యాండు ఆఫ్ఘన్లు సనరించు ప్రభుత్వము లింకను ఇంతవరకు కార్యరూపము దాల్చి బాలకపాయెను. 1903 వ సంవత్సరమున ప్రబలముగ తీవ్రపాతిపాలమును రైర్యముతో నెదిర్చి మదరాసు ఎస్టేటుల్యాండు ఆఫ్ఘన్లు కాననసభలో ప్రకటించిన, భూస్వామిగారివంటి కార్యకూరులు బహుళ మన కాననసభయందు నేడు లేనట్లు దొచుచున్నది.

ఈ సమస్యను పరిష్కరించుటకుగాను, వ్యాతసాయిక సంస్కరణల సాధించుటకు తీవ్రమును జూదోశన యవసరమునున్నది. ఇది చాల కీర్త్యమస్య.

ఈసమస్య కేవలము గృహసంబంధమే, కీర్త్యభూమియొక్క మైనది. రాజకీయసామ్యతతోగాని, బిటిషుపరిపాలనా విధానమునుండి హైందవపరిపాలనమునకు మార్పుబడినతోడనే గాని ముఖ్యముగా పరమగిరింపబడునట్టిది గాను భూస్వాములలోను, వ్యవసాయకులలో నూతనభావోదయము కలుగవలసి యున్నది. ప్రస్తుతము బలహీనముగను వికమత్వములేక విచ్చిన్నమైయున్న వ్యవసాయకులలో ఉత్తేజము కలుగుటకు పురోభివృద్ధి కలుగజేయుటకు మంచి పద్ధతులైన రైతాంగపద్ధతి నిర్ణయింపబడుటకు భూస్వాములు తోడ్పడుటెను. వారిస్వప్రయోజనము ననుసరించి యెను ఉదారభావముతో రైతుయొక్క యభివృద్ధికి జమీందారులు తోడ్పడవలెను. కృషిదలకు తమమాంద్యమువలన కేవలము కర్మమాత్రముపై ఆధారపడియుండక స్వయంకృషి

చేసి తమ పాపములను నిలబెట్టుకొనుటకు పరాధీనతపడి స్వతంత్రతతో కృషిచేయుట. భూస్వామికి రైతునకుల పరస్పరానుబంధము ఈమాత్రమగలదు. పెంపొందించిన గ్రామసేనులలోని యాదాభివృద్ధి పుష్కలముగ పెంపొంది మాతృదేశము యొక్క ఆర్థిక రాజకీయభివృద్ధికి చేయూత నొసగగలదు.

స్వాగతవత్తములు

శ్రీయుతులు వేమవరపు రామదాసు పంతులు బి.ఎ., బి.ఎల్. వారికి న్యాయవాదులు, మదరాసు.

మహాశయ! కృతజ్ఞుల జ్ఞాతృబంధువులు పురాణ ప్రసిద్ధమగు నీ తిరుత్తూరు పురవరంబు నేడు సమావేశమైన ప్రథమ జమీన్దార్లకు మహాజనసంఘం ఈ మాధ్యమమున ద్వారా మా శ్రద్ధాభివృద్ధికి సాహాయ్యము చేయు ప్రయత్నముగ నంగీకరించి విన్నవించు రాజనీతి వికారదులగు తమ స్వాగత మున్నెంచు భాగ్యము గలిగిండుట కెంతయు సంతోషించుచున్నాము. నేనాధురీణ! సహద్యుని భరితమగు ఆంధ్రోద్యమము ప్రారంభమైన నాటినుండియు తమ రాజకీయ రంగమున పాల్గొని ఆంధ్రదేశ భాగ్యమునకు మాత్రమేగాక, భారతదేశ పునర్నిర్మాణమునకు మీ రొనగొనుండు నేటి ఆత్మార్పణమెప్పుడైనా దున్నది. ప్రభావశ్రుతి "ధీర్ధీ ధైర్యం" సభాసభ్యులుగ విజయమంది స్వాతంత్ర్యశ్రేణులు ముగించి తామ సభ్యులగు జాతీయ వక్తృత్వము మీదైర్ఘ్యస్థయ్యగలవలసివచ్చి జాటుచున్నది.

రైతుల ఆర్థిక దుస్థితిని సంపూర్ణముగ దొలగించి వారికి శక్తివంతమగు గల్పించి దేశమోక్షమునకు రైతులే మూలకందవలసి నిరూపించుటకు సహకారోద్యమమున బ్రవేశించుటకు పరమతీ పంతులులను, భూమిశాఖా శాఖలను వ్యాప్తికి చెచ్చి బాధ్యులగు పద్మకులై శ్రద్ధతో పాటుబడుచు గ్రామపురస్థులగు మీరై రాష్ట్రమునందు మాత్రమేగాక, భారతవాయు దంతలగుడ జేయుచుండు ప్రచారము మీ ప్రతిభను మీ నేనాతురతను విశదముచేయుచున్నది.

గయానాంధ్ర! కేటి సభాధిపత్యముతో తమ భారమంతయు దగ్గినట్లు దలంపక ముమ్మందు, స్వాతంత్ర్య హీనులమును, శక్తిహీనులను నైత్రుగింపుచుండు రైతుజనమునకు మాయందు కరుణాదృష్టిని బిజి, ఎంతటి పరిస్థితులలోనైనను ముమ్మదగించు భారము తమ భుజాస్థంధులగుండుననిగొని మాత్రమునకే చేపాడు వాదోడుగ సాహాయ్యమునన్ని సోదరప్రేమతో యుద్ధంప మిము సవినయముగ నేడుకొనుచు, త్రైతవానియగు శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యుడు మీ కన్నివిధముల విజయమునకే సరిగించు, తమ కీ సమయమున మియొకమారు శుస్వాగత మొసంగుచున్నారము.

ఇట్లు భవద్విధేయులు, జమీన్దార్లకు మహాజనసంఘ సభ్యులు, తిరుత్తూరు, 24-12-30.

చెన్నరాష్ట్ర ప్రధానాధ్యక్షులగు గౌరవనీయులు దివాన్ బహద్దరు బొల్లిని మునిస్వామినాయుడు బి.ఎ. బి.ఎల్., గారికి

అమాత్యవర్య!—మీ "జమీన్దార్లకు మహాజనసంఘ" ప్రథమసమావేశ సంవత్సరమున మీకు స్వాగతమొసంగు నవకాశ మొదలగుండుల కనుదానందముచున్నారము. తమ మాజిల్లాబోర్డున కధ్యక్షులుగనుండి గ్రామపురస్థులలోపలమున కొనసరించిన నేన సెప్టెంబరు నెలనుబాటు. మొదలగుండులను చక్కగ నల్లుకొనియున్న గ్రామ "రోడ్డు" తమకుల దేశాభిమానమును నేనోళ్ళ చాటుచున్నది.

దీనిని బాంధవా!—రైతుబిడ్డల విద్యాభివృద్ధికి తాము నర్పించు నిధులను నేన మరువలయునన్నను, మరపుకదాకున్నది తమకుల ప్రజాభిమానము, యువదరణగలములు, దీనాది సావధానం దుండు మా కన్నివిధముల తోడ్పడవని మేము సంపూర్ణముగ విశ్వసించు చున్నారము. తామంతట ముందు కార్యదీగరము బమీన్దార్లకు మహాజన సంపూర్ణములగు నుండినపుడు మాకుగల కష్టపట్టులను మీ రెంగిలెయిస్తారు. తామిప్పుడు ప్రభుత్వోద్యోగమునం దుండినను తమ యువదరణను మాత్రము మేము తప్పక పొందగలగుదుమని నమ్ముచున్నాము.

ప్రజాభిమాన!—ఈ మాతనోద్యోగము నడుపించి రైతు బిడ్డల భాగ్యభివృద్ధికి తాము తోడ్పడవలయునని ప్రార్థించుచున్నాము. తమ యుద్యోగకాలముననే ప్రతిగ్రామమునందును గ్రామపై న్యాయులుండుననియు, తాలూకా మాజిస్ట్రేటులను

లొని. డి.స్పెన్సరీ, హాస్పిటలుగా మారుననియు నాశించుచున్నారము. పశుచికిత్సాలయములు తాలూకాగా నొనవయిన నుండునట్లు చూడవలయునని మనవి. వ్యవసాయవిద్యపాఠశాలను ప్రభుత్వముగా రిప్పటికంపై నెక్కుడు భవనముల మొనరించుట యావశ్యకము. ప్రభుత్వ వ్యవసాయక సంస్థలు ప్రజాసాగునయిన కుపయోగపడునట్లు చూడవలయునని ప్రార్థన.

రైతుకులగు యితర యవసరములనుకొన్ని మాకన్న మిగిలే యెక్కుడుగ తెలియునని మామన్ను. మాకష్టములను దీర్చుటకు మీకు తగిన కృషి చకలమంగళప్రదాయగు నాభగవాను డెనుగ్రహించునామనని యాదించుచు తమ మర్యాదతూరి స్వాగత మొసంగుచున్నారము. మీ సభేయులు, జమీన్దార్లకు మహాజనసంఘసభ్యులు. తిరుత్తూరు, 24-12-30.

ప్రకటన

శ్రీమద్వాల్మీకిరామాయణము. 45 వాల్మ్యములు. ఈ మహాగ్రంథమునకు ప్రతిభాగమునకు టీకాతాత్పర్య విశేషార్థ విహితము వాల్మ్య 1కి 20కి భూటానాశీన బహుచక్రవి ఆచ్చు పేరుకు చెందుటో బాలకాండ 6 వాల్మ్యముల ప్రచుంపబడినవి. ఈ బాలకాండము 6 వాల్మ్యములను 1981 సంవత్సరం జూన్ 8 వ వారంలో రాజమండ్రి సెంట్రల్ లో పరిషత్తు జరుపబడును. ఇందు మొదటితరగతిగా ఆసీరేనవాడు రు 116 నూలు పదహారు రూపాయలు బహుమతి బొందును. ఇంకా చేరదలచువారు జనవరి 1 నాటికిగా రు 1-4-0 లు ఎక్కువైన పరిసరానికి తప్పించుకును దాఖలుపెట్టవలెను. నగదులు పంపబడును. చాలా మందికిరగాలు. విశేషాంశములను గోరువాడు రు 0-1-0 అంతాబిల్లు పంపకొరగాను పదమ వాల్మ్యముల యీ నెలలముగ శీర్షవానికి వాల్మ్యం 1 కి రు 1-1-0 లు యవ్వబడును. ఇతరులకు వాల్మ్యం 1 కి 1-8-0.

గోపేటి కృష్ణమూర్తిశర్మ, శ్రీగాయత్రీ ఆండ్ సోకే రామాయణ ప్రకాశకుడు, మామదూక, ఆత్మిహస్తు, పచ్చిమగోదావరిజిల్లా.

జి. యం. శెట్టి ఆంధ్రు సన్మ, 229, చెనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు శ్రేష్ఠతమమైన బంగారు వెండినగలుకు సుప్రసిద్ధమైన దుకాణము.

మదనకామేశ్వరి లేవ్యము 2 బహుమతిపాటి కల్పవృక్షము—మేహము, నిక్కాక, నిప్పత్తున, కుక్కనవ్వు, అతిమాత్రము మొదలగునాటిని వారించి మంచిబలమును, పిర్యవృద్ధిని, సంభోగశక్తిని, సంతానమును గలిగించును. 2 డబ్బీలు చాలును. 20 కులముల డబ్బీలు 1-4-0. పాలగుంధి లేవ్యము—రక్తకుడికి శ్రేష్ఠ మయినది. పరామేహము, మేహసాదలు, మచ్చలు, ఇతరవర్మలొగములు, కీళ్లనొప్పులు, మొదలగునాటిని వారించును. 4 డబ్బీలు చాలును. 20 కుల డబ్బీలు 1-4-0. ఐ. పి. ఖర్చునావేరు. పి.సి.సి. ఆంధ్రుగో ఆయుర్వేదపరమజం, పెరిశేషి నెల్లూరుజిల్లా

AUCTION SALE OF PRINTING MACHINES, TYPES, MATERIALS AND GOODWILL OF THE LAW PRINTING HOUSE as a whole or in convenient lots At the risk of M.R.Ry. Pandit K. Bhaskara Ayl. Defaulting Purchaser. Messrs. MURRAY & Co., WILL SHELL BY PUBLIC AUCTION At No. 1/11 Mount Road, Madras. On Monday the 29th December 1930 and the following days commencing at 12 A.M. each day. Private Offers also Considered

జనాభా నెంబర్లు చెరువులు వాగ్దంజి, డిసెంబరు 24:—కొన్ని యిండ్లపై జనాభా సంఖ్యలను చెరిపివేసినందుకు 16, 12, 9 పిండ్లవాసుల కొందరు ఆరెస్టుచేయబడిరి. (ప్రీ. పి.)

తరగతి మార్పు శ్రీరంగం, డిసెంబరు 28:—ఆర్. నారాయణయ్యగారు బి. ఏ. బి. యల్. తమిళనాడు రాష్ట్రీకాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శి నేలంజెయిలులో 6 నెలలు శిక్ష అనుభవించుచున్నవారు మొదట 2-తరగతిలో చేర్చబడిరి. తిరుచినాపల్లి కలెక్టరు శిఫా కుపై యిపుడు జి. తరగతికి మార్చబడిరి. (ప్రీ. పి.)

విజయనగరము అమర్ల, విజయనగరమునందలి పురపాలక సంఘ సంబంధమును గాంగోన్నత పాఠశాల వార్షికోత్సవము 14-12-30 తేది సాయంత్రము 4 గంటలు మొదలు 7-30 గంటలవరకు పాఠశాల స్థలములో జయప్రదముగ జరిగెను. ఆసభకు వాంఛప్రముఖులగు మ. రా. శ్రీ భూపతిరాజు వేంకటపతిరాజుగారి రధస్థులతో వహించిరి.

ఆసభలో జిల్లాయందు సుప్రసిద్ధులై విజయనగరమునకు వచ్చి తెచ్చిన శ్రీయుత మంధా నూర్యనారాయణపంతులు బి. ఎ. గారును, విశాఖపట్నము నాయను నున్న తాళియ్యల లంకారెంపిన శ్రీయుత ప్రభుల లక్ష్మీనరసింహము పంతులు బి. ఎ. బి. ఎల్. గారును, శ్రీయుత చిత్రావారి లక్ష్మీ నారాయణశాస్త్రి బి. ఎ. బి. ఎల్. గారును విశ్వవిద్యాలయమున, ప్రాచీన విద్యావిధాన కాలములను, నైతికభావనాజన సరములను గురించి మధులాలింప ట్లుపన్వసించిరి. పిదప మ. రా. శ్రీ అధ్యక్షుల లాండ్రరాష్ట్రీగుంట్ల విద్యావిధయములను, ప్రస్తుత మనసరమున విద్యావిధానములను గురించియు ముచ్చటించిరి.

పిదప హిందూవారీరత్నమును శ్రీమతి కుల్చురామ్ నతిగా రాశీర్యచన పూర్వకముగ నాటపాటయించుచు, వ్యాస రచన, వక్తృత్వములయందున, పాఠశాల విత్సరాంత పరీక్షలలో నన్ని తరగతులయందును, సత్తీర్ణతతో నున్న తననముల నొంపిన బాలబాలికలకు దయాపూర్వకముగ బహుమతుల నిచ్చిరి.

పిదప విద్యాధ్యక్షులమృత్యునామతో హరిశ్చంద్రము 2 పాండవోద్యోము శి షేరిదేవ నాటకములనుండి భాగములను చా చా రూపమున బ్రసరించిరి. శ్రీయు. ధా నూర్యనారాయణ పంతులు బి. ఎ. గారు పుస్తక రంగు, శ్రీమన్ కిదాంబిరంగాచార్యులు ఎమ్. ఎ. బి. ఎల్. గారు పుట్టి బాల్, హక్కిల రజతపతకరూపముగ విద్యార్థుల బ్రత్యేక బహుమతుల నిచ్చిరి. ఈసందర్భమున శ్రీయుత మంధా నూర్యనారాయణ పంతులు బి. ఎ. గారు పాఠశాల లైబ్రరీకి నెల్సన్ ఎస్టేబ్లిష్మెంటు ఆనుగ్రంథము నుచితముగ నొసంగిరి.

పిదప ప్రతిపంవత్సర విశేష పాఠశాల వార్షికోత్సవము జయప్రదముగ జరుగునట్లు పట్టుల యాశీర్వచనములతోడను, వార్షికోత్సవతో డను, పంపదములతోడను సభ ముగిసెను. (ఒక విలేఖరి)

నరసరావు పేట (స్వకీయ విలేఖరి)

ముగిసినవలు మీటింగు 28-12-30 నరసరావు పేట పురపాలక సంఘ ప్రత్యేక సమావేశము తాలూకాలయమున 19-వ తేదీ సాయంత్రము 5 గంటలకు చే రైతుగారు తాడేపల్లి సంపూర్ణ లక్ష్మీనారాయణ గారి అధ్యక్షతన జరిగెను. ఈ సభయందు నూతన చట్టము ప్రకారము విధించినట్టి పన్నులనుకొల్పిన వర్ష జరిగెను. అందు ముఖ్యమైనది పాకిస్టాన్ పన్నుకొల్పినదై యుండెను. ప్రాత చట్టము ప్రకారము యెప్పుడై అస్తి సంపత్తిరాదాయముపై విధింపబడును. అవిధముగనే యీ మున్సిపాలిటీ గారు యల్. సుబ్బారాయణగారి తీర్మానముపై పంపన్నరాదాయముపై నూటికి 8 అడాలవంతున విధించుటకు తీర్మానింపబడెను.

అంతట ప్రాథమిక విద్యానాటకమును పన్ను విధించినను యీ మున్సిపాలిటీని రివిన్యూలో నిచ్చుచున్న 5010 రూపాయలను గూడ యిచ్చుచుండు కొన్నినా రంగీకరించెను.

ఇవల మహాశివరాత్రికి కొలవ్వకొండ ఉత్సవమునకు వచ్చు యాశ్రీలపై పన్ను విధించుటగుడ యీ కొన్నిలు చా రంగీకరించిరి. రై నెమ్మలెకుండ పిల్లలలోడియగు పండులను నాశముజేయుటగుడ తీర్మానింపబడెను.

క్రీస్తుమను శేలపులు కొర్దులు, కచ్చేరిలన్నియును క్రీస్తుమను శేలపులకు 24 నుండియు మూయబడి మరల జనవరి 5-న తేదీ తెరువబడును.

సన్మానము ధారా సీతారామయ్య పంతులుగారికి డిప్టీ కలెక్టరు భాయమెందులకుగాను పోలీసుఅధికారు లందరుకులసి వారికి యీ రోజు సాయంత్రము అల్పాచరములనిదొసంగిరి.

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1930 సం. దినపత్రిక 26-వ తేది శుక్రవారము

1. ధాన్యములు

బియ్యము	రూ. 164	పస్తా 1-3	8 12 0	9 0 0
సొంపులు			14 0 0	15 0 0

2. ధాన్యము వస్తువులు

కందులు	పస్తా 1-3	ర 305	11 0 0	12 0 0
సొంపులు			10 0 0	11 8 0
సొంపులు			11 0 0	12 0 0
సొంపులు			13 0 0	15 0 0
సొంపులు			6 8 0	7 0 0

3. నూనెవస్తువులు

నూనె	పస్తా 1-3		105 0 0	110 0 0
నూనె			14 0 0	15 0 0
నూనె			29 0 0	31 0 0
నూనె			93 0 0	95 0 0

4. చిల్ల రవస్తువులు

చిల్ల	పస్తా 1-3		70 0 0	78 0 0
చిల్ల			40 0 0	42 0 0
చిల్ల			67 0 0	84 0 0
చిల్ల			80 0 0	85 0 0
చిల్ల			21 0 0	25 0 0
చిల్ల			22 12 0	28 2 0
చిల్ల			24 8 0	25 0 0
చిల్ల			27 0 0	27 8 0
చిల్ల			24 0 0	28 8 0
చిల్ల			22 0 0	28 0 0

5. నూలు

నం 20	రూ. 5 5 0
నం 30	రూ. 4 4 0
నం 40	రూ. 3 12 0
నం 50	రూ. 2 12 0
నం 60	రూ. 2 8 0
నం 70	రూ. 2 4 0
నం 80	రూ. 2 0 0
నం 90	రూ. 1 16 0
నం 100	రూ. 1 12 0
నం 110	రూ. 1 8 0
నం 120	రూ. 1 4 0
నం 130	రూ. 1 0 0
నం 140	రూ. 0 16 0
నం 150	రూ. 0 12 0
నం 160	రూ. 0 8 0
నం 170	రూ. 0 4 0
నం 180	రూ. 0 0 0

6. లోహములు

నం 100	రూ. 45 8 0	46 14 0
నం 100	రూ. 21 8 0	21 12 8
నం 100	రూ. 13 8 9	
నం 100	రూ. 192 0 0	195 0 0
నం 100	రూ. 240 0 0	242 0 0

7. రంగులు

నం 100	రూ. 0 10 0
నం 100	రూ. 1 10 6
నం 100	రూ. 1 10 3
నం 100	రూ. 1 8 0
నం 100	రూ. 1 8 0
నం 100	రూ. 1 8 0
నం 100	రూ. 1 8 0
నం 100	రూ. 1 8 0
నం 100	రూ. 1 8 0
నం 100	రూ. 1 8 0

రాజమండ్రి సెంట్రల్ జైలులో బోర్డులు స్థాపన

సేర్పాటుచేయుట (గెజిట్ ప్రకటన) మద్రాసు బోర్డులు స్థాపనమునకు సెంట్రల్ జైలులో (1) క్రింద స్థాపిత ప్రభుత్వమువారు రాజమండ్రి సెంట్రల్ జైలులో బోర్డు ప్రత్యేక భాగమును బోర్డులు స్థాపనగా సేర్పాటు గావించియున్నారు.

పోలీసు ఉద్యోగులు అగువడలేదు సేలం, డిశం 24: నామకములు తాలూకాయందు కలవునామకము, పేటలో నొక కలదుకాణమును ఏర్పాటు పోలీసు సబ్ డివిజన్ లో సేదాచేసిరి. కొందరు ప్రజలు వారి సేదాచేసిరి. ఆ ఉద్యోగుల తిరుగు అగువడలేదని తెలియ వచ్చెను. జైలుపోలీసు నూపర్చుటగా రక్కడికి పోయిరి. (ఆ. ప్ర.)

సాంఘిక సేవాదళము-రామదండు

ఆంధ్రదేశములో, జాతిమతాది విషయములగు అపార కార పదేహముల విడనాడి నిర్మలముల మానవసేవను, ఆరూ పమున భగవత్సేవయును నొనర్చు నుద్దేశముతో, రామదండు. ఆనుసాంఘిక సేవాదళమును ఏర్పరచు పూనుకొంటిమి. ఈకార్య నిర్వహణమునకు జనవరి 3, 4 తేదీలలో తణుకులో బహిరంగ సమావేశము జరుపబడును. దేశసేవాప్రియులగు ఆంధ్రసోదర సోదరీమణులు విచ్చేయప్రార్థితులు. ఉచిత భోజనపదుపాయ ములు చేయబడును.

కాళీపట్నపు కొండయ్య, బుద్ధిరాజు నాగభూషణరావు, కంభంపాటి సత్యనారాయణ.

ప్రకటన

పెద్దాపురం మ్యూనిసిపల్ సంఘమువారియొక్క 27-10-30, 28-11-30 తేదీల సభలో చేయ బడిన ఈక్రింది తీర్మానములు, ఆక్షేపణలు ఏమైనా వుండేయెడల తెలియబరచుకొనుటకు, మదరాసు జిల్లా మ్యూనిసిపాలిటీ ఆక్టు 78-వ సెక్షనుక్రింద ఎల్లరకు తెలియగలందులకు ప్రచురించడ మైనది.

తీర్మానము

మదరాసుజిల్లా మ్యూనిసిపాలిటీల అమెండుమెంటు ఆక్టు (ఆక్టు 10 ఆఫ్ 1930) యొక్క సవరణ లను అనుసరించి ఆ స్తిపన్ను, వృత్తిపన్నుల వసూళ్లనుగురించి యిదివరకు అమలులో ఉన్న నోటిఫికేషను లను స్వల్పసవరణలు చేయుచు 1930 సంవత్సరం అక్టోబరు 1 తేది లగాయతు ఆ స్తి, వృత్తిపన్నులను ఈక్రింద తెలియజేయబడిన నోటిఫికేషనులో చెప్పబడినప్రకారము వసూలుచేయుటకు పెద్దాపురం మ్యూనిసి పలు కౌన్సిలువారు మదరాసు మునిసిపాలిటీల ఆక్టు 78 వ సెక్షనుక్రింద తీర్మానించడమయినది. స్కా-వెం జింగుపన్ను, వృత్తిపన్ను విషయములో ఆక్షేపణలు ఉండేయెడల తెలియజేయవలెను. అట్టి ఆక్షేపణలు పెద్దాపురం మునిసిపల్ ఆఫీసులో 3-1-1931 తేదినిగాని ఆలోపునగాని దాఖలు చేయవచ్చును. 3-1-1931 తేదితరువాత అం దేయాక్షేపణలు మ్యూనిసిపల్ కౌన్సిలువారివలన విచారించబడనేరవు.

ప్రకటన

మదరాసు మునిసిపాలిటీల అమెండుమెంటు (ఆక్టు 10 ఆఫ్ 1930) చే సవరణ చేయబడిన మదరాసుజిల్లా మ్యూనిసిపాలిటీల ఆక్టు 5 ఆఫ్ 1920 యొక్క 78 సెక్షనుక్రింద 1-10-1930 తేదీనుండి ఆ స్తిపన్ను, వృత్తిపన్నులను ఈక్రింద ఉదహరించినప్రకారం వసూలుచేయుటకు పెద్దాపురం మ్యూనిసిపల్ సంఘమువారు తీర్మానించుచున్నారు. మదరాసుజిల్లా మ్యూనిసిపాలిటీల ఆక్టు 81 సెక్షనుక్రింద ఆ స్తిపన్ను మదరాసుజిల్లా మ్యూనిసిపాలిటీల ఆక్టుక్రిందగాని లేక ఇతర చట్టముక్రిందగాని మినహాయింపబడేవాటి మీద పెద్దాపురం మునిసిపల్ సరిహద్దులలో ఉన్న అన్నియిండ్లు స్థలములమీదను, 1-10-1930 తేది మొదలు ఆ స్తిపన్ను వసూలుచేయబడును. మరియు సదరు ఆ స్తిపన్ను యిప్పుడు ఉన్నరీతినే.

1. సామాన్య పన్నులనిమిత్తం సంవత్సరమునకు నూటికి రూ 9 1/2 చొప్పునయున్న.
 2. నీటిపన్ను మురికినీటిపన్ను సంవత్సరమునకు నూటికి రూ 8 లు చొప్పునయున్న.
 3. స్కా-వెంజింగుపన్ను సంవత్సరమునకు నూటికి రూ 0-8-0 చొప్పునయున్న.
 4. విద్యావిషయమై పన్ను మామూలుప్రకారం నూటికి 1 చొప్పున వసూలు చేయబడును.
- పెద్దాపురం మునిసిపాలిటీ సరిహద్దులలోఉండే అన్ని యిండ్లయొక్కయు, భూములయొక్కయు, సంవత్సరపు ఆదాయముమీద వసూలుచేయబడును. అయితే సంవత్సరమునకు ఆరు రూపాయలకు తక్కువ ఆదాయము వచ్చే యిండ్లు, స్థలముల మీద తప్ప ఆ స్తిపన్ను విధింపబడదు.

II మదరాసు జిల్లామునిసిపాలిటీల ఆక్టుయొక్క 93 సెక్షనుక్రింద వృత్తిపన్ను డి 1-10-1930 తేదీనుండి వృత్తిపన్ను యాక్రింది స్కేలుప్రకారం వసూలుచేయబడును.

తరగతి.	అర్థసంవత్సరానికి	అర్థసంవత్సరపు పన్ను రు. అ. పై.
I	రూ 12,000 లేక మించి	110—0—0
II	రూ 9,000 మించి రూ 12,000 లోపున	80—0—0
III	రూ 6,000 ,, రూ 9,000 ,,	50—0—0
IV	రూ 4,200 ,, రూ 6,000 ,,	28—0—0
V	రూ 3,000 ,, రూ 4,200 ,,	17—8—0
VI	రూ 1,800 ,, రూ 3,000 ,,	9—0—0
VII	రూ 1,200 ,, రూ 1,800 ,,	6—0—0
VIII	రూ 600 ,, రూ 1,200 ,,	2—0—0
IX	రూ 300 ,, రూ 600 ,,	1—0—0
X	రూ 180 ,, రూ 300 ,,	0—8—0

17 రూలు, 3 క్లాజుప్రకారం 12-వ క్లాసు exempt చేయడ మయినది. (సం.) సి. హెచ్. దొరయ్య, వైరుమాను, మునిసిపల్ కౌన్సిలు, పెద్దాపురం.

బొంబాయి

వాలంటీరుల ఆరెస్టు

బొంబాయి, డిశం 24:—విదేశీ వస్త్రముల పరీక్షించు వాలంటీరులను దేశీయ వస్త్రములు, జుత్తులు వేయవలసిగా మొనుష్యమాలయందు విదేశీ వస్త్రముల మోటునందుట నిలిచియుండినందున వాలంటీరులు సేద్యమును 8-30 గం|| ఆరెస్టు చేయబడిరి. లాసీ నడపువాడు ప్రెజ్ లెక్చరర్ గారి కార్యములను మోటునందుట నిలిచి పోయెను. వాలంటీరులు కాపలా గాయించుచిరి. ఇంతలో పోలీసువారు వచ్చి వారిని ఆరెస్టుచేసి ప్రజలను చెదరగొట్టిరి.

తాలూకా అధ్యక్షుని ఆరెస్టు

జల్లెల వైద్యుడు, తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘము 5వ అధ్యక్షుడు ఆరెస్టు చేయబడినాడు. జల్లెల అధ్యక్షుని 6 నెలలు శిక్షపడినప్పటికి వారినేలినందున వైద్యుని పదవిని, వారంతయు తన అధ్యక్షుడనైతే గావున, పోలీసువారు తాళము చేసి యుంచి కాంగ్రెసు కార్యాలయమును దగ్గరములు తమకి ముగిసిపోయి పోలీసువారు నిరాకరింపగా, తాళము పగులగొట్టుటకు బావుచుండగా ఆతడును కార్యక్రమము ఆరెస్టుచేయబడిరి. (ఫీ. పే.)

కలకత్తా ఆరెస్టులు

కలకత్తా, డిశం 24:—బెంగాలులో అధివారం 29 వ తేదీన మోటియాల ఉత్సవదినము జరిగెను. దేవాలయములందు మసీదులందు ప్రార్థనలు జరిగెను.

బరేంద్రనాథు ఛాటర్జీగారు, హుగ్లీ జిల్లాలో ప్రధాన కాంగ్రెసు ప్రచారకులు బెంగాలు అర్డినెన్సు ప్రకారము ఆరెస్టు చేయబడిరి.

కలకత్తా మధ్యభాగమున స్వదేశీ మేళా ప్రారంభోత్సవమున ఆచార్య ప్రభులందరేగారు జరిగిరి. “మీమతమే స్వదేశీగను, దేశాభిమానమునకు ముఖ్యమాత్రముగను పాటించవలెనని వారు తెల్పిరి. ఇట్టి స్వదేశీ మేళవలన స్వదేశీ ప్రచారము ప్రతియింటికి వ్యాపించగలదనియు, ఉత్పత్తిదారులకును, వాడుక క్రీతయువారికిని సంబంధము ఏర్పరచగలవనియు మేయరు నుబానుచంద్రబోసుగారు చెప్పిరి. (ఫీ. పే.)

అజీరు

సభకు హాజరయినందున శిక్ష

అజీరు, డిశం 24:—చంద్రగుప్తవర్మ నీగారును, మరి ముగ్గురును అక్టోబరు 24 వ తేదీన ఆక్రమసంఘమున ప్రకటించబడిన కాంగ్రెసుసంఘమువారిచే జరుపబడిన బహిరంగసభకు హాజరయినందునగాను జరిమానా విధింపబడిరి.

లక్ష్మీనారాయణుని రాజకీయ నిర్బంధితుడు 5 రోజులనుండి బంటర్కోట్లో నిర్బంధింపబడినందున, అందులో కాలక్రమములు తీర్చిన నిరాకరించి ప్రస్తుతము ఆపాయనీతియందున్నాడని తెలియుచున్నది. జమాలద్దీను ముఖ్తూరు గూడ నిరణనప్రతమ చేయుచున్నాడు. (ఫీ. పే.)

కరాచిలో 17 శిక్షలు

కరాచి, డిశం 24:—ఈమధ్యనే సత్యాగ్రహ వలంటీరుగ చేరిన పార్సీమస్తాయు మరీ 12 మంది వలంటీరులును విదేశీ వస్త్రములగల బండ్ల మార్గమును నిరోధించినందుకు చెరి 4 నెలలు కఠినశిక్ష విధింపబడిరి.

సిపిద్ధ లగణము గల్గియున్నందున 4 గురు సత్యాగ్రహులకు కఠిన శిక్ష విధింపబడినాడు.

సుక్కురలో పరీక్షించు

సుక్కురలో జరుగనున్న విదేశీ వస్త్రముల ప్రదర్శనమును 500 మంది కాంగ్రెసు వాలంటీరులు పరీక్షించు చేయబలించి యున్నారు. ఆ. పే.

నాగపూరు ఆరెస్టులు

నాగపూరు, డిశం 24:—కె. జి. కానభిద్రుగారు నారాతి యధిపంఘ కార్యదర్శియు, యాదవరావు దేశముఖి డి. ఎ. గారు సభ్యులను సేద్యమును 108 నెక్సు ప్రకారము ఆరెస్టుచేయబడిరి. (ఆ. పే.)

శిక్షనారము తిలకు విద్యాలయమువారు యేర్పాటు చేసింది ప్రారంభమయ్యెను. (ఫీ. పే.)

ధార్వాదులో పోలీసు జులం

ధార్వాదు, డిశం 24:—తెల్లంజిల్లాలో కీల్టూరు గ్రామమున ఓక కాపలావాని తుపాకి దొంగిలించబడినందున పోలీసువారి జులము యొక్కపయ్యెను. నుమారు 100 మంది ఆయుధములతోవచ్చి కీల్టూరునందు మకాముచేసిరి. 15 యిండ్లు సోదాచేసిరి. చాల అందోళనగ నున్నది.

లాహారు దుర్గయము

గాయపడినవారి నిధి

వేల్పుయ్యవరాజుగారి తంలి

లాహారు, డిశం 24:—శుక్రవారము 11-30 గ. ప్రభుత్వ ప్రకటన యిట్లుగలదు:—గవర్నరుగారు నిన్న రాత్రి కాంతిముగ నిద్రపోయిరి. వారికి చాల తృప్తికరముగనున్నది. డా|| మిమూకు దార్మ్యమువారికి గాత్ర కొద్దిక నిద్రపట్టింది. ఆమె కేరీరమునందు గుండు యింకనుగలదు. తరువాత శస్త్రచికిత్సచేసి తీయుదురు. ఆమె స్థితియెక్కువ అదాయకరము గలదే.

పోలీసువారు నిన్నను యిక్కువగా ఆరెస్టు చేసిరి. అందొక డువారి క్రిష్ణ, రెండవ వాని చేరు తెలియదు. కాని ఆతడు గూడ హిందువు. నిన్ననే పుట్టుము సొందెను. వారిమొమ్మ 19, 21 మధ్య యుండును.

వేల్పుయ్యవరాజుగారు పంజాబుగవర్నరుగారికిల్లు తంలి నంపిరి. “మీరు దుర్గయమునకు చిక్కిరిచి చాల విచారించుచున్నాను కాని అట్లే ప్రయత్నములేక త్వరలో ఆరోగ్యము బడయుదురని నమ్ముచున్నాను”. గవర్నరుగారు కృతజ్ఞుడైయు బదులు కేబిలువార్త పంపిరి. గవర్నరుగారు రెండు రోజులలో గుర్రపుపందలకు బోయెదను. ఆ. పే.

తైమ్సుస్ నిమర్శ

లండను, డిశం 24:—లండను తైమ్సుస్ పత్రిక పంజాబు గవర్నరుపై హత్యాయత్నముగూర్చి ప్రధానవ్యాసమునందిల్లు వ్రాసెను. “బెంగాలులో బ్రిటిషుఉద్యోగుల హత్య గావించు యత్నము లన్నింటియొక్క ఉద్దేశము బ్రిటిషుప్రభుత్వమువారి కిది, భారత జాతీయవాదులకు యెట్టి అంగీకారము కుదురకుండ జేయుటే. కలకత్తాలో సింపుసుగారిని హత్యగావించుట లాహారులో యీ దుర్గయము రెండును రొండుటేబిలినభాసమయమునే జరుగుట కొంచెనయము. దౌర్జన్యకృత్యములు సభకు తోడ్పడనేరవు. కాని సభకు భంగము కలుగకుండ జూచుకొనవలెను.” (గూటక)

కాంగ్రెసు ఆఫీసు సోదాచేయుట

లక్ష్నో, డిశం 24:—పోలీసువారు స్థానిక కాంగ్రెసు కార్యాలయమును సోదాచేసిరి. అధ్యక్షులగు బాబు మోహన్ లాల్ గానగారి యిల్లుగూడ సోదాచేసి కొన్ని కాగితములు తీసి కొనిపోయిరి. ఆరెస్టులు చేయలేదు. (ఆ. పే.)

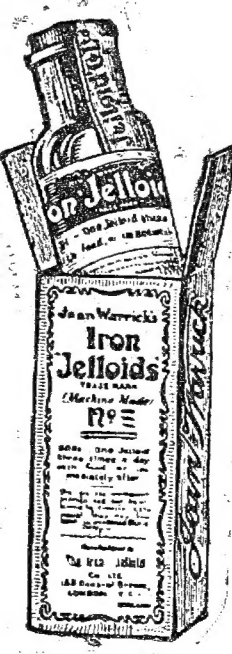
శరీరాయానమును భరించుట ఎట్లు

ఉష్ణప్రదేశములందలి శీవితము పనిచేయుచున్నను లేక గృహమునం దున్నను పదా బదిలీక చేతను, ఆహారోగ్యము చేతను గడపవలసి యుండును. తమ రక్తమును ఆరోగ్యము గను, పరిశుభ్రముగను నుంచుకొనిన బుద్ధిమంతులు మాత్రము ఆరోగ్యముగానే యుండురు.

ఇది సులభముగా చేయబడుచున్నది. నరముల బలహీనత లేక మనోదుర్బలత్వము లేక స్నాయువుల నిష్పత్తున మున్న గునవి హెచ్చు గాకమున చేతకుడమే ఇది చేయబడవలెను.

ఐరన్ జెల్లాయిడులను

నేపించుటవలన

రక్తనాళములను పరిశుద్ధమైన రక్తముతో నింపి, పోగొట్టుకొనిన బలమును మరల గలిగించును. మనస్సును నిర్మలముగా నుంచి, దినమునందు చెయిలసిన పనులు జనుప్రదముగా నెరవేర్చుటకు తోడ్పడును.

ఇంత సుభముగా అంత మార్పు గలుగుట ఆరుదు. అయితే ప్రజలు నమ్ముచుండిన ఇంద్రజాలయకం టెనుకాస్త్రమునందు గల అబ్బుతములు మిక్కిలి హెచ్చుగా నున్నవి. ఐరన్ జెల్లాయిడులు కాస్త్రపాబంధ మై ఔషధము.

4 రకములుగా తయారుచేయబడుచున్నది. (నెం 4)

నెం 1 పసిపిల్లలకు నెం 2 స్త్రీ పురుషులకు నెం 2 A పురుషులకు మాత్రమే. నెం 3 మిక్కిలి ఘోటు గలది. 14 జనములకు సరిపావు ఔషధము ధర రూ. 1. (40 జనములకు సరిపావు) పూర్తి సైదా బుడ్డి 1-3 ధర రూ. 2-12-0

ఫోర్టు నెంటుజూరి గెజెట్టు

(23-12-30)

కత్తి మకాళు

కె. వి. స్వామినాథయ్యగారు పోలీసు డిప్యూటీ మాఫరిం టెండెంటుగా నిర్ణయ జిల్లా, తిరుపతి, సబ్ డివిజనుకు నియమింపబడిరి.

కె. వై. మోర్టియర్ లూయీసాపిట్ డివెన్ గారు గవర్నరుగారి ఖాడీగార్డుకు కమాండం గా నియమింపబడిరి.

ఎం. నరసింగరావుగారు గుంటూరుజిల్లా అడిషనలు సెషన్స్ జడ్జిగా నియమింపబడిరి.

పి. మక్స్ వు డి. ఎస్. గారు మద్రాసు రికార్డు ఆఫీసు హ్యాండ్లరుగా నియమింపబడిరి.

కన్యాశాళు

మాధుషి రంగాచార్యగారు కృష్ణాజిల్లా కోర్టు ఆధికార సరిహద్దులో అఫీషియలు రిసీవరుగా నియమింపబడిరి.

రెవిన్యూ శాళు

వి. నాగేశ్వరాచార్యుగారు కర్నూలు ప్రెజిడెన్ డిప్యూటీ కలెక్టరుగా నియమింపబడిరి.

అభివృద్ధి శాళు

విశాఖపట్నంజిల్లా వెలూనరీ అఫీసరు ఆరు సి. వెంకట రత్నంకెట్టిగారు మద్రాసు వెలూనరీ సెర్విసులో నొక సభ్యులుగా నియమింపబడిరి.

స్థానిక స్వపరిపాలనా శాళు

కోడ్డు బోర్డు యాక్రిందివారు సభ్యులుగా నియమింపబడిరి:—1. ఆర్. ఫాల్గును (ఎం.ఎల్.సి.) గారు, 2. భా|| సా|| టి. ఎం. మోయిమా సాహెబుగారు.

పి. కె. ముఖర్జీగారు గంజాం జిల్లాబోర్డు యింజనీరుగా నియమింపబడిరి.

పద్మనాభుని లక్ష్మీవరసింహం శ్రేష్ఠిగారు కృష్ణాజిల్లా బోర్డు సభ్యునిగా ప్రభుత్వమువారిచే నియమింపబడిరి.

జక్కంకెట్టి వెంకన్నగారు శ్రీ కాకతం యింజనీరులు కాన్సిల్లరుగా ప్రభుత్వమువారిచే నియమింపబడిరి.

కె. మాలకొండారెడ్డిగారు నెల్లూరుజిల్లా కనిగిరి తాలూకాబోర్డుకు వైసుపైసిడెంటుగా యెన్నుకోబడిరి.

పాతర్ మల్లయ్య దేశమోరాగారు బరంపురం యింజిని పాలిటీ 7-వ వార్డుకు కాన్సిల్లరుగా యెన్నుకోబడిరి.

గుగ్గి దొడ్డప్పగారు హోన్నేట మురిసిపాలిటీ 2-వ వార్డుకు కాన్సిల్లరుగా యెన్నుకోబడిరి.

విద్యాశాళు

డి. అడివయ్యగారు నెల్లూరుజిల్లా ఎడ్యుకేషనలు కాన్సిల్లరు సభ్యునిగాను

మహమ్మదు అబ్దులుగళూరుసాహెబుగారు విశాఖపట్నం జిల్లా ఎడ్యుకేషనలు కాన్సిల్లరు సభ్యులుగా ప్రభుత్వమువారిచే నియమింపబడిరి.

ఆర్. సూర్యనారాయణగారు తూర్పు గోదావరిజిల్లా ఎడ్యుకేషనలు కాన్సిల్లరు సభ్యులుగా రాజమండ్రి తాలూకా బోర్డుకు యెన్నుకోబడిరి.

జూడిషియలు శాళు

వనచరాల వెంకట శేషగిరిరావుగారు జిల్లా మునసబుగా తెనాలి (అడిషనలు)నుండి కొత్తూరు (ప్రిసిపలు)కును, కురళి తులసీదాసుసాయుడుగారు ఏలూరు (అడిషనలు) నుండి నంద్యాలకును, కుభజికోట గోపాలస్వామయ్యగారు సారంగరాజయ్యగారు బాపట్లనుండి కనిగిరికిని బదిలీ చేయబడిరి.

ఎక్సైజు శాళు

టి. వి. నారాయణయ్యగారు సంద్యాల సర్కిలుకు ఇన్ స్పెక్టరుగా నియమింపబడిరి.

పబ్లిక్ వర్క్స్ శాళు

కె. ఆర్. సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు విశాఖపట్నం టౌనుకు రెస్టరేషను స్క్రీము ఇంజనీరుగా ఆసిస్టెంట్ యింజనీరుగాను, పి. గంగరాజు పంతులుగారు వార్ టేరు సర్కిలు మాఫరిం టెండింగు యింజనీరుకు పర్సనల్ ఆసిస్టెంట్ గాను నియమింపబడిరి.

వైద్యశాళు

ఈ క్రిందివారు సివిల్ ఆసిస్టెంట్లు సర్జనులుగా ఆయా ఆస్పత్రులకు నియమింపబడిరి.

కె. వై. వి. దయానందరావుగారు సికింద్రాబాదు సి. ఆస్పత్రి, కె. ఎం. అనంతమగారు మద్రాసు గవర్న మెంటు స్త్రీల, పిల్లల, ఆస్పత్రి టి. వెంకటరంగంనాయుడుగారు మద్రాసు గవర్న మెంటు ఆఫ్ ఫిజిక్స్ ఆస్పత్రి, ఆర్. ఇ. ఎస్. ముత్తయ్యగారు మద్రాసు గవర్న మెంటు ఆఫ్ ఫిజిక్స్ ఆస్పత్రి (రిజిస్ట్రార్ డిప్యూటీ) సి. ఎస్. అనంతరంగరావుగారు భీమనిపట్నం గవర్న మెంటు ఆస్పత్రి.

భారతదేశ పరిస్థితులు

ప్రభుత్వమువారి సింహావలోకనము

ధిల్లీ, డిసెంబరు 22:—ఈ దేశములోని రాజకీయ పరిస్థితులను సింహావలోకనముగా వివరించుచు ఇండియా గవర్నమెంటువారు ఇటీవల చేసిన ప్రకటనయందు యీక్రింది విషయములు ప్రాయశః.

బొంబాయి మోటారులారీ ప్రమాదము

బొంబాయి నగరములో యిటీవల దుండగములు జోర వ్యయము జరిగినది. విదేశీవస్తువులు మూటలను గొనిపోవునట్టి యొక మోటారులారీని నిరోధించుటకై యొక వాలంటీరు ప్రయత్నము చేసెను. అతడు ప్రమాదవశమున పదరు మోటారు క్రింద పడి మరణించెను. పదరు విదేశీవస్తువుల పరుగు ఖామందు తన పరుగును మోటారులారీల మీద పంపుటకై పోలీసువారి సహాయము కావలెనని కోరెను. మొదటి రెండు లారీలను నిరుపద్రవముగా పెట్టెను. కాని మూడవ మోటారు లారీ పోవుచుండినపుడు జనసమూహము మోటారులారీ మీద రాళ్లువృష్ట వారంభించిరి. కొందరు జనులు లారీమీదకుగూడ వెళ్లి ద్రోవ రు ను కొట్ట సాగిరి. మోటారులారీ అంతట నొక వాలంటీరును డిక్కోనెను. అతడు దానిక్రిందపడెను—తరువాత ఆస్పత్రిలో మరణించెను. కాని, యితనిమీదనుండి మోటారులారీని బుద్ధిపూర్వకముగా పోలీసువలయుననియే పోలీసు వారు చేసినవని యిది యిది నగరముందు నందరితెలుపెను. కాని, అప్పుడు ఆమోటారు వెంటగాని మోటారు మీదగాని పోలీసువా రెవరను లేరు. ఒకపోలీసు సార్జెంటుమాత్రము ప్రమాదము జరిగిన పిమ్మట మోటారులారీమీద కెక్కాను. అతడు మోటారులారీమీదకు నచ్చిమాడగా ద్రోవరు స్పృశింపి పడియుండెను.

అవాటిరాత్రి జనులు గుంపుగాకూడి ఆస్పత్రిని ముట్టడించి అచటగల బ్రిటిష్ ఔషధ ఔషధాలని జాతీయపతాకమును ప్రతిష్ఠించిరి. పోలీసు వారు వచ్చి తిరిగి బ్రిటిష్ ఔషధాను నెలకొల్పిరి. విదేశీవస్తువులు నిలువయుంచబడిన గిడ్డంగిని పగులగొట్టి తెరచి విదేశీవస్తువులను రక్షింపుటగానే జనులు తగులబెట్టిరి. అగ్నివ్యాపలం చెల్లార్చుటకు లోపుగానే 14 వేల రూపాయలపరకు నష్టమయ్యెను. ఆరాత్రి పోలీసువారి పైబడి జనులు దౌర్జన్యములు చేసిరి.

మరునాడు మరణించిన వాలంటీరు కుటుంబు పెద్దయూరకొనింపుతో కొనిపోయి నిశ్చేదించబడిన ప్రదేశములో దహనం సాగరము జరుపదలంచిరి. ఇందువల్ల పోలీసువారికిని, జనులకు ను ఇంకొకరూరు సంఘర్షణ కలిగెను.

కాబట్టి వై సుగతులనబట్టి దౌర్జన్యరాహిత్య మను విషయో యీ దుండగములను విదేశీవస్తువులపాపమునందలచే చేయుచున్నారని తెలియగలదు.

దౌర్జన్యమార్గముల నవలంబించెడి భారతీ ఆహమ్మదా బాదులలో గతవారములో బాగుగా కన్పించుచున్నది. రాజద్రోహపూరితమైన కాగితములను పేర్లులలో పంచిపెట్టుచుండగా పోలీసువారు కూడదని జెప్పినను జనులు వెడలిపోవుటకు నిరాకరించిరి. అందువల్ల కఠినపద్ధతుల నవలంబించి జనులను తరిమివేయవలసినవచ్చెను. స్త్రీలు అరెస్టుచేయవలసిరి.

నంగరాష్ట్రముందు బాంబు ప్రయోగములు మున్నగు భయంకరదృశ్యములు తిరిగి తలయెత్తుచున్నవి. జెయ్యల్లో కై డిల్లీ అవిధేయులై ప్రవర్తించుచున్నారు. ఈ వార్తలు ఆతురత కలగ జేయుచున్నవి.

నంయు క్రకరగజాలలో పన్నుల నిరాకరణములు సంయుక్త పరగజాలలో పన్నుల నిరాకరణోద్యమము శీఘ్రముగా సాగింపబడుచున్నది. ప్రతికల వ్రాతలు నానాటికి నిందితలొకటి వచ్చుచున్నవి. చాల ప్రతికలు కాపనోల్లంఘనము నామోదించు చున్నవి కొన్ని మాత్రము దౌర్జన్యకార్యములను గూడ హెచ్చరించు చున్నవి.

పంజాబరాష్ట్రములో బందిపోట్లు జరుగుచున్నది. వడ్డీవ్యాపారులను హిందూ సామాన్యజనుల ఇండ్లు దోచుకొనబడుచున్నది. ఈరీతిగా జరుగుచున్న దోపిడీయందు పాతవిభేదస్పర్థ లేనియు కారణములు కావుత్తిరికదైన్యమే ముఖ్యకారణము. కాపాడికాగరము వల్ల సాధారణమత సేరమునకూడ చేయ నచ్చుననెడి భాషము ప్రజలయందు కలిగి యీ దుండగములకు పారిత చేయూత యగుచున్నది.

కొండుతేలిలు ప్రభుత్వగూర్చి దేశములో శ్రద్ధగా పరికించు చున్నారు. హిందూ మహమ్మదీయ సమాధానము చేపార సంధులై జనలలో ఆకాభంగము కలుగుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

లకోటా ప్రశ్నలు

5 ప్రశ్నలు ప్రాసీ కీర్తి పంపిన కవరు చింపకయే పూజ చేసి, ఫలితములను ప్రాసీ మీసీర్ల కవరుకు కలిపి రు. 1—4—0 పి. పి. పంపుదుము—పర్రు హాసం విదేశా ఫలములు రు. 2—8—0.

శ్రీ సరస్వతి జ్యోతిషాలయం, కాకినాడ.

భారతచారిత్ర పరిశోధక మహాసభ

ప్రదర్శనమునందలిచిత్రపటముల వివరములు

పాట్నా, డిసెంబరు 28:—

పాట్నా యందు భారతచారిత్ర పరిశోధక మహాసభతో పాటు ఒక ప్రదర్శనముకూడ ఏర్పరుపబడినది. ఇందు ప్రాచీన గ్రంథములు, కాపనములు, ఫర్మాకాలు, చిత్రములు, వాణ్యములు, ఆయుధములు మున్నగునవి యున్నవి. పి. సి. మనుల్, అజిత్ ఘోస్ గార్లు కొన్ని చిత్రపటములను పంపియున్నారు. టిప్పుసు ల్లానుగారి చిత్రపటమును ప్రిన్సు గులాం హుస్సేనుగారు పంపి యున్నారు. డక్కానుండి 19 వకతొట్టమున ఆలంగారిచే చిత్రింపబడిన మూడుచిత్రపటములు ప్రదర్శనమునందున్నవి. డక్కా యందు గుల్లాను మహమ్మదు షాబాగారి సార్వకచిహ్నమును కోపటములవల్ల గుర్తింపబడినందున్నవి. జహంగీరు చక్రవర్తికిని రాజా మానసింగు కుమార్తెను జరిగిన వివాహపుచిత్రపటము మయూరసింహాసానీనుడైన మజహ్ను చక్రవర్తి చిత్రమును ధిల్లీ వాస్తవ్యులగు రాయబహద్రుల పరాపదానుగారు పంపియు న్నారు.

నజీం సక్రా యను నీళ్లు మోయు వాడు రిగంటలకాలము ధిల్లీ సామ్రాజ్యధిపత్యము వహించిన చరిత్రభాగమును వివరించుచు మరియొక చరిత్రపటమును ప్రదర్శనమునం దుంచబడినది. 1589 సంవత్సరమున మిర్ జాగారిచే హుమాయూను ఓడగొట్టబడెను. అప్పుడు వారు ధిల్లీనుండి పారిపోయిరి. ప్రాణమును రక్షించుకొనుటకై పరుగెత్తికొనిపోవుచు మార్గమధ్యముననున్న ఒకపదిని హుమాయూను దాటుచుండెను. ఆసమయమున నీటి వేగమునకు హుమాయూను పట్టుదప్పి మునిగిపోవుటకు సిద్ధముగ నున్నపుడు నజీం సక్రా అను నీరుమోయువాడు హుమాయూనును రక్షించి ఒడ్డునకు తీసికొనివచ్చెను. 1555 సంవత్సరమున హుమాయూను మరల రాజ్యమునకు వచ్చినప్పుడు తన కేట్రనను బహమన విషవలయునని నజీంసక్రాగారు కోరిరి. రిగంటల కాలము సింహాసనము నధిష్ఠించి రాజ్యముచేయ హుమాయూను అనుమతి నొసగెను. నజీంసక్రా సింహాసనముపై కూర్చుండి దర్బారు పలుపుట ఈచిత్రమునందు చిత్రింపబడినది. 1782 సంవత్సరమున వెనీస్ లో ముద్రింపబడిన అరీనియను వ్రులు చరిత్రప్రదర్శనమునం దుంచబడినది.

మహాసభాసమావేశము

పాట్నా, డిసెంబరు 28:—నిన్నటిదినము భారతచారిత్ర పరిశోధక మహాసభయందు పలువురు ప్రముఖులు వ్యాసములను చదివిరి. సర్ ఇవాన్ కాటనుగారు 1768 సంవత్సరపు పాట్నా హత్యలను గురించి ఒకవ్యాసము చదివిరి.

హెచ్. హెచ్. సి. గార్లుగారు ప్రాచీన కాపనములను వేగించి భద్రపరచుటకై కొంతమంది యువకులకు ప్రత్యేక శిక్ష గరువపరచునని నూచించుచు ఒక వ్యాసము చదివిరి.

జనపనార ఎరుమతి వర్తకమును గురించి జె. సి. సిన్హా గారు ఒక వ్యాసమును చదివిరి. 18 శతాబ్దమువరకు వెంగరాష్ట్రమునుండి విదేశీయులకు ఎక్కువగ గుడ్డలు ఎగుమతి యగు చుండెను. ఈ ఎగుమతి తగ్గుటచే ఇతరవరకు దేవినైనను ఎగుమతి చేయు విషయమై ప్రభుత్వమువారు ఆలోచన జరుప ప్రారంభించిరి. 1791 సంవత్సరమున జనపనార సాంపిల్ ఇంగ్లండునకు పంపబడెను. అది మొదలు జనపనార యెగుమతి క్రమక్రమముగ పెద్దియైనది సిన్హాగారు చెప్పిరి. (ఆ. ప్రె.)

తులసి—చిల్వ

ఇవి తులసి—చిల్వ అను జాతీయమూలికలనుగూర్చి కాస్త్రవివయకపరిశ్రమ చేసి వ్రాయబడిన ఉత్తమ గ్రంథరాజములు. ఈ మూలికల ఓవధిగూము, వైద్య ప్రయోగములు, కాస్త్రచర్చ, పురాణ వివరము సరళ శైలిలో వివరింపబడినవి. వైద్యులకు, భిక్షులకు విశిష్ట ఉపయోగకరమైన గ్రంథములు. క్రొనువెజాన మంచి పెదరువైటు కాగితముమీద ముద్రింపబడి గృహాలక్ష్మి గ్రంథమాలలో ప్రథమదృశ్యియ కుసుములుగా ప్రచురింపబడినవి.

గ్రంథముల కర్తలు డాక్టర్ కె. యన్. కేసరి ప్రతి ఒక్కటికీ రు. 0-8-0

“గృహాలక్ష్మి” కార్యాలయము పోస్టుబాక్సు నెం. 752 ఎగ్మూరు, మద్రాసు

కంపులు, పచ్చలు, మంచిముత్యములు వగైరాలకు శ్రీ లక్ష్మీ జ్యాయెలరీ కంపెనీ, ఎర్నేవి లక్ష్మీనారాయణచౌదరి ప్రొవైటరు, బెజవాడ

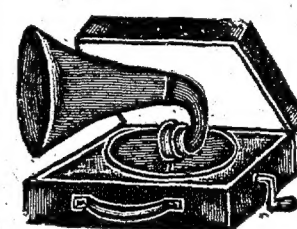
మద్రాసుపం దెములు

1930-31 సం॥ రము

మొదటి స్ప్రింగ్ మీటింగ్

శనివారము	27-12-1930
గురువారము	1-1-1931
శనివారము	3-1-1931
శనివారము	10-1-1931
బుధవారము	14-1-1931

ట్రావెలింగ్ ఫోనగ్రాఫ్ వెటై

బీదవారలు, ధనవంతులు సహితము కొనదగిన స్వల్ప ధర. మీకు సంగీతము నందు కుతూహలము గలుగును. రెండురై ఫులను పొడగలిగిన ప్లేటు ఒకటి, 200 నూరుల డబ్బా, హార్వ మొదలగు యావత్తు సామానులతో గ్రామఫోన్ వెటై ధర రూ. 5-12-0. నూటికర్కం కంపెనీ, 18 బీటు, సామెకార్ పేట, మదరాసు.

మానసోల్లాసినీ మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)

శిలములభద్రా! (పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము) గుణ మధికము! శరీరములో ఉష్ణాధిక్యముచే కలిగిడి వైద్యకాలకు ఈ మాత్రలు దివ్యమృతము. అక్షరము, అదవి, అవులిం రలు, అగ్నిమాంద్యము, అతిదాహము, వెక్కిళ్లు, హర్షాంగములయందు జలక్షయము, పిక్కలు, పార్శ్వశ్వాసములు, కిరణ్సు, వ్రేళ్లు, అల్సలు, మొదలగు వానియందు గలిగిడి నొప్పలను పోగొట్టి దేహమును మంచి ఆరోగ్యమునకు దెచ్చును.

ఈమాత్రలు సేవావారినొప్పలను వెంటనే మాన్పును. ఇందు ఆనేక ఓషధులు చేరినవి. అనుభవ క్రమధముగుటచేతను వరమహాసక్రియ యని చెప్పవచ్చును. ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.

విదేశాదు:—ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం, లక్ష్మణు పాట్నా, నిడుమోలు, (కృష్ణాజిల్లా).

ఏజెంట్లు కావలెను

కలనోప్పి, యిక్ ఫుయెంబా, చేయి కాలు పట్టుకొనుట, వంటినొప్పి మొదలగువ్యాధులను ఒక కుణములో పోగొట్టగల వ్యాధికిందిన “జామా తెలమునకు” సమమగు మందు వేరేదియు లేదు. చాల యోగ్యతాపత్రములను పొందియున్న బుద్ధి 1-కి అణాలు రి ఇచ్చి ఉపయోగించి చూడుదు.

అమర్ చెంధు, శోబాచెంధు, ఇంగ్లీషుమందులు పలనెడులు నల్సారిక్, నైట్ మొరాటిక్ ఆసిడ్ల వ్యాపారములు, 68 నెం. వైసప్పనాయునివీధి, మద్రాసు.

విశాఖపట్టణ స్వదేశీ ప్రదర్శనము

ఈ ప్రదర్శన సంఘమువారు తమ ప్రదర్శనమునకు స్వదేశీ వస్తువులను ప్రదర్శించుటకును, విక్రయించుటకును, యేర్పాటుగా వినియోగించుచున్నారు. ప్రదర్శనము కొరకుగాని, లేక అమ్మకముకొరకుగాని, తమ వస్తువులను పంపగోరువాడు తమవస్తువులకు రానున్న ఖర్చులను తామే భరింపవలెను. మరియు, తమవస్తువులు జాగ్రత్తగా నుంచబడుటకుగాను యాదగిన వివరింపబడిన ప్రకారము స్వల్పరూపమును చెల్లింపవలెను.

1. ప్రదర్శనముకొరకు మాత్రమే పంపబడు వస్తువులకు, సదరు వస్తువులచే నాక్రమించబడు ఫలముయొక్క దైకాల్యమును బట్టి రూపము నిర్ణయింపబడును. ౩6 చదరపు అడుగులకు లోప 1 కి రూ 1-0-0 రూపము నిర్ణయింపబడినది.

2. ప్రదర్శనసంఘమువారిచే విక్రయింపబడుటకు పంపబడువస్తువులకు సదరువస్తువుల అమ్మకమువలనవచ్చు రాబడి మొత్తములో 100 కి 5 వంతు మాత్రమే రూపము నిర్ణయింపబడినది.

3. ప్రదర్శనకాలము ఒక్క-దినమునకు మాత్రమేగాక మొత్తముగా పదిదినములకును తీసికోబడవలెను.

ప్రదర్శనకాలకొరకు దరఖాస్తులు డిశంబరు 30 తేదీలోగా 10 రూపముల అడ్వాన్సుతో కూడ చేరవలెను. వస్తువులను ప్రదర్శించు వారికి బసలు మాత్రమే ప్రదర్శన సంఘమువారిచే యేర్పాటు చేయబడును.

ప్రదర్శనము జనవరి 4 వ తేదీ నుండి 10 దినములవరకు జరుపబడును. కలకత్తా నగరముయొక్క డిప్యూటీ మేయరు అను శ్రీయుత ఎస్. కె. బాసుగారు అధ్యక్షత వహించుట కంగీకరించిరి.

ఇతర వివరములకొరకు ప్రదర్శనసంఘ కార్యదర్శికి వ్రాయవలెను.

వైదాపురం

21-12-30 తేదీన రామారావులూకా వైదాపురం గ్రామములో నూతనముగా నిర్మింపబడిన గ్రామచావడి తెరచి సందర్శనమున శ్రీ తాలూకా తహశీల్దారువారు అధ్యక్షత వహించబడుట కాహ్వానింపబడి యానాటి సాయంకాలము మూడు 4 ఘంటల గ్రామమునకు విచ్చేసిరి.

అంతట 4-20 ఘంటలకు సభ ప్రారంభింపబడి మ-రా-రా-శ్రీ గోపాలని రామయ్యగారిచే శ్రవణానందముగా దైవప్రార్థన గావింపబడినది.

ఆపరి గ్రామమునకుగరయిన మ-రా-శ్రీ పాకనాటి లక్ష్మీనారాయణగారు సభాసభలకు స్వాగతం బిసంపించు శ్రీ చావడిదారువారిని సభాధ్యక్షత వహించవలసినదిగా కోరిరి.

తదనంతరము శ్రీ తహశీల్దారువారు అధ్యక్షు పీఠములకరించి ప్రవచనాలంకృతులు గావడి వారి ప్రారంభోపన్యాసము గావించిరి.

పిమ్మట మ-రా-శ్రీ యస్. పార్థసారథ్యంగారు తమ సమాజ పాండిత్యవటిమతో రాజభక్తినిగూర్చి యుపన్యసించిరి.

అటుపై మురారీరామ శ్రీ బి. అనంతవారాయణయ్య బోధుపాఠశాల సహాయోపాధ్యాయుడు ప్రాథమిక విద్యావ్యాప్తి కిని విద్యార్థుల తల్లిదండ్రులకు గల పంబంధమును గూర్చి వ్యక్తీకరించిరి.

తర్వాత వైదాపురంరేంజి అసిస్టెంటు మైకా యకాస్వే క్షరగారగు యువమండలం శ్రీరామలంగారు రాజభక్తిని గూర్చియు ప్రాథమిక విద్యావ్యాప్తి కిని గూర్చియు మొదలుగా గల విషయములు ముచ్చటించిరి.

కడపట శ్రీ తహశీల్దారుని వారు తమ యంత్రోపన్యాసము గావించిరి.

కట్ట కడపట వందనవేదవర్ణములతోను ఫలహారానంతరముతోను సభ జయప్రథముగా ముగింపబడినది.

ఈ సభ మురారీరామ శ్రీ అబ్బూరు వెంకటవరసయ్యగారి యొక్కయు మురారీరామ శ్రీ అన్నదాసం రామయ్యగారి యొక్కయు సహాయముచే జయప్రథముగా నిర్వహింపబడినది. (ఒకనిలేఖరి.)

శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి - బెజవాడ.

ఆంధ్రదేశమందు అతిప్రసిద్ధము లగు మా మంతులకును మా పెద్ద కేల్లగునకును మా పుస్తకములకును నేడే వ్రాయుడు. 3

మహాపాధ్యాయ కళాప్రపూర్ణ వేదము వేంకట

రాయ శాస్త్రిలవారి గ్రంథములు		
అముక్తమాల్యద వ్యాఖ్యతో	8	0 0
శృంగార నైషధము వ్యాఖ్యతో	5	0 0
కథాసరిత్సాగరము వచనము 8 వాల్యం	8	0 0
సత్యపథద్రుతి నాటకము	1	4 0
ఉత్తరరామచరిత్ర నాటకము	1	0 0
మేఘసందేశము సంపూర్ణ వివరణముతో	2	8 0

కేల్లగు వలయువారు వే. వేంకటరావు 4, మల్లి కేశ్వర పిల్లి, జి. టి. మద్రాసు అని వ్రాయవలయును.

దేశాభిమానము గల క్రయదారులకు స్వదేశీ సరకులు

హిందువులచే తయారు కాబడిన ఉత్తమ వస్తువులు, శుద్ధస్వదేశీ - సరసమైన ధరలకు

నేతనంబంధ మైనవి

నూలు, పట్టు, ఉన్ని, ప్లావర్, చొక్కా, గుడ్డలు, లాగుగుడ్డలు, దుప్పట్లు, వస్త్రములు, ధోవతులా, ఆంగవస్త్రములు, తుండుగుడ్డలు, చీరలు, రవికగుడ్డలు, మున్నగునవి.

వాతసాధనములు:—

పెన్నట్లు, కలములు, నీరా, ముద్రలమైనము, జిగురు, టాయిలెట్ సబ్బులు, తలనూనెలు, క్రిమిహాదర్శ, పండ్లపాళ్లు, పాదరత్నలకు మెలుగులు.

త్వరలో రానున్నవి:—

కాగితములు, బిస్కట్లు, చాకులు, ఆటవస్తువులు, భక్ష్యములు, మిఠాయి వస్తువులు.

క్రొత్తస్వదేశీదేశాభిమానము:—

ది జనరల్ స్వదేశీస్ లిమిటెడ్.

368, ఎస్ప్లనేడ్ (వైకోట్టుకు ఎదురుగా) మద్రాసు.

చైర్మన్:—మిస్టర్ కె. భాష్యం, బి.ఎ., బి.యల్.

THE GENERAL SWADESHIS, LTD.

368, Esplanade (opposite to High Court) Madras.

Chairman:—MR. K. BASHYAM, B.A., B.L.

సంతరావూరు భీష్మ బ్రహ్మచర్య నిత్యానంద యోగీశ్వర ప్రణీతము.

జాతీయసమష్టిధర్మ తత్త్వరహస్యము

అను గ్రంథమునందు ప్రతియొక మనుష్యుడును తన జన్మ తన జాతి తన యాత్ర తన వృత్తి తెలిసికొనవలసిన విధియొక్క యున్నది గనుక ఈ నాలుగు విషయములనుగురించి మీ రెన్నడును వినియోగపడునట్లుంటే హిందువుల వేదరహస్య సమష్టిధర్మ తత్త్వమునంతయు ప్రతిస్పృహి పురాణేతిహాసప్రతిపాదిత సిద్ధాంతముక్తముగా తేటమాటలతో వ్రాయబడి యున్నది గాన సర్వ సుజనలు శీఘ్రముగా ఈ గ్రంథము తెప్పించుకొని స్వీకరింపవలెను గ్రహించురుగాక. మొ: పొజ్జిజాక రు. 1-0-0. వీరిచే వ్రాయబడిన “సర్వమతసారము - మోక్షమార్గము” అను గ్రంథము 4 వేదములు 1180 ఉపనిషత్తులు 82 పురాణముల సాక్ష్యములతో శ్రీలు వాలురు కూడ ముముక్షుధర్మము తెలిసికొనులాగున వ్రాయబడిన సారము. కాల్కిరీతి ధర్మముల పొజ్జిజాక రు. 1-4-0.

అడ్రస్:—మ. రా. శ్రీ-టి. రంగనాయకులుగారు,

వేటపాలెంపాస్టు, రవాణా తిమ్మనముద్రము, గుంటూరుజిల్లా.

అప్రస్తుతవిషయమువైనాధారవడు

ప్రాసక్త్యాపను

చెల్లదగునా?

(వ్యాయమూర్తి కార్మికగారి సముఖమున)

చిన్నా రెడ్డియను నొకరిని అబద్ధప్రాసక్త్యము నొసంగి నందులకుని ప్రాసక్త్యాపను చేయవలసినదిగ కడప నెవన్న జడ్జిగారిచే జారీచేయబడిన యు త్తర్పువై పీలులేయుట కనుమతింపవలయునని మద్రాసు హైకోర్టులో దరఖాస్తు గావింపబడినది.

ఒకానొక వాత్సాభియోగములో సదరు చిన్నా రెడ్డి కొద్దుసాక్షిగా విచారించబడియుండిరి. ప్రాసక్త్యాపన పక్షమున హాజరయిన వ్యాయవాదికి తన ముప్పదిరూప్యము లాసంగి యుండిలేదని యతడు తనసాక్ష్యమునందు తెప్పెను. కాని వ్యాయవాది మాత్రము తా మొత్తమును చిన్నా రెడ్డి వద్దనుండి స్వీకరించి యుంటిమని చెలిపిరి. అంతట చిన్నా రెడ్డిపై, అబద్ధప్రాసక్త్యము నొసంగెనని నెవన్న జడ్జిగారు సబ్-డివిషన్ మేజిస్ట్రేటు కొద్దులో ఫిర్యాదు దాఖలుజేసిరి.

వైకోట్టులో వాదము జరిగినపుడు, సదరు చిన్నా రెడ్డి వ్యాయవాదికి నేడైనను మొత్తము నిచ్చెనా యన సంకతి వాత్సాభియోగమునకు ప్రస్తుతముయినది కాదనియు, ఒకానొక వాత్సాభియోగమునకు సంబంధించని విషయము వాధారముగ గాని ప్రాసక్త్యాపన జరుగుటకు పీలులేదనియు వ్యాయమూర్తికి విన్నవించబడినది.

వ్యాయమూర్తి ఆపీలు దాఖలులకు కనుమతించి ముందుచర్యను నిలిపిరి. వి. ఎల్. ఎలిరాజు, న. నుబ్ర వ్యాఖ్యాతాశ్రీగారు ఆపీలుదాదని తరపున వాదించిరి.

శూలనోప్పి త్వరలో కుదురును

పసిపిల్లలు మాత్రమేగాక పెద్దవారుకూడ నిరంతరము జీవానంతరము లేక నిశ్చను త్రాగినపిమ్మట కఠినమైన కొప్పిచే బాధపడుచున్నారు. విక్కి-లి నుప్రసద్ధమైనవి.

దీనివైననే కడచిన అనేకసంవత్సరములనుండి ప్రపంచ మంతటను ప్రజలు ఆధారపడియున్నారు. శూలనోప్పి, అతిసారము, ఉదయమునందు గలుగు తిమ్మిరివాయువు మొదలగునవి త్వరలో నయచుచున్నవి.

అకస్మాత్తుగా గలుగునట్టి వ్యాధులకు చేబల్లేన్న శూలనోప్పి అతిసారనివారికి ఎప్పుడును దగ్గర చేకానలిగా నుంచుకొనవలెను. ఏలనగా శూలనోప్పి, తిమ్మిరివాయువు, కలరా, అతిసారము మొదలగునవి తఱచుగా ఉన్నట్లుండి అధికమగుచున్నది. 10-1

చేబల్లేన్న శూలనోగనివారికి 2

శ్రవణమునందును చాలకాలమునుంచి విజ్ఞాతకాంతములకొద్దము అది కొత్తదికాదు, అది తప్పక శూలనోప్పి.

CHAMBERLAIN MEDICINE Co.

Des Moines, Iowa U. S. A.

శూలనోప్పికి, అతిసారమునకు పూచీ నినివారికి. కడుపునోప్పికి ప్రభువువారికి

2